PAZARTESİ
23
2 KANUNUSANİ
1936

TAN EVİ
İstanbul Ankara caddesi
TELEFON : 24318, 24319, 24310.
TELGRAF : TAN, İSTANBUL
IKINCI YIL — No. 576
5 KURUŞ

TAN

BAŞMUHARRİRİ: AHMET EMİN YALMAN

YALNIZ KAHVE SATAR
Kahvenin de en iyisini halisiyetini temin ede-rek en ucuz satar.
Kurukahveci hanı altında

Hayat Ucuzluğu Tahakkuk Ediyor

Yeni Ithalât Sistemi

Ucuzluk ve Ticarette İnkisaf Temin Edecek

YENİ G. İ. R. REJİMİ

Kontenjan sistemi yerine ikame edilecek olan G. İ. R. rejimi etrafında dün tetkikler yaptık. Bu yeni sistemin mahiyeti, husule getireceği neticeler etrafında salâhiyet sahibi gördüklerimizin malûmatlarına müracaat ettik. Bu sütunlarda okuyacağınız geniş tafsilât size yeni iktısadî sistemin bütün teferruatını gösterecektir.

Hariçten ithalât Muayyen Şartlarla Serbest Oluyor

Dış ticaretimizde Kontenjan usulünün kaldırılması, ve yerine genel ithalât rejiminin ikamesi ticarî muhitlerde büyük bir alâka ve sevinçle karşılanmıştır. Bu suretle Kontenjan sisteminin bütün zorlukları ortadan kalkmakta ve bunun yerine daha kolay ve bittabi dış ve iç ticaretimizin inkişafına daha ziyade yardım edici bir vaziyet doğmaktadır. İki rejim arasında bariz fark şudur:

Kontenjan sisteminde ithal edilebilecek malların isimleri ve miktarı zikredilmekte ve bunun haricinde kalanların ithali yasak telâkki edilmekteydi.

Yeni ithalât rejimi ile ithali serbest bulunan mallarda miktar tahdidi yoktur. İthali memnu olan malların ise bir listesi yapılmaktadır. Onun için bu liste haricinde kalan malların ithali bazı şartlar dahilinde miktar tahdit edilmeksizin serbesttir.

Ucuzluğa doğru

Fakat yeni usulün bu kolaylığından başka birçok faydaları da vardır:

Şimdiki vaziyetten anlaşıldığına göre ithalâtta bazı şartlar dahilinde serbestiye doğru mühim bir adım atılmıştır.

Böylelikle Türk mahsullerinin hariçte revaç bulması daima gözönünda bulundurulurken, bazı malların fiyatlarında gayri tabiî yükselişlerin de önüne geçilmiş demektir. Bu da hayatı ucuzlatmak için sarfedilen mesai bakımından ehemmiyetle üzerinde durulacak bir meseledir.

Millî sanayi

Bazı mallarda ithalâtın, miktar tahdit edilmeksizin serbest bırakılması, millî sanayiimizin daha çok inkişafına yarıyacağı gibi, bazı sanayi şubelerinin de çok kısa bir zamanda dış piyasalarla rekabet edecek derecede bir kemale geldiğini gösterir

Dün bu mesele etrafında bir muharririmiz alâkadarlarla konuşmuştur .

İstanbul Gümrük Başmüdürü Mustafa Nuri kendisine şunları söylemiştir :

Yeni sistem

"— 1931 senesi 15 teşrinisanisinden itibaren Türkiye Cümhuriyeti daha evvelce başka memleketlerin tatbik ettiği kontenjan sistemini kabul etmişti. Bu rejim ilkönce çok sıkı bir şekilde başlamış ve gittikçe ithalâta daha fazla imkân verecek şekilde inkişaf etmiştir. Son bir

(Arkası 9 uncuda)

Hürriyetin Esas Şartları

Ahmet Emin YALMAN

İnsanların tahayyül edebileceği en büyük nimet hürriyettir. Serbest düşünmek, düşündüğümüzü başkalarına serbestçe söyliyebilmek, bu düşünceleri neşredilmek üzere yazmak hem bir içtimaî ihtiyaçtır, hem de en büyük bir zevktir. Bir araya toplanmak ve cemiyet halinde çalışmak için serbest olmak ta aynen öyledir.

Fakat bu hürriyet denilen nimete varan yolu bilmek ve bulmak güç bir şeydir. Bunun içindir ki hürriyete en büyük fenalık, daima hürriyeti yanlış sahalarda arayanlardan ve bunu fena kullananlardan gelmiştir.

Aklın ve muhakemenin gölgesinden ayrılmıyan hürriyet ve yapıcı tenkit bir millet için ne kadar mühim bir inkişaf âmili ise; körkörüne hislere âlet olan hürriyet; menfî mahiyeti geçemeyen tenkit de okadar kırıcı ve yıkıcı bir kuvvet olabilir .

Tıpkı ateş gibi...

Hürriyeti ateşe benzetebiliriz. Ateş insan medeniyetinin ilk büyük icadıdır. Hayat onun etrafında döner. Fakat başıboş bırakılan ateş yakar, yıkar, ortalığı kül eder.

Hürriyeti kendilerine en iyi bir surette maleden insanlar, İngilizlerdir. İngilterede insanların biribirine benzemeleri ve bir arada vahdet teşkil etmeleri hareketi, on birinci asırda Norman istilâsından sonra başlamıştır. Ingilizlerin milli vahdete herkesten evvel varmaları, biribirine benzemeleri, biribirinin dediğini anlıyabilmeleri sayesinde; hürriyet İngilterede pek erkenden kök tutmuştur. Her İngiliz bunu kullanmağa alışmış, ne dereceye kadar gitmek umumî menfaat namına doğru olduğunu, nerede durmak icap ettiğini, hürriyeti kullananların biribirinin düşüncesine ne surette hürmet ve tesamüh göstermeleri lâzımgeldiğini bir an'ane halinde öğrenmiştir.

Ayni yolda yürüyen ileri gitmiş bazı şimal memleketlerini bir tarafa bırakırsak başka yerlerde gördüğümüz manzara şudur: Hürriyet, ya derece derece takyitlere uğramıştır, yahut bugün Fransada olduğu gibi yıkmak maksadiyle kullanılmakta - dır. Hürriyeti bu son şekilde kullananların gözü mutlaka dönüyor. Bi-

[Arkası 9 uncuda]

Sovyet Rusya icra Komitesi Re.sı

ALMANYA-JAPONYA-SOVYETLER

Rusya yeni ittifakı "facia„ addediyor

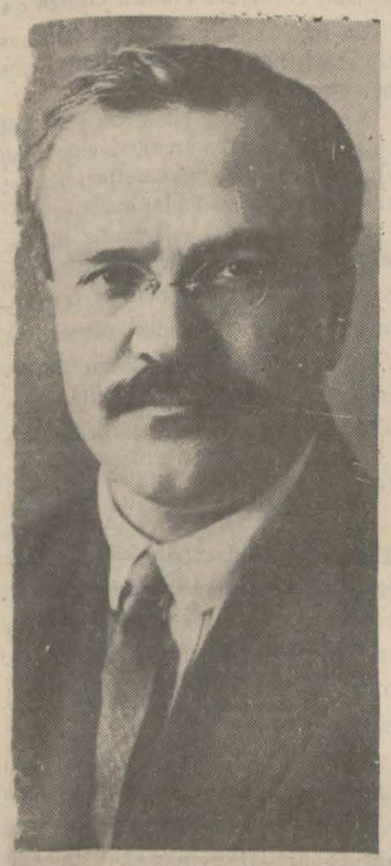

M. Molotof

ittifakın Maksadı:

Rusyaya göre Asya ve Avrupadaki topraklarını istilâ etmekmiş

Londra, 22 (Radyo) — Moskovadan gelen haberlerden anlaşılıyor ki Sovyet Rusya siyasî mehafili bugünlerde Almanya - Japonya arasında imzalandığı bildirilen yeni anlaşma ile hararetle meşguldür. Bu anlaşmanın komünizm mücadelesi için yapıldığı etrafında tahminler tahakkuk etmektedir. Sovyet Rusya bunu, geniş miyasta bir emperyalist hareketin başlangıcı saymaktadır.

Sovyet Rusya bu anlaşmıya karşı şimdiden bazı tedbirler almak vaziyetindedir. Japonya ile Rusya arasında imzalanması beklenen Sahalin adası sularında balık avlama anlaşmasını Rusya imzalamıyacaktır. O civarda balık avlamak Japonya için hayatî bir ehemmiyeti haizdir.

Askerî ittifak mı?

Moskova, 22 (A.A.) — Tas Ajansı bildiriyor: Izvestia gazetesi "Barışa karşı Alman - Japon komplosu,, başlığı altında neşrettiği başmakelede ezcümle şunları söylüyor:

"Aşikârdır ki Komünizme karşı mücadele, Japon - Alman gizli blokunun hakikî mahiyetini gizlemek için bir behanedir. Bu, başka memleketlere ve bilhassa Sovyetler Birliğine karşı olan iki emperyalist ve ilhak siyasasının başarılması için akdedilmiş bir askerî ittifaktır ve her iki kıt'aya da şamil olması icap eder

Japon hükûmetinin verdiği izahat, Sovyet hükûmeti tarafından kâfi addedilmemiştir. Daha biraz evvel Japonya, Sovyetler Birliğine karşı hiç bir hasmane tasavvuru olmadığını, ihtilâflı bir sürü meselelerin halli kâfi olacağını ve o zaman iki memleket arasındaki dostluğun tabiî cereyanına gireceğini söylemek faşist

(Arkası 9 uncuda)

Madridin şiddetli mukavemeti Franko cephesini sarstı

Madrit önlerinde bir müdafaa gayreti

(Son haberler 3 üncü sayfada)

Habeşin Ankara Elçisi

M. Markus

Habeş Sefiri Memleketine Avdet Etti

Ayrılırken Çok Müteessirdi, Gözlerinden Yaşlar Dökülüyordu

Habeş sefiri sıfatiyle bir senedenberi memleketimizde bulunan M. Nagadas Berhane Markus, memleketine dönmek üzere Istanbuldan ayrılmıştır. Sefir Kahire Italyan sefaretine müracaatla yeni idareye tabiiyetini bildirecek, sonra memleketine dönerek ailesine kavuşacaktır.

Hariçteki bütün Habeş sefirleri bu suretle yeni idareye tabiiyeti kabul etmişlerdir.

M. Markus burada bulunduğu müddetçe memleketimize büyük bir bağlılık peyda ettiği için Istanbuldan ağlıyarak ayrılmıştır.

Sefir burada bulunduğu müddetçe kendisine sadakatle hizmet etmiş olan aşçısı Cemane de efendisinin göz yaşlarına iştirak etmiştir. Sefir kendisiyle görüşmek istiyen bir muharririmize vaziyetinin nezaketi dolayısiyle beyanatta bulunmıyacağını söylemiş ve mazur görülmesini rica etmiştir.

Cemane de muharririmize demiştir ki:

(Arkası 9 uncuda)

YENİ TEFRİKAMIZ

Bizans Sarayında Bir Türk Genci

Yeni büyük tarihî tefrikamızın ilk satırlarını bugün onuncu sayfada okuyacaksınız. "Bizans Sarayında bir Türk genci "Altın Kartal" ın ne olduğunu Bizans Sarayının bütün sefahat ve sefaletile birlikte tanıtacak, sizi tarihin baş döndürücü maceralarile karşıkarşıya getirecektir. "TAN" ın yeni tefrikasında heyecanı, korkuyu, ölümün hiçliğini göreceksiniz.

Lûtfen Onuncu Sayfayı Açınız.

Fener, Beşiktaşı Yendi

Maça başlanmadan bir lâhza önce

Dünkü Maçın Neticesi 2 - 0

Dün yapılan Fenerbahçe - Beşiktaş maçını Fenerliler 2 - 0 kazandılar. Maçın Eşref Şefik tarafından yazılan tafsilâtı spor sayfamızdadır.

Rusyada Dokuz Suçlu İdam Edilecek

Moskova, 22 (Tas Ajansından)— Novisibirsk mahkemesinde iktisadî suikast ve mukabil ihtilâl suçlarından muhakeme edilen dokuz suçlu tamamen itirafta bulunmuşlar, bunlar kundakçılığın mensup oldukları ihtilâl komitesi tarafından tertip edildiğini söylemişlerdir.

Moskova, 22 (A.A.) — Novisibirsk davasında methaldar dokuz suçlu, Alman mühendisi Stikling de dahil olduğu halde, ölüm cezasına mahkûm edilmişlerdir.

Feleğin Konferansları

SÖZ DİNLEMENİN ADABI

Baylar, Bayanlar;

Bu haftaki konferansımın mevzuunu tamam yedi gün araştırdıktan sonra (Söz dinlemenin âdabı) hakkında lâf etmenin hoşunuza gideceğini düşünerek onu mevzu olarak aldım.

Efendim! Bilmem farkına vardınız mı? Şu günlerde kadınların erkekleşmesi ve erkeklerin kadınlaşması hakkında bir hayli lâflar edildi.

Bir bayan:

"— Lâf edildi diyeceğinize, söz söylendi deseniz daha iyi olur.

Bir bay:

"— Lâf etmek sözü daha doğrudur.

Bayan:

"— Hayır, söz söylendi, demesi lâzımdı. Lâf edildi deyince o söylenen sözleri tezyif manası çıkar.

Bay:

"— Türkçeyi sizden öğrenecek değiliz.

Bir yaşlı bayan:

"— Biz bilmiyenlere her şeyi öğretiriz.

Bay:

"— Valdeciğim, siz bu...

"— Sus! Terbiyesiz herif. Ben senin neden valden oluyor muşum. Redif yaşında adam bana valde diyor.

Genç bayan:

"— Redif de ne demek?

Yaşlı bayan:

"— Bizim zamanımızda öyle bir tabir vardı kızım. Kırk beşten yukarı askerlere söylerlerdi de...

Bay:

"— Affedersiniz efendim! Ben size hürmet olsun diye öyle söyledim. Yoksa hakikaten sizin oğlunuz olamıyacağımı herkes görüyor.

"— Buradakiler görüyor amma, işitenler ne olduğunu bilmezler.

— Yooo! Bakınız buna razı değilim. Siz beni dinlemeye mi, yoksa biribirinizle çekişmiye mi buraya geldiniz. Susacak mısınız, susmıyacak mısınız? Bana söyleyin, ondan sonra...

"— Ondan sonra ne olacak?!

— Ne mi olacak? Dinleyin öyleyse. Size Timürlenk ile Nasrettin Hocanın bir fıkrasını anlatayım.

Bir bayan:

"— O da kim?

Bir bay:

"— Aaa.. Artık Timürlenği de bilmedikten sonra buraya gelip, konferans dinlemiye şaşarım, doğrusu.

"— Neden şaşıyorsunuz, efendim? Mecbur muyum, o söylediğiniz şeyi bilmiye.

"— Şey diye hakarete hakkınız yok!..

"— Pekâlâ da var. Hem siz Timür Hindinin varisi misiniz?.

O yaşlı bayan:

"— Kuzum evlâdım; şu Timür Hindinin ilâç olduğunu söyle de, gürültü bitsin. Aman, artık sabrım tükendi doğrusu.

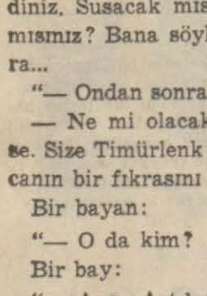

Bir bay:

— Yahu! Timür Hindi değil, Timürlenk. Mısır padişahlarından - dır.

Bir dinleyici:

— Ne münasebet! Timürlenk eski bir mikadodur.

Bir Ermeni dinleyici:

— Kado, demek fransızca hediye demektir. Bu adam hediyelik tir, nedir?..

"— Lâkin amma da ulema toplanmış ha! Kırk yıllık Tibet...

— Ey! Yetişir artık. Siz beni artık istihfaf etmiye başladınız... Buraya ben söylemiye geldim, siz de dinlemiye. Halbuki iş tersine oluyor. Bırakacak mısınız sözlerimi bitirmiye...

— Hayhay...

O bayan:

— Yalnız şu Timür Hindinin kim olduğu anlaşılamadı..

— Bırakınız da söyliyeyim, efendim. Nasrettin Hoca, bir büyük Tatar hakanıdır, Timürlenk te onun zamanında Akşehirde yaşamış bir nüktedan adamdır...

Sesler:

—" Ters oldu üstat!.. Yerlerini değiştir...

— Yerimi sizinle mi değiştireyim?

— Sizin değil, Timürle Hocanın... Hocayı Tatar hakanıdır, dedin.

— Ne münasebet!.. Benim kulağımdan çıkanı ağzım işitir...

Kahkahalar...

— Rica ederim. Ciddî olunuz... Biz buraya gülmiye gelmedik.. Karagöz mü oynuyor, konferans mı?.

Yaşlı bayan :

— Aman kuzum; pekâlâ vakit geçiyor işte. Bırakın da fırsat düşmüşken herkes içini döksün. Ne oluyorsunuz!

— Pekâlâ! Ben gidiyorum. Siz kendi kendinize istediğiniz kadar görüşün...

"— Yooo! Bırakmayız.. Siz, bizi buraya topladınız.. Söylemeden bir yere gidemezsiniz .

— Dinlemiyorsunuz ki, söyliyeyim..

— Pekâlâ dinliyoruz. Lâkin Timürlenk...

Bir bayan:

— Ayyy! Şimdi içime fenalık gelecek. Bırakın şu Timürlenği de, konferansı dinliyelim. Siz de ne diyecekseniz, diyiniz de, bitsin. Hepimizin işimiz, gücümüz var. Yanımdakine: ("— Vallahi kardeş! Yarın dağ, taş çamaşır var bizde. Ustelik oğlanın da mektebinden çağırmışlar.. Akşam da görümceme davetliyiz.)

— Susalım. Dinliyelim..

Bayanlar, baylar.

Size Nasrettin Hocanın bir fıkrasını anlatacaktım. Vaktile Timür ordusu Anadoluyu işgal ederken önüne gelen kasabaları yağma ediyor ve halkı kesiyormuş. Timürün Akşehir civarına gelip ordugâh kurduğunu gören Akşehir halkı ayni âkibete uğramamak için Nasrettin Hocanın tavassutunu rica etmişler. Hoca birçok ısrar üzerine bu işi deruhte ediyor ve Akşehirden bir cesur adam bularak:

"— Gidip Timürün kendisini gör ve "bizim Akşehirde bir Nasrettin Hoca var; sizin için yirmi dört saate kadar buradan giderse gider, gitmezse, ben bilirim ne yapacağımı diyor, de.,, diye tenbih ediyor.

Adam gidiyor; amma Timürün yanına sokmuyorlar. Geri geliyor. Uzatmıyalım, Hocanın ısrarı üzerine ancak üçüncü gidişinde Timürün yanına girebiliyor ve Hocamın sözlerini aynen tekrarlıyor. Timür, hiç alışmadığı böyle bir tehditten son derece münfeil oluyor:

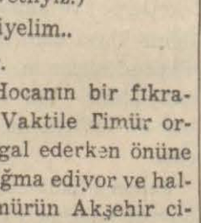

— Getirin! Şu Nasrettin Hoca denilen herifi buraya. diye emir veriyor.

Hemen yaverleri Akşehire inip, Hocayı yakalıyorlar; palas pandıras Timürün otağının önüne getiriyorlar. Hoca, elinde heybesiyle çadırdan içeri giriyor ve selâm verip, herkes ayakta dururken o, geçip sedire oturuyor. Heybesini de yancağızına koyuyor.

Timür, böyle lâubali surette içeri giren adamın kim olduğunu merak edip soruyor:

— Sen kimsin?

— Akşehirden Nasrettin Hoca.

— Ha!.. Hani şu bana yirmi dört saate kadar buradan giderse gider, gitmezse ben bilirim ne yapacağımı, diye haber gönderen sen misin?

— Evet! Benim..

— Gitmiyeceğim işte. Ne yapacaksın bakalım?

— Gitmezsen, heybemi alıp ben gideceğim de ondan.. diyor

Hocanın bu cevabı Timürün pek hoşuna gitmiş ve rivayet ederler ki Akşehire dokunmamış.

Bayanlar, baylar. Sizin de hal ve etvarınızdan söz dinlemenin âdabı hakkında bir konferans dinlemiye ihtiyacınız olmadığını anladığımdan heybemi alın ben gidiyorum..

— Aaaa!.. Ayıptır bu!.. Biz masraf edip buraya geldik... Şimdi ne yapacağız!.. (Islıklar... El çırpmaları arasında samiin dağılır...)

B. FELEK

Iplik ihtikârından zarar görenlere yardım edilecek

İHTİKARI YAPANLAR TESBİT EDİLDİ

Pamukipliği ihtikârının önüne geçmek için Iktısat Vekâletinden direktif alan Uyuşturucu Maddeler Inhisarı faaliyetine devam etmektedir. Idarenin bu maksatla Adana, Tarsus, Izmir ve civarında yapmakta olduğu tetkikat epey ilerlemiştir. Adana ve Tarsus mıntakasına giden Afyon Inhisar Idaresi şeflerinden Şakir ile Izmir mıntakasına giden Vâhit birkaç güne kadar şehrimize döneceklerdir.

Iplik işini büyük bir ehemmiyet ile tetkik eden Afyon Inhisarı Direktörü Hamza Osman da şehrimizdeki tetkikatı bitirmiştir.

Bu raporda direktör, buhranın nasıl başladığını ve ihtikârın hangi eller ve ne suretle yapıldığını tesbit etmiş bulunmaktadır.

Mevcut buhran, bir kısım yerli iplik fabrikalarının bazı cins iplikleri yapmamak ve eldeki iplikleri de mutavassıt eller vasıtasiyle, hükûmetin tesbit ettiği fiyattan çok üstün olarak satmasından doğmuştur.

İdare bu hususu çok etraflı bir şekilde tesbit etmiş, fabrikaların buhrana ve ihtikâra sebep olduklarını görmüştür. Bunun için ilk olarak bu fabrikaların senelik imlâtını bildirmelerini söylemiş, ve verdikleri rakamlara aykırı hareket etmemeleri için lâzım gelen ihtarlarda bulunmuştur.

Diğer taraftan haber verildiğine göre, afyon inhisarı direktörlüğü birkaç aydan fazla devam eden iplik buhranı dolayısiyle zarara uğruyarak sermayesiz kalmış olan küçük tezgâh sahiplerine yardım etmek için bir formül düşünmektedir.

Bu formülün mahiyeti henüz belli olmamakla beraber, küçük tezgâh sahiplerine imkân nisbetinde bir kredi açmak suretiyle yapılacağı umulmaktadır. Keyfiyetten haberdar olan fakir tezgâh sahipleri son derece memnun olmuşlardır.

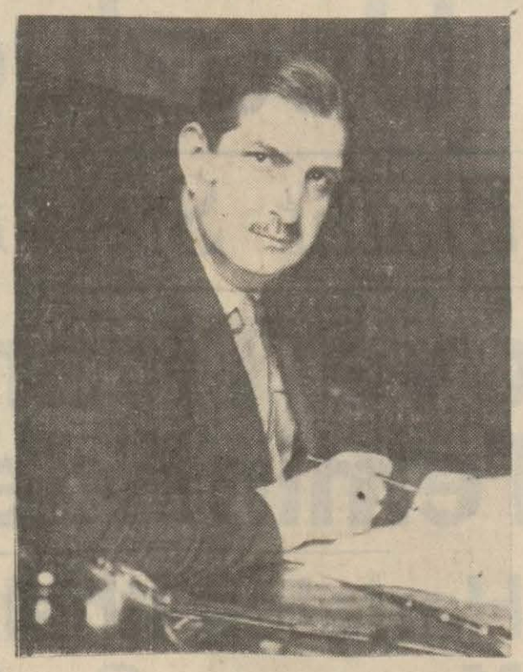

Iplik ihtikârı üzerinde tetkikler yapan Afyon Inhisarı Müdürü Hamza Osman

Ünitürk Kupon arı frankla Tediye edi ecek

Bu ayın yirmi beşinde tediye edilecek olan ünitürk kuponları Türkiyede, Ankara ve Istanbul piyasalarında, Tranş tefrik edilmeden Türk lirası olarak tediye edilecek ve kupon başına 18,75 Fransız frangının mukabili olan 1,0932 Türk lirası verilecektir. Taksit için gösterilen meblâğ kat'i surette Türk parası ile tesbit edilmiş olduğundan gerek Türk, gerek Fransız parasında muhtemel kambiyo tahavvülleri ne olursa olsun yalnız bu meblâğla tediye edilecektir. Tediyeler şu müesseselerde yapılacaktır:

Türkiye Cümhuriyet Merkez Bankası, Osmanlı Bankası, ve Doyçe Bank.

Kuponların dolar ile ödeneceğini sanarak kâr etmek mülâhazasile piyasadan ünitürk alanlar bu vaziyet te umdukları kârı elde edemiyecekler demektir.

Yugoslavya ile klering anlaşmamızın esasları

Türkiye ile Yugoslavya arasında ticari münasebetleri kolaylaştırmak maksadile iki hükûmet arasında imzalanan ve tediyat muvazenesi esasına dayanan Klering anlaşmasına göre iki memleket merkez bankaları arasında nükut naklinin ve matlubatın şu yolda tanzimi kararlaştırılmıştır:

Bundan sonra her nevi matlûbatın ve para naklinin tesviyesi klering yoluyla yapılacaktır. Türk ve Yugoslav matlûpları ve para nakli, meblâğın Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasına Türk lirası olarak veya Yugoslavya millî bankasına dinar olarak tediyesi suretiyle icrası kararlaşmıştır Adları geçen Türk ve Yugsolav bankaları tahsil ettikleri paraları her ne zaman lüzum görürlerse seçecekleri mutavassıt dövize nazaran mütekabilen biribirlerine Türk lirasının veya dinarın fiyatlarını telgrafla bildireceklerdir. Bu suretle dinar - Türk lirası muadeletinin telgrafla bildirilen rayçlar üzerinden hesabı imkânı hasıl olmaktadır.

BAŞKA PARALAR

Eğer hususî şahısların matlûbu her iki devlet parasından başka bir para ile muharrerse, vaziyetin icap ettireceği hale göre tahsilâtın vukubulduğu mahallin resmî rayici üzerinden hesap edildikten sonra Türk lirasına veya dinara çevrilecektir. Bu muameleden sonra her iki memleket bankaları biribirlerinin namlarına açacağı faizsiz bir Türk lirası veya bir dinar hesabına matlûp kaydedecektir.

ŞARTLI TESLIMAT

Her iki devlet bankasına şartları dairesinde yapılacak her çeşit teslimat için matlûp ihbarnamelerini, dövizle tediyesi şart ise meblâğı da yazılmak suretiyle, biribirlerine günü gününe göndereceklerdir. Parayı yatıran hak sahibi şahsa teslimat tarihi sırasiyle iade yapılacak ve bu tediyat ta mevcudatın hududunu aşmıyacaktır.

Berberlerden Bazı'arı Dün Çalıştılar

Berberlerin hafta tatili kanunu mer'iyet mevkiine girmiş, ve berberler cemiyeti dünkü pazar gününden itibaren dükkânlarını kapamalarını esnafa bildirmiştir. Fakat buna rağmen dün berberlerin bir kısmı dükkânlarını açarak çalışmışlardır.

Bu berberler kanunun resmen Istanbul vilâyetine tebliğ edilmemiş olduğu mülâhazasile dükkânlarını açmışlardır.

Polis bu işe müdahale etmediğinden dükkânlarını kapıyanlar kaybetmişlerdir. Fakat yeni kanun münasebetile berberlerden bazıları, evvelce belediyeye vermiş oldukları pazar günü dükkân açma rühsatiyesi mukabili paraların iadesi lâzımgeleceği mütaleasında bulunuyorlar.

Şehir plânı ve şayialar

Bunlardan Hiçbirinin Aslı, Esası Yok

Bazı gazeteler şehir plânı ve Istanbulun imar esasları hakkında zaman zaman rivayet kabilinden haberler neşrediyor. Halbuki öğrendiğimize göre, bu haberlerden hiç birinin aslı yoktur. Çünkü şehir mütehassısı Prost belediyeye gönderdiği bir mektupta bu cihete de temas etmiş ve bu haberlerin asıl ve esastan uzak bulunduğunu, henüz takarrür etmiş ve kat'iyet kesbetmiş hiçbir şey olmadığını söylemiş ve böyle yanlış havadislerin yazılması, kendi halinde çalışan bir takım masum tüccar ve mülk sahiplerini haksız ve yersiz bir takım endişelere düşüreceğini, bazı açıkgözleri spekülâsyon hevesine sevkedeceğini, her iki halde de imar hareket ve teşebbüslerinin zarar göreceğini ilâve etmiştir.

İskeleden Düşerek Yaralandılar

Feriköyünde Kuyulubağ sokağında Yenitürk mensucat fabrikasının camlarını takan camcı Hüseyin ve Mahmut iskele tahtasının yerinden çıkması yüzünden 5 metre yükseklikten yere düşerek vücutlarının muhtelif yerlerinden ağır surette yaralanmışlar, Şişli çocuk hastanesine kaldırılmışlardır.

Fakat vaziyetleri tehlikeli olduğu için oradan da Cerrahpaşaya nakledilmişlerdir.

Siyaset âlemi

Almanya - Japonya İttifakı Şayiası

Hakikî mahiyeti henüz anlaşılmadığı halde uzun uzadıya mevzuu bahsolan ve muhtelif muhitlerde birçok yazılar yazılmasına, mütalealar serdedilmesine sebep olan bir şayia: Almanya, Japonya ittifakıdır. Böyle bir ittifakın yapılmış olduğuna dair henüz müspet mahiyette malûmat verilmediği halde mutasavver anlaşmanın Avrupada bu kadar tesir yapmasının sebebi, böyle bir anlaşmanın Avrupa mukadderatı üzerinde haiz olduğu tesirdir. Bu tesir o kadar büyüktür ki, Fransa tarafından Almanyanın azı asker usulünü yenilemesinden ve Rendeki gayri askerî mıntakayı işgal etmesinden daha mühim ve daha çok tehlikeli sayılmıştır. Fransanın meseleyi bu derece ehemmiyetle telâkki etmesinin sebebi, böyle bir ittifakın Almanyayı Rusyadan yana emin bir hale getirmesi ve onun Avrupada dilediği gibi harekete imkân vermesidir.

Bu telâkkiye göre Almanya - Japonya ittifakı, Japonyanın daima Sovyet Rusyayı tehdit etmesini temin eder, bu yüzden Sovyet Rusya, daima Asyadaki hududunu kollamak mecburiyetinde kalır, ve bunun neticesi olarak Almanya Avrupada, Japonya Asyada dilediği gibi hareket eder. Hâdisenin Avrupada derin bir tesir yapmasının hikmeti budur. Japonya ile Almanya bu ana kadar bu tarzda bir ittifak yapmadıklarını söyledikleri halde şayiaların en derin ehemmiyetle karşılanmasına sebep olan bir âmil sinyor Gaydanın Jurnale D'Italyada yaptığı neşriyattır. Bu neşriyat Almanya Japonya ittifakını bir emrivâki şeklinde göstermiş ve bunun komünizm aleyhindeki cepheyi kuvvetlendirdiğini anlatmıştı.

Ittifak şayiası Fransada derin bir tesir yaptığı gibi Ingilterede hiç te iyi karşılanmamış ve bu hareket yüzünden Ingiltere - Japonya münasebetlerinin bozulacağı da anlatılmıştır.

Diğer taraftan Sovyet Birliği de vaziyeti anlamak için siyasî bir teşebbüse girişmiş bulunuyor.

Japonyanın bu ittifakı yaptığı takdirde hakkuk ederse bu ittifak onun yaptığı ittifakların ikincisi olacaktır.

Ilk ittifakı Ingiltere ile idi ve 1902 senesinde yapılmıştı. Ittifakı hazırlıyan hâdise Japonyanın 1894 te Çin ile muharebe ederek Liao-Tung yarımadasını alması idi. O zaman Rusya, Almanya ve Fransa müdahale ederek Japonyayı bu yarımadayı terke mecbur etmişler, Japonyanın çekilmesi üzerine Almanya ile Rusya bu ganimeti paylaşmışlardı. Ingiltere ise o zaman Japonyanın aleyhinde hareket etmemiş ve Japonlarla Ingilizler 1902 de ittifak etmişlerdi. Japon - Ingiliz ittifakı 1921 senesine kadar devam etmiş, daha sonra onun yerine Ingiltere , Amerika, Japonya, Fransa arasında yapılan dört devlet muahedesi kaim olmuştu. Japonya bu dört devlet muahedesinden de ayrılmış bulunuyor.

Japonya ile Almanya arasında yapılması mutasavver olan ittifak karşısında hissolunan şüpheler, ittifakın tahakkuku takdirinde hâsıl olacak vahim buhranın mahiyeti hakkında bir fikir verebilir.

Ömer Rıza DOĞRUL

TAKVİM ve HAVA

23 Ikinciteşrin PAZARTESI

Bugünkü hava: BULUTLU

Hava rasat merkezlerinin tesbit ettiğine göre, bugün Istanbul mıntakasında hava kısmen bulutlu geçecek ve kuvvetli bir ihtimale göre hafif yağmur yağacaktır .

Memleketteki umumî hava vaziyetine gelince, rüzgâr şimalden esecek, Karadenizde fırtına devam edecektir. Cenup mıntakasına yağmur düşmesi muhtemeldir.

11 inci ay	Gün: 328	Kasım: 16
1355 Hicrî		1352 Rumi
Ramazan: 8		10 Ikinciteşrin
		12
Güneş: 6,56	— Öğle:	16,45
Ikindi: 14,30	— Akşam:	5,13
Yatsı: 18,22	— Imsâk:	

Dünkü hava

Dün hava kapalı geçmiş, fakat yağmur yağmamıştır. Hava tazyiki 760,5 en fazla sıcaklık 8, en az 5 kaydedilmiştir.

SON HABER

Madridin şiddetli mukavemeti Franko cephesini sarstı

Asiler şehri muhasara mecburiyetinde kalarak zorluk çekeceklermiş

Londra, 22 (TAN) — Madrit etrafındaki şiddetli muharebelerde hükûmet cephesi ilk müdafaa muvaffakıyetini kazanmış sayılabilir. Günlerce devam eden çok şiddetli boğuşmalara rağmen General Franko kıtaatı hiçbir netice elde edememiştir. Şehir muhasara halinde olmadığı için hükûmet Valansiyadan geniş mikyasta muavenet görmektedir.

Sunday Times gazetesinin neşriyatına nazaran, Madrit, birkaç güne kadar düşmiyecek olursa General Frankonun vaziyeti müşkülleşecektir. Kendisi payitahtın muhasarasına devam mecburiyetinde kalacaktır. Esasen, Payitahtın ele geçmesinin ancak manevî bir kıymeti vardır. Kazanılacak zaferin pahalıya mal olacağı ve harabiden başka bir netice vermiyeceği kuvvetle tahmin olunmaktadır. General Franko, mühimmat ve harp malzemesi alarak Madride sevketmekte olan Barselon şehrini muahaze etmektedir. General Franko, bu hareketi "rezilâne" diye tavsif ediyor. Amma kendi yaptığı ticaret de bundan aşağı kalmamaktadır.

Barselonu bombardıman etmek tehdidi, General Frankonun bu limanı fiilî bir surette abloka etmekten âciz olduğunu göstermektedir. Bitaraf her devletin yapabileceği şey, Generalin gemileri tarafından bitaraf gemilere karşı yapılacak her türlü hareketin korsanlık telâkki edileceğini ilân etmektir.

MADRIT ETRAFINDA

Madrit, 22 (A.A.) — Hükûmet kuvvetleri Kasa Valaskez'i kat'î surette istirdat etmişlerdir.

Yalnız, bina harabeden başka bir kalmamıştır. Çünkü yangın mahvetmiştir. Bu binanın etrafındaki ve içindeki muharebeler çok çetin olmuş ve çok kişi ölmüştür. Hikâye edildiğine göre, bir an asiler, binanın aşağı katını işgal etmişlerdi. Bu esnada 80 milis neferi yukarı katlarda bulunuyorlardı. Asiler, milisleri teslim olmağa mecbur etmişler, kaçmamalarını temin için elbiselerini soymuşlar ve ayakkaplarını çıkarttırmışlardır. Maamafih, 20 - 21 Teşrinisani gecesi çıkan yangından mütevellit kargaşalıktan bilistifade bu milisler kaçmağa muvaffak olmuşlardır.

ASILERE KARŞI

Barselon, (A.A.) — Röyter ajansının aldığı malûmata göre, şimdiye kadar Aragon şimal cephesindeki hükûmet kıtaatının kumandanı olan albay Vilalbanın yerine kumandan Luengso Gomez Garcia tayin edilmiştir.

Asilerin muharebe ve muvasalaları kesilmiş ve düşman büyük zayiatla tardedilmiştir.

Şiddetli yağmurlar Aragon cephesinin diğer kısımlarındaki harekâta mâni olmuştur.

Madrit, 22 (A.A.) — Segovie'deki milis teşkilâtını vücude getirmiş olan heykeltraş Emilian Obarrol, Madrit cephesinde telef olmuştur.

ASILERE GORE

Salamanka, 22 (A.A.) — Resmi tebliğde, şimal ordusu cephesinde on beşinci fırkanın hükûmetçilerin müteaddit hücumlarını tardettiği bunların 150 ölü verdikleri keza Villamueva'da da hükûmetçilerin defedildikleri bildiriliyor.

Espinos de Los Monteros cephesinde asilerin Vallego mevkii ile Villa Mayor tepelerini işgal ettikleri bildirilmektedir.

Yedinci fırka, Madritte hükûmetçilerin müteaddit defalar Kastel de Monkloaya ve asilerin Kasa de Kampadaki mevzilerine tanklarla hücum ettikleri ve fakat mühim zayiatla tardedildikleri bildiriliyor.

Asiler dört tank ele geçirmişlerdir.

AIMANYA VE İTALYANIN SON HAREKETLERINE KARŞI

Valansiya, 22 (A.A.) — Hükûmet bir beyanname neşrederek Burgos hükûmetinin Italya ve Almanya tarafından tanınmasına mukabele etmiştir. Tebliğde, bu tanınmanın bu iki memleket tarafından asilere yapılmakta olan yardımı meydana çıkarmış olduğu beyan edilmektedir

YAGMA EDILDI

Perpignan, 22 (A.A.) — Barselondan alınan haberlere göre, oradaki Alman ve İtalyan tacirlerinin dükkânları General Franko hükûmetinin Almanya ve Italya tarafından tanınmış olması sebebile yağma edilmiştir.

Salamanka, 22 (A.A.) — Burgos radyosu, Bilbao'adik Avusturya konsolosunun öldürüldüğünü bildiriyor.

KÜÇÜK HARICÎ HABERLER

Amerika ile Yunanistan arasında bir ikamet mukavelesi imzalanmıştır.

* *

Alman Hariciye Nazırı on beş güne kadar Viyanaya gidecektir.

* *

Alman İktısat Nazırı Doktor Şaht Tahranda tetkikler yapmaktadır.

* *

İngiltere Kralı, taç giyme gününde 20 kişiye lortluk payesi verecektir. Bunlar arasında amele partisine mensup yedi kişi vardır.

* *

Japonyadaki son feyezan felâketinde ölen ve kaybolanların yekûnu 550dir.

Dört Alman Torpitosu Fransız limanında

Paris, 22 (A.A.) — Harbiye nezareti, tebliğ ediyor:

Wolff, Iltis, Tiğer ve Jaguer ismindeki dört torpitodan mürekkep bir Alman filosu, dün öyleden sonra Brest limanına girmiştir. Wolff torpitosu, Britanya sahilleri açıklarında hasara uğramış olduğundan filonun iki gemisi tarafından çekilmek suretile limana getirilmiştir.

Alman sefareti gemilerin tamiri ve malzeme alması için Brest limanına girmeleri müsaadesini istemiş, nezaret bu müsaadeyi hemen vermiştir.

Habeşte Italyan Harekâtı

Roma, 22 (A.A.) — Batı Habeşistanda harekât yapan Italyan kıtaatı çabuk ilerlemektedir.

Gazeteler, hiçbir tarafta bu ilerlemelere ciddî bir mukavemet gösterilmediğini ve bilhassa Gimma sultanlığı halkının kıtaatı şevk ve heyecanla karşılamakta olduklarını bildiriyorlar.

Salengro'nun cenaze merasimi yapılırken Fransada nümayişler oldu

Paris, 22 (Radyo) — Müntehir Dahiliye Nazırı Salengronun cenaze merasimi dün Lil'de büyük merasimle yapıldı, bütün hükûmet erkânı hazır bulundu. Bu münasebetle Lilde ve Pariste halk cephesi mensupları, komünistler ve amele tarafından çok kalabalık nümayişler icra edildi.

Lil, 22 (A.A.) — Dün akşam belediyede Salengronun tabutu önünden binlerce halk ve muhtelif heyetler geçmiştir.

Bugün saat birde cenaze merasimi yapılmış ve Leon Blum heyecan veren bir nutuk söylemiştir.

Blum, Salengronun hayatını ve iç bakanlığında yeni nizamı, kanunî nizamla telif vazifesindeki ağır yükünü kaydetmiş ve Salengronun gayretlerini bu vazifeyi ifaya hasretmiş olduğunu bildirmiştir

Başbakan, Salengronun alçak bir iftiraya kurban gittiğini kaydeylemiştir.

"KAHROLSUN HARP!,,

Paris, 22 (A.A.) — Salengronun Lilde gömülmesi münasebetiyle Pariste halk cephesi komitesi tarafından 25 bin kişilik bir kütlenin iştirakiyle tertip edilen alay büyük bir intizam içinde şehri kat'etmiştir. Çocuklardan mürekkep bir grup, "Kahrolsun harp,, nidalariyle Nasyon meydanından geçmiştir

Çok kalabalık bir eski muharipler grupu çok alkışlanmıştır. Maden amelesi geçerken Cümhuriyet İspanyası lehinde bağırmışlar, bilhassa çoğalmıştır .

Bir İspanyol bayrağı alayın bütün

Fransa Dahiliye Nezaretine getirileceği söylenen M. Ronne

güzergâhında çok alkışlanmıştır.

Saat 18,45 te, geçit içlerinde bir çok komünist bulunan ve Paris ve Banliyo gruplarının geçmesiyle nihayet bulmuştur. Ne güzergâhta ne de alay dağılırken hiçbir hâdise kaydedilmemiştir .

GÜNÜN MESELELERİ

İyi su fiyatlarını nasıl ucuzlatmalı

İLK ÖNCE

Nakliye Ücretini Düşürmek ve Ihtikâra Mani Olmak Lâzım

Dört bir yanı, dünyanın en nefîs kaynak sularile çevrili olan İstanbulda sudan ucuz bir nesne olmaması lâzım gelir. Halbuki, iki bardak su alan bir küçük şişenin. beş kuruşa satıldığı bir şehirde yaşıyoruz.

O halde bunun sebebini araştırmak yerinde olmaz mı?

— Su bizde neden pahalıdır?

Bu mevzu etrafında, dün bir kaç alâkadarla temas ettim. Bunlar arasında eski bir sucu da vardı.

Bu zat, bana dedi ki:

— Suyu, dağdan şehre indiren biz sucular, küçük bir mahalle sucusu kadar, para kazanamayız. Memba sularının çoğu, uzak yerlerdedir. Meselâ, kardan yağmurda, tâ, Taşdelen suyu membaından su doldurup Kadıköyüne indireceğiz. Oradan da motöre koyup şehre nakledeceğiz. Bunun ne zahmetli bir iş olduğunu, ancak uğraşanlar bilir. Bir büyük damacana Taşdelen suyunu sucu dükkânlarında en az, 65, 70 kuruşa satıyorlar. Halbuki su nakliyatını yapanlar, bunun damacanasını 35 - 40 kuruşa dükkânlara bırakıyorlar. 40 kuruşluk bir maldan 30 kuruşluk ticaret yapmak, açıkça ihtikârdır.

Sonra, küçük şişe sularının da dükkânlara teslimi iki kuruş ve en çok yüz para üzerindendir. Hiçbir dükkân sahibi, bu suyu, üç kuruştan fazlaya satamamalıdır. Şu halde, ihtikârı, daha ziyade ikinci ellerde aramak lâzımgeliyor."

Satıcıların iddiası başka

Halbuki, şehirdeki su satıcıları, büsbütün başka iddiadadırlar. Bunlar, diyorlar ki:

— Suyu, biz esasen pahalı alıyoruz. Damacana başına kazancımız hamallığı filân çıktıktan sonra, on kuruşu geçmez. Küçük şişe sularına gelince: Bunların sarfiyatı, son derece azdır. Bu az sarfiyat karşısında, şişesi üç kuruşa su satarsak dükkânı kapamalıyız."

Hangisi doğru?

Su taşıyıcılarile su satıcılarının bu biribirini tutmıyan sözleri, "içme suları niçin pahalıdır?" sualine, cevap sayılamazdı.

Istanbul Belediyesine başvurdum. Oradan elde ettiğim malûmata göre, şehrin Hamidiye ve Kırkçeşme suları da dahil olduğu halde, bir günlü kiçme suyu sarfiyatı 6450 metre mikâbıdır. Memba suyu bu istihlâk arasında pek az yer işgal ediyor. Çünkü Istanbulda bütün memba su lük içme suyu sarfiyatı 6450 metre mikâbını geçemiyor.

Belediye erkânından bir zat bana suların pahalı satılması sebeplerini bilhassa şöyle izah etti:

— Istanbullular, eskisine nisbet edilemiyecek derecede bol su harcanıyorlar. Vaktile, şehrin yüksek, kibar tabakası istisna edilirse, halkın hemen yüzde sekseni Kırkçeşme suyu içerdi. Karakulak, Sırmakeş, hele Taşdelen gibi memba sularını içenler, pek mahduttu. Halbuki şimdi, en fakir kimseler bile, ne yapıp yapıp iyi su içiyorlar. Iyi suyun sağlık için nekadar lüzumlu olduğunu takdir etmiyen kalmamıştır. Fakat halkın iyi suya karşı gösterdiği bu alâka, tabiîdir ki tesirini göstermekte gecikmiyecekti.

Birçok yiyecek fiyatları, derece derece düştüğü halde memba suyu fiyatları, eski vaziyetini muhafaza etti. Bugün, köşebaşındaki çaycı, kahveci dükkânları bile müşterilerine memba suyu veriyorlar.

Fiyatları nasıl ucuzlatmalı?

Su fiyatlarını düşürmek için hatıra gelebilecek tedbirler şunlardır:

1 — İçme suyu membalarında fennî tesisat yaptırmak.

2 — Su nakliye ücretini düşürmek.

3 — Ara yerdeki su satıcılarının ihtikârına mâni olmak.

İçme sularında fennî tesisat yaptırmak, büyük sermaye işidir. Şehirde içilen memba suları içinde fennî tesisat sayesinde el değmeksizin doldurulan biricik su Kocataş suyudur. Taşdelen suyu da Evkaf Idaresinin himmetile iki senedenberi, yeraltında yapılmış havuzdan çeşmelere akıtılmaktadır. Diğer memba sularının hiçbirinde muntazam tesisat yoktur. Hattâ bazılarının zamanla harap olan yolları bile tamir edilemiyor. Meselâ, Karakulak suyu, bir eski borunun içinden,geçerek teneke bir oluktan dökülmektedir.

Oteki sular da ona göre...

Su nakliye ücretini düşürmiye gelince bunun için hususî bir teşkilât yapmak zarureti vardır. Oyle sanırım ki, yakında belediye sular işile daha ciddî surette meşgul olacak ve ihtikâr yapan sucular aleyhine sistematik harekete geçecektir. Suya narh konulması için henüz verilmiş bir kararımız yoktur.'

Su meselesi etrafındaki konuşmamız burada bitti. Bitmiyen şey, Istanbulun su derdidir. Bir bardak suyu; içindekinin hakikî memba suyu olduğundan şüphe etmiyerek, içebildiğimiz gün, iyi suya olan hasretimizi tam manasile gidermiş olacağız.

Salâhaddin GÜNGÖR

Amiral Horti'nin Italya seyahati

Budapeşte, 22 (A.A.) — Macar Telgraf Ajansının diplomatik muhabiri bildiriyor:

Macaristan naibi Amiral Hortinin Romada İtalya kralına yapacağı ziyaret her şeyden evvel bir nezaket ziyaretidir. Ayni zamanda kral ve maiyetiyle birlikte Romaya başbakan Daranyi ve dış bakanı Kanya da gidecekler, Başbakanın ziyareti yeni Macar hükûmetinin başkanı sıfatiyle ve dış bakanının ziyareti de Kont Ciyanonun ziyaretine mukabele olarak vâki olacaktır .

Son ve önümüzdeki mülâkatlar münasebetiyle tasavvur edilen bütün kombinezonların aslı ve esası yoktur.

Yalnız şurası muhakkaktır ki, Macaristan, dış siyasasının neticesi olan doğru yoldan hiçbir suretle şaşmıyacaktır.

Kral Kostantinin Kemikleri Merasimle Gömüldü

Atina, 22 (Hususî) — Tabutları Italyadan buraya nakledilen müteveffa Kral Kostantin ve kraliçeler için dün büyük bir cenaze merasimi yapılmıştır.

Başpeskoposluk kilisesinde yapılan dinî âyine Iskenderiye patriği riyaset etmekteydi. Kral, veliaht, bütün prensler, başvekil ve nazırlar, buradaki elçiler ve yüksek rütbeli eşhas âyinde hazır bulunmuşlardır. Ayinden sonra tabutlar top arabalarına konularak büyük askerî merasimle mezarlığa götürülmüşlerdir.

FELEK

Nasıl Güldürürsünüz?

Birkaç gün evvel bir gazete benden böyle bir ankete cevap istiyecekmiş diye duymuş ve bunu bana söyliyene:

— Ben kimseyi güldürmüyorum... Demiştim...

Gerçek kimseyi güldürmiye uğraşmıyorum. Çünkü - lâf aramızda - biz neye güler, neye gülmeyiz, pek de belli değildir. Onun için eğer bana sorarlarsa en kolay ve şaşmaz güldürme yolu gıdıklamadır. Bence güldürmek için dükkân açan birçok tuhafların müşterilerini gıdıklamaları daha müsbet netice verir.

Rahmetli Hasan, halkı gaz tenekesi gürültüsü ve süpürge ile güldürdü.

Kavuklu Ali, bunda muvaffak olmak için dişlerini söktürmiye kadar razı oldu.

Avrupada suratlarını boyayıp güldürürler.

Karagöz, daima Hacivatı döverek bizi güldürür .

Halbuki gülmek istiyen için dünyada gülünecek şey mi yoktur. El - verir ki; gülmiye iştiha olsun, yoksa.

Dünya harıl harıl silâhlanıyor. Soranlara :

— Sulhü muhafaza için.. cevabını veriyorlar.

Fransa paranın kıymetini üçte bir düşürüyor. Soranlara:

— Zengin olmak için.. diyor.

General Franko, Madriti yakıyor, soranlara:

— İspanyayı kurtarıyorum, diyor.

Almanya - Japonya, Bolşevikliğin aleyhine ittifak ediyorlar.

Soranlara:

— Komşularımızla iyi geçiniyoruz, diyorlar.

Kadınlar erkekleşiyor. Soranlara:

— Erkekler kadınlaşıyor da ondan, diyorlar

Ve bütün bunlar olup biterken gazeteler "nasıl güldürürsünüz?,, diye anket yapıyor, bana da soruyor. E, buna can dayanır mı?.

B. FELEK

NASIL YAZIYORUZ?

Bu hafta içinde de kambiyo ve esham borsası, umumiyet itibariyle sakin geçmiştir. Amerika hükûmetinin doları düşüreceği hakkındaki haberi, borsada büyük bir alâkayla karşılanmıştır. Fakat bu haberler de henüz teeyyüt etmemiştir. — A. O., Akşam, 19 - 11 - 1936

Bu üç cümleyi, makalenin başlangıcından alıyorum. Ikinci cümledeki "... haberi.,, "haber,, olacaktır; fakat bu, bir tertip hatasıdır. Amma üçüncü cümledeki "haberler,, nedir? Yukarıda bir tek haberden bahsediliyor. "Bu haberler de teeyyüt etmemiştir,, deniliyor; yukarıda teeyyüt etmemiş başka haberlerden bahsedilmiyor ki muharririn bir "de,, ilâvesine lüzum olsun!

* *

Bu çok hayırlı ve iyi işin (fakir mektep çocuklarına yemek verilmesi işi) *hazırlığını daha evvel yapmak, ve karnı aç çocuğu sıcak yemeğe bir gün evvel kavuşturmak acaba mümkün değil mi?*

Bu işte çalışanlar muhakkak ki hüsnü niyet sahibi ve faziletli insanlardır. — Reşat Yüzüncü, *Açık Söz, 19 - 11 - 1936*

"... hazırlığını daha evvel yapmak,, yerine "... işi önceden hazırlamak,, elbette daha iyi olur. Amma asıl göstermek istediğim o değil: "Bu işte çalışanlar...,, yerine "bu işe çalışanlar,, demek lâzım; çünkü "işte,, deyince "iş,, in vazife, memuriyet manası hatıra gelir.

* *

Bizde, Avrupalı ağzından çıktı diye, herhangi bir söze — ağız sulandıra sulandıra — "enfes,, demiyenlerin ve hakikatleri Avrupalıların da arasıra tahkir ettiklerini söyliyenlerin ilki Sadullah Paşadır. — M. Turhan Tan, *Cumhuriyet, 21 - 11 - 1936.*

"Hakikatleri tahkir etmek,, fransızcanın tesiri ile icad edilmiş bir tabir. Fransızcada: "Insulter â la vérité — hakikate tahkir etmek,, bedihiyatı hor görüp bilâperva yalan söylemek demektir. Türkçede "hakikati,, veya "hakikate tahkir,, tabiri tutar mı,, tutmaz mı? bilmem. Tutarsa, dil için bir kazanç sayılabilir.

Ahfeş

Izmir gazetecileri Şerefine ziyafet

Izmir, 22 (A.A.) — Şehrimizdeki Sovyet konsolosu tarafından dün akşam Izmir gazetecileri şerefine konsoloshanede bir şölen verilmiştir.

Şölen geç vakta kadar devam etmiştir.

Mahkemelerde

Kaynanasından balta yiyen delikanlı anlatıyor:

Kızını severken Annesi de Beni sevmiş!

Ben davacıyı Ağırceza salonunun merdivenlerinde yakaladım.

— Bu, diyordu, sadece bir yaralama davası değil, bütün bir hayat romanıdır.

Deniz Lisesi onuncu sınıfta talebe idim. Mektebe gelip giderken Naciye ile tanıştım. Tam (5) sene seviştik. O, benim bahtiyeli olmamı istemiyordu. Üzülmesin diye mektebi bıraktım. Nihayet evlendik.

Fakat ben yalnız sevgilimle evlendiğimi zannederken meğer annesinin gönül oyunlarını bilmeden üzerime almışım

Kaynanam her fırsat buldukça bana alâkasını açıkça gösteriyordu. Üç defa su bardağını, bir defa da elbise fırçasını fırlattım, amma aldırmadı, Benim böyle mütemadî retlerimden muğber olan kaynanam bir sabah yüzümü yıkarken elindeki baltayı başıma indiriyor.

Davacı, burada başını eğdi ve saçlarını ayırarak iki büyük yara yeri gösterdi .

Başımdan bu yaraları aldığı halde muhatabımın nasıl ölmediğine şaştım ve kader denen kuvvete bir kere daha inandım .

Devam etti :

— Birinci darbede döndüğüm zaman kaynanam beni pek iyi gördüğü halde ikinciye indirdi, ve sonra burada hırsız zanniyle yaptım diye mazeret yolları arıyor. Bağırmam üzerine yetişen kızı yanıma geleceği yerde bir vahşî soğukluğiyle bahçeye çıktı. Biraz sonra yetişen komşular ikinci darbeden sonra kendimi bilmeden kanlar içinde yerde yatarken beni buluyorlar. Ve muhakemede bunu anlattılar. 2 ay hastanede yattım (2) ay da kat'î raporum var..

Kaynanam vak'a üzerine (9) ay mevkuf kaldı. (2) aydır (600) lira kefaletle serbest .

— Peki ya karınız? dedim. .

O, korkulu bir hayalet görmüş gibi irkildi :

— İnşallah yakın vakitte kurtulurum.. Boşanma davası açtım, yürüyor. .

Biraz sonra bu baltalı kahraman Saffet suçlu yerine geçti. Evvelki celselerde olduğu gibi suçunu inkâr ediyordu. Avukat Nail eksik kalan bazı evrakın tetkikini istedi, muhakeme başka bir güne bırakıldı.

Büyüğünden Vazgeçmiş, Küçüğünü Istermiş!

— Evet, diyordu. Hanım zevcemdir.

— Bu kocanız mı ?

— Evet kocam....

Hâkim suçluya :

— Nedir dedi, bu genç kızdan ne istiyordun?.

— Ondan değil beyim, anasından.

— Ne istiyordun?

— Kızı....

— Anası senin neyin?

— Kaynanam..

— Şu halde sana kızını vermiş..

— Ben küçüğü istiyorum.

— Büyüğü zorla mı verdi?.

— Peki şimdi? .

— Şimdi kardeşini istiyorum.

— Bu ne biçim cevap be adam?. Sen sarhoş musun? .

— Hayır.

— Sözlerine dikkat et öyleyse..

— Neden beyim?. Gönül bu.. Şimdi küçüğe vuruldum. Büyükten de yakamı kurtaramıyorum. Onu bana verdiği için anasına kızıyorum.

Hâkim kadına sordu :

— Siz ne diyeceksiniz?

— Ben diğer mahkemede boşanma davası açtım, efendim. Burada sövme ve dövme davası yürüsün.

Sonra genç kıza oöndü :

— Sizin söyleyecek bir şeyiniz var mı?.

O, nefret denen hissin bütün kuvvetiyle :

— Ben, ablama bu fenalığı yaptığı için ondan iğreniyorum. Bütün arzum, mahkûm olup başımızdan gitmesi, diye cevap verdi.

Buna sustu. ..

— Kaç sene oldu, siz evleneli?

— (6).

— (6) senedir hep beraber mi yaşadınız? .

— Evet.. .

— Demek karından memnundun?

— Evet..

Yumruklu Tekmeli Bir Kavga

Dün nöbetçi meşhut cürümler mahkemesinde bakılan davalar arasında bir de karı koca arasında sövme davası vardı..

Fatihte oturan Hasan Sabri, beraber oturduğu karısı Müzeyyen tarafından dövüldüğünü ileri sürüyordu. Müzeyyen buna mukabil ancak bir haftada geçebilecek derecede yarası bulunduğuna dair bir rapor getirmişti .

Hasan Sabri, karısının kendisini fena halde dövdüğünü, kolundan ve bacağından ısırdığını söylüyor ve Müzeyyenin cezalandırılmasını istiyordu.

Müzeyyen mahzun bir tavırla meseleyi şöyle anlattı :

— Biz 11 aydanberi evliyiz. Erkeğim bana her zaman olmıyacak lâkırdılar söyler. Kalbimi kırar. Ben kat'iyyen ona hiçbir hürmetsizlikte bulunmadım. Nasıl olur ben onu hiç dövebilir miyim? İftira ediyor Fakat o, bana olmıyacak lâkırdılar, ağza alınmıyacak küfürler savurdu. Ben ona hiç bir şey söylemedim. Yalan söylüyor .

Söz Hasan Sabriye geldi. Hasan Sabri de iftira ve isnat karşısında olduğunu söyledikten sonra hâkimin ısrarı üzerine kavganın içyüzünü şöyle anlattı :

"— Karımın söylediği bütün şeyler yalandır. Bana eve geldiğim zaman gebe bulunduğunu, bu çocuğu dostundan yaptığını ve bu piçi bana zorla baktıracağını söyledi. Ben ona:

— Bu iş nasıl olur.. diye söyledim. Bana kızarak bir tokat attı. Ve ağzına gelen küfürleri hiç sakınmadan söyledi. Dayanamadım. Ben de bir iki tokat savurdum. Mesele bundan ibaret.

Bundan sonra şahitlerin ifadesine müracaat edildi.. Şahitler kavgayı gördüklerini, her ikisinin de biribirlerine küfrettiklerini söylediler. .

Muhakeme Müzeyyenin nüfus kâğıdını getirmesi ile diğer bazı şahitlerin dinlenmesi için ayın 25 inci çarşamba gününe bırakıldı .

Bir Saatte Vurulan Iki Vurgun

Davacı Şevket cürmü meşhut mahkemesinde hâdiseyi şöyle anlatıyordu :

— Giresundan bugün geldim. Otele indim, eşyalarımı bıraktıktan sonra şöyle bir dolaşayım, dedim.

Yenicamie doğru giderken yanımda bir adam peyda oldu. Çok eski bir ahpabım imiş gibi teklifsizce söze başlıyarak :

— Şurada Romanya muhacirlerinden pek sefil ve zavallı bir kadın var, dedi. Elinde çok kıymetli bir muşamba ceket var. Bunu bir yabancıya kaptırmıyalım, gelin şunu alın..

— Benim, böyle şeye ihtiyacım yok, dedim. Bu sırada kadın yanımıza gelmiş bulunuyordu. Kolunda bir ceket vardı. Üstü başı dökük, fakir bir göçmenin kıyafetinden farksızdı. Deminki adam tekrar söze başlıyarak:

— Benim param yetişmiyor. Kadın ceket için 20 lira istiyor, dedi. Ve parasını tamamlamak üzere yanımdan ayrıldı. Fakat aradan yarım saatten fazla geçtiği halde adam gelmedi. Ben söz vermiş bulunuyordum. Fakir kadının sızlanmasına dayanamıyarak çıkarıp 20 lirayı kadının eline saydım .

Kadın parayı alır almaz. Ortadan kayboldu. Biraz sonra yine tanımadığım bir adam yanıma yaklaşarak dolandırıldığımı, ceketin iki liradan 10 para fazla etmediğini söyledi .

Derhal işin içyüzünü anladım. Ve polise müracaat ettim. Bütün rastgeldiğim simaları tarif ettim. Polisçe maruf kimselermiş. Yakaladılar. Buraya geldik .

Bundan sonra yine ayni şekilde dolandırılan Şevket de başına gelenı şöyle anlattı :

— Namaza gidiyordum. Karşıma çıkan yabancı bir adam, Romanyalı bir muhacir kadından bahsediyor. Elinde kıymetli bir müşamba ceket bulunduğunu, yabancıya kaptırmadan alınırsa hem kadına bir hizmet olacağını, hem de kıymetli muşambanın yabancıya gitmesine mâni olacağını söyledi .

Ben evvelâ kulak asmadım. Fakat sonra kadın yanıma gelince işte demin şu arkadaşımın söylediği gibi, kadın sızlanmağa:

— Bana acıyınız. Çocuklarım evde aç bilâç beklivorlar. diyerek ağlıyordu. Ben de çıkarıp 18 lira vererek ceketi aldım.

Fakat kadın yanımdan ayrıldıktan sonra şöyle bir düşündüm. Ceket kaç para ederdi. Birine gösterdim, soyulduğumu öğrendim ve polise müracaat ettim .

Bir saat içinde iki av yakalıyan açık göz Roza da şunları söyledi:

— Söylenenlerin hiç birini kat'iyyen kabul etmem. Ceketi ben onlara zorla satmadım. İstediler, verdim. Ben de ekmeğimi işte bu yüzden kazanıyorum.

Sattığım ceketler çok kıymetlidir.. Hele bir siz de gözden geçirin. İçinde gayet güzel astarı var.

Müddeiumumî Kâşif, ceketlerin takdirini istedi. Ehli vukufun yaptığı takdirde ceketlerin 10 liradan fazla etmediği anlaşıldı. Kısa geçen bir müzakereden sonra Rozanın dolandırıcılığı sabit oldu. İki ay 10 gün hapis, 41 lira 70 kuruş para cezasına mahkûm edildi .

Bir Döviz Kaçakcılığı

Birinci asliye cezada, kaptan Jorjun davasına devam edilmiştir. Kaptan Jorjun acentesi mayıs ayı zarfında memleketimizdeki müteaddit vapurların ihtiyaçları için (90260) lira sarfediyor. Ve hesaplarını kapatıyor. Ertesi ayın dördünde acente Londradan çek istiyor, gelen çeki İş Bankasına satıyor .

Hesapta açık çıkan (1100) lira var.

Kaptan Jorjun tayfa için aldığı bu miktarın kaçırıldığı şeklinde açılan davada mevzuubahs paranın yine döviz olarak hariçten celbedildiği beyan edilmiş ve mahkeme bu hususun defterlerden tetkiki lüzumuna binaen talik edilmiştir.

ŞEHİR TIYATROSU
OPERET KISMI
Bu akşam saat 20,30 da
MASKARA

Taksimde Maksim Tiyatrosunda
HALK OPERETI
Bu akşam saat 21 de
PIPIÇA
Büyük Operet

AL JOLSON
Kazino Dö Paris

Amerikalı Alimler Yalvaçta

Yalvaç (TAN) — Eski eserler taharrisine ve bu yolda tetkikat icrasına memur edilmiş olan Şikago Darülfünunu profesörlerinden Albert ve ve doktor Almasteau, beş kişilik bir kafile ile şehrimize gelmişlerdir.

Misafirler, orta okul direktörü ve Halkevi başkanı ve maarif memuru ile beraber, Antiyok harabelerine gitmişler, Menaksisos mabedini de gezmişlerdir .

Kendilerine Halkevinde çay ziyafeti verilen âlimler, pek beğendikleri Yalvaçtan ayrılmışlardır .

Evlenme Töreni

Evvelki akşam Perapalasta Bayan Şeyda Şeşbeş ile Bay Adil Araboğlunun evlenme töreni yapılmıştır. Bu münasebetle verilen süvarede İstanbul Valisi Muhiddin Üstündağ, ecnebi sefaretlerine mensup simalar, bir çok maruf zevat ve şehrimizin iki tanınmış ailesinin dostları hazır bulunmuştur. Suvare geç vakitlere kadar pek samimî ve neş'eli bir tarda devam etmiştir

Yeni kurulan yuva için saadetler dileriz.

Yumurta İsteniliyor

Memleketimizden yurtdışına almak üzere İspanya hükûmeti alâkadar makamlara müracaat etmiştir. Mamafih hükûmeti ile aramızda mevcut olan ticaret anlaşmasına dayanarak yumurtaların bedeli için müsait şartlar gösterilmiştir.

Yumurta tüccarları bu haberden memnun olmuşlardır.

ÖLÜM

Tiryaki Hasan Paşa torunu, Bursa vilâyeti sabık Turuku umumiye ser mühendisi Ali Daver Tiryakioğlu dün gece saat 11 de Göztepedeki evinde fücceten ölmüştür.

Cenazesi Göztepe ikinci orta sokak 13 numaralı evden 11,30 da kaldırılarak namazı Göztepe camiinde kılındıktan sonra Sahraiceditte aile kabristanına gömülecektir. Keder dide arkadaşlarına bildiririm.

Oğlu Fazıl Tiryaki

KAZINO Ö PARIS
AL JOLSON
RUBBY KEELER

"MAZURKA" filmini yaratan
POLA NEGRI
PEK YAKINDA EN SON ve NEFIS ROLÜNDE
MOSKOVA ŞANGHAY

Kuyucaklı Yusuf

MEMLEKET ROMANI — 15 — SABAHATTİN ALİ

"Hani beyim, aklımıza bir şey gelmesin... Lüzumu da yoktur ya, âdettir de onun için; siz bir imza buyurun!,,

Kaymakam önündeki kâğıda titrek bir imza attı ve Hacı Ethem gözlerini Hulûsi Beyinkilerle karşılaştırmamaya çalışarak süratle çıktı.

Kaymakam diğerlerinin kâğıtlarını da bir kere göz bile gezdirmeden imzaladıktan sonra yavaşça Hulûsi Beye döndü:

"Dün akşamki para için bir senet imzalattılar!,, dedi.

"Niçin imzaladınız?,,

"Ne yapayım? Hem görmüyor musun, ne bıçımsız zamanda geldi. Muhakkak kerata bir saattir içerisinin dolmasını beklemiş. Her şey bitti dedim ya sana!,,

"A iki gözüm, senin bu Hilmi Beye bir kötülüğün dokunmuş değildir. Senden intikam almak istemesine filân imkân yok. Herhalde başka bir maksatları olacak. Ya senden mühim bir çıkarları var, yahutta başka bir şey. Hilmi Bey senden bu üçyüz bilmem ne kadar lirayı alamıyacağını pek iyi bilir. Kaymakam beyi kendisine borçlu etmek zevki için de bu kadar paraya kıyamaz. Dur bakalım, bir müddet bekliyelim. Herhalde bir kokusu çıkacak. Sen yalnız aklını başına topla ve hiç itidalini kaybetme. Dünyada düzelmiyecek iş mi olur?,,

Salâhaddin Bey bu gibi sözlerin ona teselli vermekten uzak olduğunu ima eden bir tavırla başını salladı.

Akşam eve döndüğü zaman Şahinde kendisini gülerek karşıladı. Bir iki saat evvelki kavgadan sonra bu fevkalâde iltifat onu hayrete düşürdü.

Şahinde onu kolundan tutarak kulağına fısıldadı:

"Ayol, sana mühim havadislerim var!,,

"Hayrola?,,

"Sorma, bugün bize Hilmi Beyinkiler geldi. Amma öyle senin bildiğin gelişlerden değil, âdeta şöyle görücüye gelir gibi bir şey!,,

"Ne görücüsü? Kimin için?,,

"Kimin için olacak a bey, gelinlik kızın olduğunu unuttun mu?,,

"Muazzez için mi geldiler? O daha çocuk demedin mi?,,

"Ne çocuğu, ilâhi Salâhaddin Bey, ben sana vardığım zaman kaç yaşında idim?,,

"Benim şimdilik kimseye verilecek kızım yok. Gelenlere böyle söylersin. Hem bu işlere sen pek karışma?,,

"Karışmaz olur muyum? Anası değil miyim. Neyse, bağırıp durma; ben zaten babasile görüşeyim demiştim. Fakat herhalde kızı yirmisine kadar evde tutup kocakarı yapmaya niyetin yoktur.,,

Salâhaddin Bey odasına gidince uzun uzun düşünerek bu iki günün vukuatını biribirine raptetmeye, onlara mâna vermeye çalıştı. Bir şeyler sezer gibi oluyor, fakat içinden çıkamıyordu. Eğer Hilmi Bey Muazzezi oğluna almak istiyorsa neden evvelden dün akşamki gibi bir plâna lüzum görüyordu? Doğrudan doğruya istiyemez mi idi? Şehrin zengin ve asil bir ailesinin oğlu herhalde reddedileceğini düşünerek babasını böyle yollara sevketmiş olamazdı.

Fakat ertesi günü Şakiri şuradan, buradan soruşturunca niçin evvelâ kendisinin eli ayağı bağlanmak istediğini anladı.

Hulûsi Bey de havadisi duyunca yüzünü buruşturdu:

"Bak bu hiç aklıma gelmemişti;" dedi. "Yazık olacak kıza!"

"Ne diye yazık olacakmış? Ben böylesine kız filân vermem!"

"Onlar da her halde senin böyle diyeceğini düşünmüşlerdir. Ne diye akşam sana üç yüz lira verdiler? Hem dur bakalım, bu daha bir şey değil; onlar bir dolap çevirmiye başlamasınlar yoksa, bu hiçtir. Bu parayı sana Edremidi bırakıp gidemiyesin diye verdiler. Üst tarafı için başka tedarikleri olacağını tahmin ediyorum. Yalnız bir şeye aklım ermiyor: Şakir zevkinde, safasında bir serseri idi; evlenmek aklına nereden geldi acaba?"

Salâhaddin Bey tekrar düşünmiye daldı. Kızını kendine anlatılan şekilde bir ite vermek mecburiyetinde kalacağını aklı almıyordu.

Hulûsi Bey:

"Maamafih belki bu da Şakirin delice heveslerinden biridir. Yarın öbür gün geçer. Şimdilik işi mümkün olduğu kadar uzatmıya bak. Kaçamaklı cevaplar ver; belki bıktırıp bu işin arkasını bıraktırırsın. Üç yüz lira meselesine gelince, dediğim gibi bunu senden alamıyacaklarını bilirler. Hem sen ne zaman olsa onlara lâzımsın. Sonra Hacı Ethem demek Şakir demektir. Hilmi Beyden çıkan para pek yabancı yere gitmedi ki!"

Salâhaddin Bey de şimdilik işi savsaklamayı en münasip buldu.

Yusufa hiçbir şey açmamayı tercih etti. Deli oğlan gidip bir taşkınlık yapar, kendini tutamayıp bir vak'a çıkarır, işi düzelmez bir hale sokardı. Bayramda Şakirle ikisi arasında cereyan eden hâdiseyi de bir parça bildiği için Yusufun bu işten haberi olmasını şimdilik münasip bulmadı.

Böylece on, on beş gün kadar bir zaman geçti, ve tam bu sıralarda Yusufu bir gece eve getirdiler. Getirenler Yunus Ağa isminde ihtiyar bir pabuççu ile 35 yaşlarında, perişan kıyafetli bir kadın ve onun yanında mütemadiyen Yusufun sarı çehresine bakan ve durmadan ağlıyan hasta kılıklı bir kızdı.

Bu kızla anası o gece ve ondan sonraki geceler Yusufun başucundan ayrılmadılar ve kaymakamın evinde kaldılar.

— 14 —

Yusufun yarası ağır değildi. Kasığının yanına, balarına saplanan bıçak onu on beş, yirmi gün yatağa bağlamaktan başka bir şey yapamıyacaktı.

Salâhddin Bey, hattâ Şahinde onu bu halde görünce şaşırdılar. Bilhassa Salâhaddin Bey kendisi için Yusufun nekadar kıymetli olduğunu o zaman anladı. Günde birkaç kere eve uğrıyarak yukarı, onun yanına çıkıyor, gülerek:

"Bak kerataya" diyordu. "Daha bu yaşta efelik yapmıya kalkıyor. Nekadar olsa serde Aydınlılık var, değil mi? E, sen şu işin aslını bize ne zaman anlatacaksın?"

Sonra başile diğerlerinin göremiyeceği bir işaret yaparak bu kadınla kızın kim olduklarını sormak istiyordu.

Fakat Yusuf bir şey söylememekte ısrar ediyor ve kendisine çok sorulduğu zaman başını yorgun bir tavırla duvara doğru çeviriyordu.

Kübra ile annesi evde tabii birer hizmetçi oluvermişler, diğerlerini kendilerine bu gözle bakmıya alıştırmışlardı. Bunun için herkesin tecessüsünü fazla gıcıklamıyorlardı. Maamafih şehirde bu meselenin duyulduğu ve birçok rivayetlere meydan verdiği muhakkaktı.

(Arkası var)

TAN

Gündelik gazete

Başmuharriri
Ahmet Emin Yalman

Tan'ın hedefi: Haberde, fikirde, herşeyde temiz, dürüst, samimî olmak, kariin gazetesi olmaya çalışmaktır.

Günün Meseleleri

Hukuk Talebesinin Şikâyeti

İstanbul Hukuk Fakültesi dört seneye çıkarılıyor.

Bu, doğru bir karardır. Hukuk fakültesini tam bir fakülte haline getirebilmek ve buradan çıkacak genç - leri lâzım olan bilgi ile techiz edebilmek için buna ihtiyaç var, şüphe yok.

Yalnız bir kararı verirken müktesep haklara riayet etmek yine hukuki kaidelerden biridir.

Hukuk Fakültesine zaten devam etmekte olan ve şimdiye kadar üç senelik bir tahsil üzerinden tertip edilen programlara göre ders gören talebe bu karardan istisna edilmek lâzımgelir. Bu sene Üniversiteye yeni girenler dört sene tahsile tâbi tutulabilirler. Fakat ikinci ve üçüncü sınıftaki talebeyi bu kayda tâbi tutmak haksızlık olur .

Hukuk Fakültesi talebesi hakka hürmet edilmek lâzımgeldiğini nazariye ile öğrendiği gibi tatbikatta da görmek ister. Umarız ki vekâlet talebenin bu haklı itirazını dikkate alacaktır .

* * *

Yarın Harp Patlarsa

Yarın Avrupada harp patlarsa, büyük askeri devletlerin gökleri 18 bin tayyareyle kapanacaktır.

Avrupa devletleri arasında yapılmakta olan silâh yarışı hakkında verilen son malûmata göre bugün mevcut harp tayyareleri şöyle gösterilebilir:

Rusya	4500
İngiltere	4000
İtalya	3600
Fransa	3000
Almanya	2800

Fakat harp bir veya iki sene daha geçikirse, bu kuvvetler bir iki misli daha artacaktır. Çünkü Avrupa devletlerinden hiç birisi mevcut kuvvetini kâfi görmüyor

Fransa, Tayyare Nezaretinin bütçesini ay başında iki misline çıkardı. Yeni programa göre bir sene sonra Fransanın yepyeni bin tayyaresi daha olacak, ve mevcut hava kuvveti 5000 e çıkacaktır.

İngiltere ise hava kuvvetlerini arttırmakta seferber bir haldedir. 1939 da 8000 tayyare sahibi olmağa karar vermiştir

Almanya, İtalya ve Rusyanın da kollarını bağlamadıkları muhakkak olduğuna göre, bir iki sene sonra bel libaşlı Avrupa devletlerinin hava kuvvetleri 30 - 40 bin tayyareyi bulacak demektir

Okuyucu Mektupları

Çarşıkapı Civarında Pislik

Çarşıkapıda yanan Feyziâti Lisesi civarmda Mimar Hayreddin mahallesinde 16 numaralı apartmanda oturan kariimiz Ali Ertürk, önlerindeki arsaya gece gündüz çöp atıldığını, ayni, zamanda burasının abdesane gibi kullanılmakta olduğunu, bu yüzden çıkan pis kokuların etrafa yayıldığını bildiriyor. Temizliğe ve sıhhate muzır olan bu halin önüne geçilmesi için nazarı dikkati celbederiz.

Bir Okuyucunun Dileği

Galtada Yağkapanında Makaralılarda 45 numaralı kahvehanede İnebolulu Ahmet oğlu Dursun Osman; "1927 de tekaüt olan İzmit Liman kumandanı ve Gölcük Umum Fabrikalar Müdürü İsmailin nerede olduğunu bilenlerin kendi adresine haber vermelerini, rica etmektedir .

Bizim yaramazlar

Madridi hükûmet ordusu saflarında müdafaa eden karagözlü İspanyol güzelleri

MADRİT ÖNLERİNDE

YAZAN:
A. Ramos Olivera
El Sosyalista Gazetesinin Eski Basmuharriri

HÜKÛMETİN ELİNDE:

15 vilâyetle merkezleri bulunuyor. Bu vilâyetlerin genişliği 57,173 murabba mil nüfusu 7,534,000 dir.

FRANKONUN ELİNDE:

17 vilâyetle merkezleri bulunuyor. Bunların genişliği 61,708 murabba mil, nüfusu 6,707,000 dir.

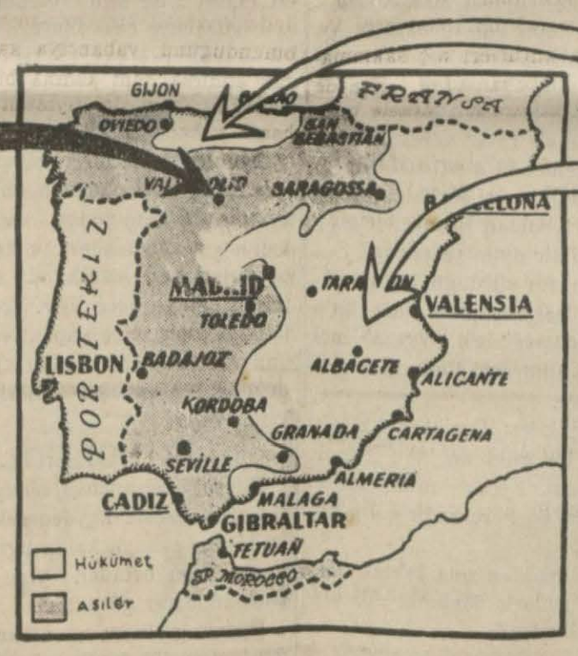

İkiye bölünmüş İspanya

Madrit hâlâ mukavemet ediyor Asilerin her tarafta ölüm yağdıran vesaiti, her dakika kadınlarla çocukları ve İspanyanın demokrasi müdafilerini imhaya çalışıyor. Fas askerleri ile faşist lejyonları Madridi harap etmeyi de göze alarak savlet ettikleri halde müdafiler dayanıyor ve asilerin plânını çok bozuyorlar.

General Franko bu ayın sekizinde Madride girerek Sen Isodor kilisesinde yapılacak âyine iştirak edeceğini söylemişti. Fakat Generalin bu arzusu yerine gelmedi. Belki General Franko ortalığı kasıp kavurarak, yolunda olan her engeli dinamitle berhava ederek Isodor kilisesine varabilir, fakat buraya varsa da İspanya dahilî harbi bitmiyecektir. Madridin sukutu olsa, olsa, dahilî harbin en mühim vakalarından biri olmak mevkiini kazanabilir.

Madridin sükutu askerî bakımdan, daha başka yerlerin sükutundan veya istirdadından daha mühim değildir. Çünkü hükûmet orduları burasını kolaylıkla istirdat ederler. Halbuki Toledo gibi dağbaşında olan mevkiler böyle değildir.

Madridin sükutu harbin biteceğine delâlet etmez. Bilâkis şiddetleneceği ve uzıyacağını anlatır.

Asiler Madritteki vaziyetlerini sağlamlamak için bütün Madrit vilâyeti ile bitişik vilâyetleri zaptetmek mecburiyetindedirler. Aksi takdirde, Madridin kapılarına büyük bir ordu dayanır ve Madrit yeniden tehlikeye maruz kalır.

Ayni sırada hükûmet, harp sahnesinden uzak olan Valensiyadan demokrasi rejimini müdafaaya devam ederek âsilerin eline geçen üllkeleri istirdada çalışacaktır.

Bugünkü vaziyete göre, dahilî harp hangi safhadadır? Ve hükûmet bu harbi kazanmayı ümit edebilir mi?

Bütün vaziyetin ve bütün âmillerin tetkiki ile bu suallere cevap vermek mümkündür:

Evvelâ âsilerin ellerindeki vilâyetlerin ve hükûmetin elindeki vilâyetlerin hangileri olduğunu nazari dikkate almak gerektir. Bunu yukarıda çerçeve içinde göstermiş bulunuyoruz. .

Asilerin ellerindeki vilâyetler, hükûmetin elindeki vilâyetlerden biraz daha genişçedir. Fakat hükûmetin elindeki vilâyetler nüfusça daha yüksektir

Fakat vaziyeti daha iyi kavramak için çok mühim olan daha başka âmilleri de hesaba katmamız lâzımdır.

Bir vilâyetin hangi tarafa ait olduğu, vilâyetin merkezini işgal eden askerî kuvvetlere bağlı değildir. Asilere o vilâyette ve Balear adalarında yalnız merkezlerde hâkimdirler.

Merkez haricinde muharebeler devam ediyor. Malaga vilâyetinde merkez hükûmetin elindedir. Fakat Estepna etrafında muharebe devam etmektedir.

Madrit, Granada, Huesko, Ternel, Sarangosa ve Oviedo vilâyetleri hükûmetin kontrolü altındadır. Malagada ise âsilerin elinde 965 murabba mil arazi bulunuyor .

Hükûmet kuvvetleri San Sebastiyan vilâyetinin içinde 12,5 mil mesafeye kadar yaklaşmış bulunuyor. Yine hükûmet kuvvetleri Hueska vilâyetinin merkezine dayanmış ve Teruel'de merkeze yaklaşmıştır.

Oviedoda âsilere yardım edenlerin elindeki arazi ehemmiyetsizdir. Balear adalarının büyüklerinden biri olan Minorka cümhuriyete sadık kalmıştır.

Hükûmet kolları Alva vilâyetine girmiş bulunuyor. Palencia vilâyetinin mühim bir kısmı hükûmete sadıktır.

Burgos vilâyetinin şimal mıntakası, isyan koptuğu sırada hükûmetin elinde idi. Hükûmet kuvvetleri burada ilerlemekte idi. Toledo vilâyetinin şark kısmı hâlâ hükûmetin elindedir.

Bütün bunlar, âsilerin Madride girmesile harbin son bulmiyacağını gösteriyor. Biraz ileri giderek Madridi zaptetmenin Frankoya istifadeden fazla zarar getirece -

asiler Madride girdikten sonra bir milyon boğazı daha doyurmak mecburiyetinde kalacaklardır.

Hükûmet Ispanya bankasını Valasiyaya nakletmiş bulunuyor. Madritte bir dirhem altın bile bırakılmadığı anlaşılmaktadır. Ispanya bankasının 70 milyon Ingiliz lirası tutan ihtiyat altını hükûmetin elindedir. Frankonun karşılaşacağı en kuvvetli silâhlardan biri de budur .

Asilerin ellerindeki vilâyetler Ispanyanın en fakir vilâyetleridir. Sanayi merkezleri, ve ziraatçe Ispanyanın en zengin vilâyetleri hükûmetin elindedir

ğini söylemek mümkündür. Çünkü Asiler ellerinde altın bulunmadığı halde nasıl iş görebilecekler? Bunların elindeki ihracat maddeleri, Endülüs ile Kanarya adalarının meyvalarıdır. Fakat ihracat bakımından zengin olan Katalonya, Levant, Biskay, Almeria, Malaga, Cindod Real hükûmetin elindedir. Ispanya ihracatının yüzde sekseni hükûmet elindeki vilâyetlerden çıkıyor.

Sonra sayı faikiyeti hükûmet elindedir. Ispanya halkı hakikatte Ispanya ordusile değil, fakat daha fazla Faslılarla ve lejyonerlerle döğüşüyorlar. Bu kiralık askerler, üç

retlerini isterler. Acaba âsi generaller her ay Ispanya Fası için lâzım olan 16 milyon peçeta ile harbi idame için her ay lâzım olan 250 milyon peçetayı nereden bulacaklar? İşgalleri altında bulunan vilâyetlerin iktısadî hayatını nasıl idare ve idame edecekler? .

Bütün bunlar bir muammadır. Çünkü Ispanyol kapitalistlerinin teberrüleri bu masrafları koruyamaz.

Hülâsa Ispanya hükûmeti harbi kazanmıya kifayet edecek kaynaklara maliktir. Bu yüzden Ispanya halkı harbe devam edecek ve şimdiye kadar gösterdiği kahramanlığı sonuna kadar gösterecektir.

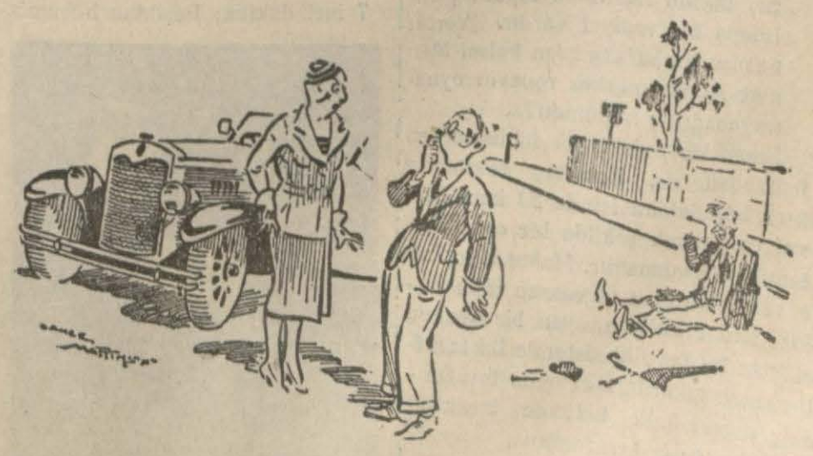

— On lira mı verdin? Yarı ölü bir adama aptalca soyulmıya utanmıyor musun?

GÜNÜN İÇİNDEN

Basketbolde Niçin Geriyiz?

Evet mesele mühim, basketbolde niçin geriyiz? Halbuki sporun her sahasında maşallah ilerideyiz. Basketbolde geri kalmak olur mu? Doğrusu ben ayıpladım. Bunu basketbole yakıştıramadım.

Şimdi benim için diyeceksiniz ki:

— Bir bu eksikti spora da merak saldı. Spor tenkitleri de yapıyor!

Yaparım zahir. Niçin yapmıyacakmışım. Ömründe birkaç tane maç, birkaç tane de güreş seyretmiş bir adamım ben!

Fakat kulağınıza usulca söyliyeyim. Ben bu basketbolün ne demek olduğunu, ayıptır söylemesi amma, yeni öğrendim. Gazetelerde bazı gün resimler, sinemaların aktüalite kısımlarında birtakım oyunlar görürdüm amma, o oyunların basketbol olduğunu bilmezdim. Meğerse basketbolmüş bunlar! Koşup koşup topu bir sepetin içine atarlarmış. Ve işte bu oyun da benim ismini bile bilmediğim oyunmuş. Demek dikkat etmemişim. Ne sinemalardaki yazıları, ne de gazetelerdeki resim altlarını okumamışım. Insanlık hali bu! Olur ya..

Fakat bu izahatı öğrendikten sonra kafama danketti:

Niçin basketbolde geriyiz?

Mademki bu bir sepet oyunudur; hepsinden evvel bu oyunda ileri gitmemiz lâzımdır.

Malûmdur ki, sepetçilikte hayli bilgimiz vardır. Bu bilgi, "senet sepet,, tâbirile işlerimizin içine kadar girmiştir. Musikimizde bile "sepet havası,, yok mudur?

Sepetlemek usulünü de iyi biliriz...

O halde basketbolde niçin geriyiz? Bunu anlıyamadım.

Işte size bir spor tenkidi! Nasıl becerebiliyor muyum?

Madridin Rengi

Madrit şehri yanıyor! Asiler şehre mütemadiyen yangın bombaları atıyorlar ve her tarafı yakıyorlar. Bir Fransız gazetesinde bu hususta şu cümleleri okudum:

"Yanıyor. Şimalde siyah semanın içinde büyük ve kızıl bir aydınlık yükseliyor. Şehrin ortalarına doğru uzanıyor. Yıldızları siliyor. Kızıl alevler yavaş yavaş her tarafı yalıyor...

Ve sonra düşündüm:

Demek kızıl Madrit her cihetten kendi politik rengini alıyor!

Gül ve Gülistan

Gazetelerde okudum: Gül ve gülyağı ihracatımız fazlalaşıyormuş. Bu fazlalaşmayı sade ihracat bakımından değil her cihetten memnuniyetle karşılamalıyız. Çünkü gül ve gülistan olan yerlerimizin çok arttığına bir delildir.

Mümtaz Faik

SPOR

Dünkü Macta F.Bahçe Beşiktaşı 2-0 Yendi

Fenerbahçe Beşiktaş Maçından Enstantaneler

Bir Favul Rekoru ki..

Fenerbehçe dünkü galibiyeti tamamile hak etmişti

YAZAN: Eşref Şefik

Dün Şeref sahasında oynanan Fenerbahçe - Beşiktaş maçının ikinci devresi Beyaz - siyahlılar için hakikaten acı oldu. Bu acılık evvelâ Beşiktaşın o devrede üstüste iki gol yemesinden, ikincisi de yine o devrede tam yirmi üç favul çalınacak şekilde kırıcı ve favullü oynamasıdır.

Bu ikinci devrenin neresinden başlayıp, neresinde bitireyim bilmem ki!...

Ikinci devrede Beşiktaş aleyhine olan hâdise ve vak'aları sıralıyayım da maçı seyretmemiş olan okuyuclar bir fikir edinebilsinler...

Birinci devreyi sıfır sıfıra berabere bitiren, hattâ ilk dakikalarda Feneri sıkıştıran beyaz siyahlılar ikinci devrenin başlangıcında ikişer dakika fasıla ile üst üste iki gol yediler. İşte bu gollerden sonra Beşiktaş takımını tutan mânevî, maddî bütün civatalar yerlerinden fırladı.

DAKİKA 25

Bu devrenin yirmi beşinci dakikasında Beşiktaş takımında, kimin emrile yapıldığı malûm olmıyan ve takımı arap saçına çeviren değişiklikler yapıldı. O değişiklikleri takımdan oyniyanlar da anlıyamamıştırlar e - minim... Bir takım hatlarında tadilât yaptı. Denirse ne hatıra gelebilir? Nihayet iki oyuncu yerlerini değiş dokuş ederler değil mi?.. Dünkü Beşiktaş kadrosu öyle iki üç oyuncu - nun yer değiştirmesi şeklinde tadil edilmedi. Bir kaleci ile sol açık ve sol iç hariç, bütün oyuncular sağdan, sola, soldan sağa aktarılarak çorbaya döndürüldü.

DEĞİŞMEDEN SONRA

Bakın tadilâtın bir kısmını anlatayım:

Başlangıçta sağ muavin oyniyan Hüsnü, scağ müdafi yerine geçti. Her zaman sol muavin ayniyan Feyzi sağ hafa geldi. Müdafi oyniyan Nuri merkez mühacim yerine çıktı. Oyuna merkez mühacim olarak başlıyan Sulhi sol hafa getirildi. Diğer oyuncular da bunlara nazaran yer değiş - tirdiler.

Görülüyor ki, böyle bir değişiklik Beşiktaş takımını tamamen başka laştırıyordu.

BİR SORGU Kİ..

O sırada ve yahut maçtan sonra biri çıkıp sorsa:

Mağlûp bir vaziyette aksayan bir iki oyuncuyu değiştirmeyi belki anlarım. Fakat takımı baştan başa altüst ederek, yepyeni görülmemiş ve hatıra gelemiyecek bir terkip yapınız. Eğer bundan bir fayda memul idise, takımı neden oyunun başında böyle çıkarmadı - nız? Bir kaptan ve yahut bir komite iki üç oyuncunun yerini yanlış intihap etmiş olabilir. Eski oyuncular için bu da varit değil ya.. Fakat şu tâdilâta nazaran Beşiktaş takımı hakkında toptan yanılınmış bir vaziyet vardır. Yerini nasılsa muhafaza eden kaleci Mehmet Alinin merkez muavin oynamıyacağı ne malûmdu?...

Ikinci devredeki acı hâdiselerden üçüncüsü de, Beşiktaş takımının kırk beş dakika içinde 23 kere favul çaldıracak şekilde bir oyun sistemine başlamasıdır. Maksadı toptan evvel adam olan ve esasen topu ra - kibi kadar kullanamıyan bir oyuncu elbette bu favullü sistemle iki taraflı zararlı çıkardı. Biri oyun tarafın - dan, diğeri halk üstünde bıraktığı ço kfena tesir tarafından...

Kırk beş dakika içinde yirmi üç favul ne demektir? Her iki dakikaya bir favul düşüyor. Artık hataların nasıl olduğunu ve oyunun nasıl cereyan ettiğini siz düşünün...

MAÇIN TAFSİLÂTI

Beykozlular Istanbulsporu 8 golle mağlûp edip sahadan çekildikten son ra Fenerlilerle Beşiktaşlılar bır arada, hakem Adil Giray önlerinde olarak alkışlar arasında sahaya çıktı - lar.

FENERBAHÇE TAKIMI

Hüsameddin — Lebip, Fazıl — M. Reşat, Angelides, Cevat — Fikret, Esat, Ali Rıza, Naci, Niyazi.

Bu kadronun Fenerin mutat kadrosundan farkı: Hasta olan Yaşarın yerine Lebib'in konması ve merkez muavin yerine Angelidesin getirilerek Esadın sol içe alınmış olmasıydı.

BEŞİKTAŞ TAKIMI

Mehmet Ali — Nuri, Faruk — Hüsnü, Rifat, Feyzi — Cemal, Hakkı, Sulhi, Şeref, Eşref.

Beşiktaşın mutat kadrosuna nazaran dün ilk devreye böyle çıkan beyaz siyahlılar iyi bir tertip ar - zetmiyorlardı.

Nitekim Hüsnü muavin mevkiinde yalnız topu gelişi güzel vuruşlarla iadeye çalıştı. Hasta olan ve Beşiktaş mühacimlerinin idaresini tanzim e - den Nazımın yerindeki Sulhi ise, tec rübesizliği dolayısile o hatta idareci olmaktan pek uzak kaldı.

OYUN BAŞLIYOR

Beşiktaşlılar güneşi ve sahanın meylini Fenerliler aleyhine vererek oyuna başladılar. Ve ilk hızlarının olanca gayretile hücumlara geçtiler.

Beyaz siyahlıların hücumları tam yedi dakika fasılasız devam etti. Fakat bir netice alamıyorlardı. Hattâ topu Fener galecisini titretecek vaziyetlere getiremiyorlardı. Yukarı - da da söylediğim gibi, havadan fakat pek gelişi güzel doldurarak mühacim lerinin ayaklarından kapılmış topları tazeliyen Beşiktaş muavinleri kaleye yakın mesafelerde düzgün top veremiyorlardı.

Mühacimler de topu kaleye yaklaştıkları zamanlarda da havalandıra - rak Fener müdafaasının vakit ka - zanmasına daima imkân veriyorlardı.

KAÇAN FIRSAT

7 inci dakika: Beşiktaş hücumla-

Bir hücum

Maçın heyecanlı dakikalarından bir sahne

Kaleci topu kurtardıktan sonra...

rından silkinen Fenerlilerin ilk hücumunu soldan Fikret açtı. Merke - ze geçirdiği topu kaleye doğrulttu - lar. Fakat Beşiktaş kalecisi tuttu.

8 inci dakika: Beşiktaş sağ açığı hücumda iken takılan M. Reşat Fe - ner aleyhine bir favul verdirdi. Hüsnü mühimsemeden çekti ve kaçırdı.

10 uncu dakikada: Mukabil hücum lara ekseriya soldan başlıyan Fenerliler müsavi bir oyun çıkarmıya başladılar. Fikretin sürdüğü bir hücu - mu Hüsnü karşılıyamadı. Beşiktaş müdafii tehlikeyi kornere çıkarmakla atlattı. Bu korneri Fenerliler gole çeviremediler.

12 inci dakika: Beşiktaş kalecisi muhakkak bir golü üç kere karşıla yışla kurtardı. Fener mühacimleri kale ağzında üç kere sağlı sollu şüt çekmiştiler.

Üçünü de sağdan sola taklak atar casma plonjonlarla Mehmet Ali çeldi ve çok alkışlandı.

"ESTİĞİ GİBİ"

On üçüncü dakikadan on sekizinci dakikaya kadar tekrar hızlanan Beşiktaşlılar yine neticeli bir şeyler yapamadılar. Beyaz siyahlılar şüt çekilebilecek mesafelere kadar to - pu oldukça kontrollü ve şuurlu kul - landıkları halde yakın mesafelere so kuldukları zamanlar tamamen tesadüfî ve "estiği gibi,, sevkettiklerin - den bütün hücumlar boş gayretler şeklinde heba olup gidiyor.. .

18 inci dakikada: Beşiktaşa sol - dan çekilen bir korner havadan gitti.

19 uncu dakikadan itibaren Beşiktaş muavin ve müdafileri bozulmıya başladılar. Iade ettikleri veya doldurdukları topların hemen hepsini Fener oyuncularının en toplu ve en müsait vaziyetlerine veriyorlardı. Mühacimler de topu ağır ve uzun sürüşlü kullanıyorlardı.

Buna mukabil Fenerliler topu hiç bekletmeden ve sürmeden oynadık - ları için hem daha az yoruluyorlar hem de rahat akabiliyorlardı.

28 inci dakikada: Ofsaydden bir gol atan Fenerin hâkimiyeti yavaş yavaş teessüs etmiye başladı. Bu golü hakem ofsayd olduğu için saymadı.

32 inci dakikada: Beşiktaş mühacimlerinin hep birden geçtikleri bir hücumda sol açık Eşref ortalamak istediği topu dışarı vurarak halkın sızlanmasına sebep oldu.

45 inci dakika Fenerlilerin hücum da oldukları bir zamanda geldi. Hakem devre düdüğünü çaldığı zaman iki takım sıfır sıfıra berabere ola - rak istirahate çekildiler.

İKİNCİ DEVRE VE FENERİN BİRİNCİ GOLÜ

Oyunun nasıl bir cereyan alacağı henüz hiç belli olmadan Fener mu - avinlerinin kaptığı top sağa geçti. Sağdan akmıya başlıyan Fener mühacimleri kale hizalarında topu us - talıklı ortaya geçirdiler. Sol iç Esat kaptığı topla çıkış yapan Nuriyi to - pun vaziyetini bozmadan kıvırdı. Ve düzgün bir vuruşla Fenerin ilk sayısını yaptı.

İKİNCİ GOL

Birinci golün nasıl olduğunu not defterime acele kaydederek gözlerimi tekrar sahaya kaldırdığım zaman Fenerlilerin ortadan yine akmıya başladıklarını gördüm.

Birinci golle bu hücumun arasın - dan ancak iki dakika geçmişti.

Nacinin sürüp sürüp merkez mühacim Ali Rızaya geçirdiği topla beraber Fenerli torpil gibi fırladı. Beş metro kadar yetişilemiyecek bir süratle koşturduğu topu yerden sıkı bir vuruşla Beşiktaş ağlarına taktı.

İşte bu ikinci golden sonra bütün olanlar oldu. Yazımın başında anlattığım acı hâdiselerin hepsi birer birer meydana geldi. Beşiktaş takımı arap saçına dönen tadilâtı da yaptık tan sonra "oyundan, toptan ve her şeyden evvel adam,, sistemini köküne kadar tatbik eden Beşiktaşlılar Fener mühacimlerini yıldırarak fazla gol yemediler.

Fakat keşki "adam oyunu,, oyna - masaydılar da daha çok gol yesey - diler!...

Hem kendileri hem de onları se - venler için daha hayırlı olurdu!. .

İstanbulsopr Beykozdan 8 Gol Yedi

Dün Beykozdan 8 gol yiyen Istan bulsporun lig maçlarının başındanbe ri bozuk giden oyunları dün en dü - şük derecesine varmış oldu. Bir za - manlar Türkiye ve İstanbul şampiyo nu olan İstanbulsporlular bu sene büyük bir varlık gösteren Beykozun gayretli çocukları önünde her cihet ten mahkûm göründüler.

Beykozlular nefes kabiliyeti, kombinezon ve netice almakta birinci sınıf bir oyun çıkardılar. Kendilerine attıkları sekiz gol helâl olsun! Hoş olsun!...

TAKSIM STADYUMUNDA

Güneş 0 - Eyüp 0
Galatasaray 7 - Hilâl 0

Bu sahada dün ilk müsabaka ikinci kümeden Anadoluhisar - Kasımpaşa arasında yapıldı. Geçen sene liglerinde büyük bir varlık gösteren kümesinde ikinci olan Anadoluhisarın bu müsabakayı kazanacağı tahmin edilirken hiç te böyle olmadı. Çok canlı oynıyan Kasımpaşalılar ilk devreyi 2 - 0 galip bitirdiler. Ve ikinci devrede her iki takım ikişer gol yaptığından müsabaka 4 - 2 Anadoluhisarın mağlûbiyetile neticelendi.

Güneş - Eyüp

Ikinci müsabaka bu sahanın en mühim karşılaşması olan Güneş - Eyüp maçıydı.

Nitekim bu son kanaat tahakkuk etti. Konfor bolluğu içinde antrenörü, sahası, duşu velhasıl her şeyi tamam olan birinci sınıf denilen klüblerimiz bazan böyle konforlardan bir tekine bile malik olmıyan mütevazı çocukları yenemiyorlar..ı

Eyüplülerin gayretli çalışmaları şayanı takdirdir.

Şazi Tezcanın idaresinde Güneş akımiyle başlanan oyunda Güneşliler rüzgâra karşı düşmelerine rağmen küçük ve hesaplı paslarla Eyüp nısıf sahasına inmiye başladılar. Eyüplüler canlarını dişlerine takarak kalelerini müdafaa ediyorlar...

Onuncu dakikaya kadar devam eden Güneş tazyiki yavaş, yavaş tavsamıya ve Eyüplülerin açılarak karşı kaleye inmiye başladıkları görülmiye başlandı. Hattâ bir aralık Eyüplü Zekâi kaleci ile karşı karşıya kaldığı halde bundan istifade edemedi..

Muvakkat bir an için devam eden bu parlayıştan sonra Güneşliler tekrar büyük gayretler sarfedecek oyunu Eyüp sahasına intikal etti ler. Defansın yardımiyle yapılan akınlar da mühacim hattının tutuk olması bilhassa Necdetin ümidin fevkinde ağır hareketi Hüneş hücumlarını tesirsiz bırakıyordu. Bu suretle ilk devre netice almaktan uzak bir vaziyette karşılıklı akınlarla geçerek 0 - 0 beraberlikle nihayetlendi.

Ikinci devre rüzgâr altına düşen Eyüplülerin yorulacakları tahmin ediliyordu. Fakat bu tahmin tahakkuk etmedi. Bu devrenin son dakikaları müstesna, oyun Güneş hâkimiyeti altında geçmesine rağmen muhacim hattında bulunan oyuncular fırsat kaçırmakta biribirleriyle yarış ettiklerinden netice alamadılar. Hattâ Eyüplülerin canlı müdafaası karşısında kaleyi tehlikeye sokabilecek bir vaziyette şut atmak imkânını bile bulamadılar.

Son dakikalarda Güneş tazvikinden büyük bir gayretle kurtulan Eyüplüler birkaç tehlikeli akın yaptılarsa da bu hücumlar daha fazla şahsî kabiliyetlere istinat ettiğinden müessir olmadı. Ve müsabaka da bütün dakikalarının hilâfına 0 - 0 beraberelikle neticelendi.

Galatasaray - Hilâl

Son oyun Galatasaray - Hilâl arasında yapıldı. Galatasaraylılar Ali ve Lâtiften mahrum olarak Sacit

Gol gayreti

Reşat, Hüseyin — Salim, Hayrullah Suavi — Necdet, Bülent, Gündüz Haşim, Danyal şeklinde çıktılar.

Hakem Sedadın idaresinde oyun Galatasarayın akınıyle başladı. Sarı Kırmızılılar derhal hâkimiyeti alarak birinci dakikadan itibaren Bülent vastasiyle birinci, Danyal vasıtasiyle ikinci sayılarını kolayıkla yaptılar. 25 inci dakikada yine Gündüz üçüncü, Necdet dördüncü golü yaptı. Ve ilk devre bu vaziyette nihayetlendi.

Ikinci devre başlamasiyle beraber Galatasaraylıların Hilâl kalesini çember içine almaları bir oldu.

Gündüz beşinci ve altıncı, Salih frikikten yedinci golü yaptı ve müsabaka da bir ekzersiz maçı gibi ha zevksiz bir şekilde devam ederek bu vaziyette nihayetlendi.

Anadolu Süleymaniyeyi Vefa da Topkapıyı yendi

Fenerbahçe stadında ilk maç Davutpaşa ile Beylerbeyi arasında yapıldı. Ilk devresi sıfır sıfıra berabere biten maçın ikinci devresinde de her iki takım birer gol yaptıklarından müsabaka beraberlikle nihayetlendi.

Anadolu - Süleymaniye

Geçen hafta Galatasaray karşısında çok muvaffakiyetli bir oyun çıkaran Süleymaniye bu müsabakaya 9 kişi çıktı.

Anadolulular fırsattan istifade ederek Süleymaniyelileri çember içine aldılar. Uzun paslarla ilerliyen Anadolunun genç mühacimleri 21 inci dakikada birinci gollerini yaptılar ve Süleymaniyeliler devrenin bitmesine yakın ikinci golü de yediler.

Ikinci devrede hatalı hareketler yapan Süleymaniye sağ açığı Raufu hakem, oyundan menetti. Bu vaziyette Süleymaniye 8 kişi kaldı. Bu sırada Kenan, şahsî bir akımla üçüncü gölü yaptı ve biraz sonra da dördüncü gol oldu.

Bu sırada hakem, Danişi de oyundan çıkarınca Süleymaniye 7 kişi kaldı ve Anadolulular beşinci sayılarını da bu aralıkta yaptılar. Oyun bu şekilde 5 - 0 Süleymaniyenin mağlûbiyetiyle nihayetlendi.

Vefa - Topkapı

Günden güne vaziyetini düzelten Vefalılar, bugün sahaya üç mühim oyuncusunun yerini ikinci takımdan takviye ederek çıktı. Son zamanlarda muvaffakiyetli oyunlar kaydeden Topkapılılar tam kadro ile oynuyorlardı.

Hakem Sabihin idaresinde Topkapılıların muntazam akıniyle başlıyan oyun derhal Vefa nısıf sahasına intikal etti,

Topkapılılar bu sırada birinci gollerini yaptılar. Biraz sonra Vefa golünü attı.

Yeşil Beyzlıların açıldıklar Topkapı kalesini üstüste tehlikesoktukları bir sırada ceza vuruşundan Muhteşem vasıtasiyle galibiyet golünü yaptılar.

Devrenin 30 uncu dakikasında Muhteşem, sıkışan Topkapı kalesinden, kalecinin çıkmasından istifade ederek takımının 3 üncü sayısını yaptı.

Bu golden sonra sert oyuna başlıyan Topkapılılara hakem, penaltı verdi ve Muhteşem sıkı bir vuruşla dördüncü golü yaptı ve biraz sonra topla kaleye girerek beşinci sayıyı kaydetti. Ve ilk devre 5 - 1 Vefalehine nihayetlendi. Ikinci devre tarafeyn birer gol daha yaparak oyun 6 - 2 Topkapının mağlûbiyetiyle bitti.

Sinema

Sinema yıldızlarının sevdikleri yemekler

Stüdyonun En Meşgul Adamı

Bir sinema stüdyosunda en meşgul ve en müşkül vaziyette kalan adam kimdir, bilir misiniz?

Bu adam stüdyo lokantacısıdır.

Şöhret ve servet yüzünden, fazla şımarık olan yıldızlar en umulmadık şeyleri isterler. Bunlardan başka, hemen her artist kendine mahsus bir rejim takip ettiği için, lokantacı ne yapacağını şaşırır.

Halk, vücutlarının incelikleri ile tanınmış Katherine Hepburn veya Anne Shirley gibi bir yıldızı, beyaz perde de şişmanlamış bir vaziyette görürse acaba ne der? Meselâ Lilian Harvey eğer bugünkü kadar nahif olmasaydı, acaba meşhur olabilir miydi? Bir yıldızın şöhreti, bedenî teşekkülâta pek sıkı olarak bağlıdır. Buna en kuvvetli misal olarak Mae Westi gösterebiliriz. Eğer onun etli, canlı bir vücudu olmasa, bugünkü şöhretini kazanmış olacağını zannetmiyoruz.

Bütün bu vaziyette olan artistlere nasıl hizmet etmeli ve yemeklerini nasıl vermeli? İşte stüdyo lokantacısının derdi ve müşkülü budur. Lokantacının vazifesi yalnız bu kadarla kalmaz. Her yıldızın sevdiği yemeği ve bu yemekten nekadarına kadar yiyebileceğini bilmesi lâzımdır. Bundan başka, lokantacı, bir artiste hergün ayni yemeği veremez. Değiştirmesi, artisti sevdiği yemeklerden bıktırmaması vazifesidir. Lokantacının müthiş bir hatırası olması lâzımdır ki, bütün hizmet ettiği yıldızların hususiyetlerini bilebilsin ve onlara, hergünkü yemeklerini ter tip edebilsin.

Faraza, Ginger Roggers, öğle yemeklerinde bir buzlu çay ile jambonlu bir sandüviç yer. Yaz, kış Ginger Roggers, buzlu çay içer. Eğer stüdyoda geç vakite kadar kalır ve akşam yemeğini orada yemek isterse bir omlet ve bir çay içer. Bu kadarı ona yetişir.

Barbara Stanwyck en çok tavuk sever. Alelekser, soğuk tavuk yer ve kahve içer.

Katherine Hepburn ise çorba ile soğuk kahve sever.

Gene Raymond'un tercih ettiği yemek bizzat tertip ettiği bir nevi salatadır. Bu salata marul, dereotu, soğuk tavuk ve peynirden yapılmıştır.

Anne Shirley, öğle yemeklerinde sandüviç yer ve süt içer. Arasıra, sandüviç yerine sebze yer.

Fred Astaire sandüviç ile sütü tercih eder ve hiçbir vakit lokantada yemez. Kendi locasında yer.

Bazan da artistler, kendileri yemek icat ederler. Meselâ Ginger Rogers'in bir icadı vardır ki, şudur:

Beyaz peynir, portakal ve birkaç yaprak salata.

Vakıâ biz bunu yemedik amma, yi yenler çok methediyorlar.

Garip İsimler

Amerikada, sinema stüdyolarından birisinde Viktor Hugo isimli bir figüran var.

Fransada da, meşhur kadın romancı George Sand'ın ismini taşıyan bir figüran var.

Jan Kravfort

Güzel, sarışın, uzun ve ince Mae West, makine adamdan, Robot'tan hiç hoşlanmaz. Nitekim bu güzel kız şişmanlamaktan da çok korkar

Merle Oberon Sevgilisile Evleniyor

Merle Oberon evlenmek üzeredir. Nişanlısının ismi David Niven'dir ve o da bir sinema artistidir.

Geçenlerde bu iki artist ayni filmde oynarlarken bir hâdise olmuştur.

Merle Oberon filmde, bir papazın kızı, David Niven de bir Ingiliz zabiti rolünde oynuyorlardı. Iki artist, biribirlerini seviyorlardı. Ve bir göl kenarında muaşakada bulunacaklar, biribirlerine gözlerile sevistiğini anlatacaklar, ve arasıra konuşacaklardı.

Artistler gidip yerlerine oturdular, Kamera hazırlandı, elektrikler yakıldı. Fakat tam bu esnada iki artistin biribirlerine bakarak kucaklaştıkları ve uzun uzun öpüştükleri görüldü.

Rejisör hemen filmi durdurarak haykırdı:

— Hey... Kendinize geliniz. Film çeviriyoruz. Işimizi bitirelim, sonra kucaklaşırsınız.

Mavi Valsler Yıldızı

"Mavi Valsler" filminde gördüğümüz, fevkalâde dansöz Steffi Duna, aslen Macardır. Asıl ismi Steffi Berindey'dir .

Güzel yıldızlardan Guyer Roger

Filmde ve Hayatta Beraber

Lorel ile Hardiyi kim tanımaz. Sinemada daima beraber oynayıp ayni felâketlere maruz kalan bu iki arkadaş, hayatta da, garip bir tesadüf eseri olarak, ayni felâketlere maruz kalıyorlar.

Lorelin karısının kendisinden ayrılmak için mahkemeye müracaat ettiği malûmdur. Bu sefer de Hardinin karısı ayni sebepten mahkemeye müracaat etmiş ve demiştir ki:

— Kocam, filmlerinde Lorele nasıl muamele ediyorsa, hayatta da bana öyle muamele ediyor.

Beni Alâkadar Etmez

Warren Williams makinelerle uğraşmayı sever. Geçenlerde, uzun müddet çalıştıktan sonra bir makine adam yapmış ve dostlarını davet ederek onu göstermiş. Davetliler arasında olan Mae West bakıp bakıp demiş ki:

— Makine adamlar beni alâkadar etmez.

Şarkı mı Söylüyordunuz, Şimdi de Dans Ediniz

Henüz Istanbulda bir filmini görmediğimiz, fakat sesinin güzelliğini, işittiğimiz Fransız yıldızı Lily Pons, Amerikada "Manhattan Girl" isimli bir film çeviriyor. Yalnız, şarkı söylemesini bilen Lily Pons dans etmesini bilmediğinden, bir dans mektebine devama başlamıştır ve kalâsik balet öğrenmektedir. Yıldız, Rimsky Korsakof'un meşhur opera - komiği olan "Altın Horoz" eserinde oynıyacaktır.

Akıllı Bir Köpek

Erik Rhodes isimli bir artist vardır. Oldukça tanınmıştır. Fakat köpeği Hulda daha meşhurdur. Bu köpek arasıra kaçamak yapmayı sever ve evden fırlayıp gider. Gezip tozduktan sonra, eve dönmek için garip bir yola müracaat eder. Gidip bir taksinin üzerine ön ayaklarını koyar ve havlamıya başlar. Boynundaki tasmada sahibinin ismi ve adresi olduğu için şoför onu alıp hemen eve getirir.

Erik Rhodes köpeğinin bu âdetinden artık bıkmaya başlamıştır. Çünkü epey taksi parası veriyor.

Hergün Bir Hikâye — **Tersine Giden Tarih**

F. Vassaf

Hakikî bir allâme olan Profesör Kilfaloe ile konuşuyordum :

— Buraya umumî tarihi yazmıya geldim, dedi, Mısır, son fasıllardan birini teşkil edecek.

— Kral Fuadin saltanatı bu kadar ehemmiyetli mi dersiniz?

— Fuat, çok sevimli bir zattır, fakat daha umumî tarihin adamı değildir. Benim kitabımda görünecek son hükümdar, belki de hiç yaşamamış olan, Menes ve Mini'dir.

— Son hükümdar mı? Fakat ben Menes'in ilk Fir'avun olduğunu zannediyorum.

— Bildiğiniz doğru, fakat hatanız şuradan ileri geliyor, siz de bütün müverrihler gibi, bir tarihin farazi bir mebdeden başlıyarak zamanımıza yakın bir sonla bitmesini istiyorsunuz. Bütün tarihçiler, gözleri arkada olan garip insanlardır. Itiyat haline gelen usulleri, maziden hale doğru gelmektir. Halbuki makul bir tarih yazmak için en iyi şekil, en yeni hâdiselerden hareket ederek en eskilerinde bitirmektir.

— Peki tarih sırasını ne yapıyorsunuz?

— Buna gene riayet edilir. Birden bine gideceğime binden bire kadar çıkmakla tarih sırasını bozmuş olmam ki...

"Halden maziye doğru gitmekten ibaret olan usulüm, en mantıkî, en tabiî ve en tatmin edici usuldür. Ancak bu şekil, insan ef'alinin tefsirine imkân verebilir. Unutmayınız ki bir hâdise birkaç on sene — hattâ bazan asırlar — geçtikten sonra aydınlanır ve ehemmiyet kespeder. 637 de müslümanların Kudüse girdiğini gözönünde tutalım. Bu hâdisede, islâmın, askerî genişlemesinin küçük bir cephesinden başka bir şey göremeyiz. Fakat bu vak'aya, ilk Haçlılar ordusunun kurulması için propagandaların başladığı 1095 senesi zaviyesinden bakarsam, onun hesapsız şümulünü birdenbire keşfetmiş olurum. Hıristiyanlar, Isanın mezarının müslüman eline geçmesini çekemiyorlar, harp oluyor, garp ile şark temas ediyor ve bu temastan medeniyette bir yenilenme doğuyor. İşte Hazreti Omerin Kudüse girmesinin kat'i ehemmiyetini ancak bu izah eder. O hâdisenin bu büyük neticeleri verebilmesi için hemen hemen beş asır geçmiştir.

"Bu suretle tersine giden bir tarih yazarken, 637 senesine gelince, bu senede vukua gelen hâdisenin manasını daha önceden bilirim, çünkü 1099 senesinde Haçlıların Kudüse girdiğini anlattım. Bütün öbür tarihî vakıalar için de mesele aynidir. Roma emperyalizmini anlıyabilmek için kavimlerin muhaceretini bilmek lâzımdır. Brahmanî Hindistanı anlamak, Budayı bilmekle olur. Eğer Napolyonun macerası hikâye edilmemişse Fransız inkılâbını anlamanın imkânı yoktur.

"Onceyi izah eden sonradır, bunun aksi doğru değildir. Işte ancak tersine gitmekledir ki tarih hakikî bir ilim olacaktır. Diğer ilimleri zengin eden kıymetli metodun kabul edilmesinin zamanıdır: Malûmdan daha az malûma, meçhule gitmek. Bizce en fazla malûm olan da içinde yaşadığımız zaman değil midir?

— Bu tersine metodu tercümei halde nasıl tatbik edebiliyorsunuz?

— Metodum biyoğrafikte de fevkalâde iyi tatbik edilebiliyor. Bir adam ölmeden evvel, kendisi hakkında tam bir hükmün verilemiyeceği her zaman söylenmez mi? Işte bir âlim için de hüküm vermek, anlamak demektir. Büyük bir adamı anlamak için onun ölüm tarihinden başlamak lâzımdır. Sezarın hayatı, öldürüldüğü günden itibaren hakikaten başlar. Onu niçin katlettiler? Işte bu suretle ihtiraslarına, seferlerine, diktatörlüğüne kadar gidebiliriz. Sezarın hayatının son fıkrasında onun doğumu bahse mevzu olursa, bunda hiçbir fevkalâdelik yoktur; eski müverrihlerin metodu mucibince Sezar mezarına veya benim metodum mucibince ise annesinin karnına girmiş olsun. Netice tamamen aynidir: Mesele ister ölüm, ister doğum olsun, Sezar artık meydanda yoktur. Işte bunun için benim tarihim 1919 senesinde Versay Muahedesile başlar ve hilkati âlemle biter.

Saray Kazasında Hayat Çok Ucuz

Saray (Hususî muhabirimizden)— Trakyanın şirin bir kaza merkezi olan Saray; Kırklareli - Istanbul yolu üzerinde, 3800 nüfuslu bir kasabadır. Halkın kısmı azamı çiftçi ve kömürcüdür. Her sene yüz binlerce kilo kömür, odun, zahire; Saraya 22 kilo metre mesafede olan Çerkesköy istasyonu vasıtasile Istanbula ihraç olunur.

Hayat çok ucuz, Sarayın suyu ve havası gayet iyidir.

Sarayın her sene Ağustosun 31inci günü açılan balçık panayırı Türkiye dahilinde umumî bir şöhrete sahiptir.

Birçok harp ve istilâlara maruz kalan ve bu yüzden terakki edemiyen Saray; şimdi gayretle ilerlemektedir.

114 senesinden beri başlanıpta itmam edilemiyen büyük mektep binasının inşası bitmiş ve bu sene tedrisata orada başlanmıştır.

Beypazarında Ekilmemiş Yer Kalmıyor

Beypazarı, (Hususî muhabirimizden) — Beypazarında mezru olmıyan bir karış arazi kalmıyor. Kazamız çiftçilerinin faaliyeti günegüne artıyor. Bu sene de büyük bir çiftlik vücuda getiriliyor. Beş sene evvel hükûmet tarafından gönderilen mühendisler, üç bin dönümü bulan bu araziyi sulayabilmek için 60 bin lira lâzım olduğuna dair rapor vermişlerdi. Işi az masrafla başarmağı düşünen çiftçilerimizden Müftüzade Ihsan Eken, şimdi işe başlamış bulunuyor. Bahara doğru bent ve kanal işleri bitecek, çiftliğe on bin kilo çeltik ekilecektir.

Trabzondaki Elektrik kazası Nasıl oldu?

Trabzonda müessif bir kaza olduğunu, elektrik şirketi şebeke memuru Faikin elektrik cereyanına kapılarak öldüğünü yazmıştık. Merhumun babası emekli albay Hüseyin Avniden bir mektup aldık. Kederli baba diyor ki:

"Cümhuriyet bayramı günü elektriklerde bir arıza olmaması için, mühendis Celâl, oğlum Faiki ve diğer iki işçiyi alarak Zeytinlik denilen yerden başlamak üzere muhavvile merkezlerini teftişe ve yağlamıya gittiler. Tatil günü olmadığından, umumî cereyanı kesmiye lüzum görmiyerek muhavvile merkezlerinden kesilebilen iki yüz üsur voltluk cereyan kesilmiş ve tathirat yapıldıktan sonra oradan ayrılacakları sırada: "Bir de beş bin voltluk yere bakalım" denilmiş, merdiven konularak çıkılmış ve şamandıranın yerinde olmadığı, yağ da bulunmadığı mühendise söylenmiş, mühendiste: "Burada yağınız var mı?" diye sormuş, olmadığı söylenmiş ve Faik aşağı inerken beş bin voltluk yerden elektrik yağmuru yağmıya başlamış, ne Faikte ve ne de mühendis ve işçilerde cereyanın geçmemesi için ve saiti lâzime olmadığından, hiçbir yardımda bulunulamamış, oğlum bağıra bağıra ölmüştür.

Cereyanın kesilmesi emredildiği halde kesilmediği hilâfı hakikattir. Esasen büyük cereyan oradan değil, Kale kapısındaki yerden kesiliyor. Oğlumun elinde nasır varmış, cereyanı tutarmış gibi sözler de hayreti muciptir. Böyle söylenilmesinden maksat, ölen öldü, geri kalanlara bir zarar gelmesin endişesidir. Yedi sekiz senedenberi elektrik işlerinde çalışan Faikın böyle cahilâne hareket etmiyeceği tabiî olduğu gibi işe vaziyet eden müddeiumumiliğin ve bir fen heyetinin herkesten iyi anlıyarak hakikati meydana çıkaracağından eminiz."

MEMLEKETTE TAN

MEMLEKET RÖPORTAJI

Birinci Mevkide Tahtakurusu

(Yazan Mümtaz Faik)

Maraşa doğru yollanıyoruz. Adanadan akşam onda kalkan tren bizi sabahleyin erkenden Aloğlu istasyonuna bırakacak ve oradan ya bir otomobil, ya bir kaptıkaçtı ile Maraşı boylıyacağız.

Tren oldukça kalabalık. İstanbuldan gelen Diyarbekir postası, Adanada bırak - tığından fazla yolcu aldı. Bu yolcular arasında ben de vardım. Herkes yolda rahatını düşündüğü için, bir kompartîmana yerleşmiş, teşyie gelenleri de içeri o - turtmuş, böylece yolda serbest kalmayı temin etmiş. Ben bu usulü bildiğim için evvelâ hiç yer aramadım. Bavullarımı kompartıma - nın koridorunda bıraktım ve trenin kalkmasını bekledim.

Nahak yere beklemişim. Çünkü teşyie gelenler inince,, kompartı - manlarda yalnız kalan açık gözler derhal boylu boyunca uzandılar ve uyumaya başladılar.

Bu vaziyet dahilinde içeri girebi - lirsen gir. Şimdi kaldık mı açıkta? Uyuyan bir adamı uyandırmaya gönül razı olmuyor amma, müsaade etseler de biz de hiç olmazsa biraz ilişecek yer bulsak!.

Kompartimanlara bakıyorum: Hepsi aşağı yukarı profesyonel yolcu. Küçücük yastıkları, yas - tık örtüleri ve hattâ ehramları bile var. Hazretler sanki kendi yatak o - dalarında imiş gibi fosur fosur uyu - yorlar. Hattâ içlerinde pijama giyenlere robdöşambr giyenler bile var. Bütün bu istirahat dekoru içinde bir patiska gecelik entarisi eksik..

Bir kompartimanda karşıdan karşıya eşya rafları arasına bir salın - cak bile kurmuşlar. Dandini yavrum dandini!...

Nereye gittimse her taraf meşgul. Ve ben bavullarımla beraber açıktayım.

Ne ise bir müddet sonra biletçi gö züktü. Rica ettim. Bana büyük bir nezaket göstererek derhal yer bul - du. Yani benim uykudan kaldıramadığım kimselerden birisini uyandırdı. Ve beni bir köşeye yerleştirdi.

Kompartimanda üç yolcuyuz. Biri karşıda uzanmış uyuyor ve şiş - man göbeği trenin her sarsıntısında zıpzıp sıçrıyor. Uykusu, göbeğinin bu hareketine kulak asmıyacak derecede ağır.

Bir tarafta bir başka zat var. O da ehramile yastığile bir köşeye büzül - müş oturur gibi uyuklıyor. Ben de onun hizasında kapıdan taraftaki köşede hafifçe kıvrılıyorum...

Tren ilerliyor, mutrit hareketlerle insanı bir beşikte imiş gibi hafif hafif sallıyor. Sallıyor sallıyor... Ve nihayet başım kırmızı kadifeler üzerine düşüyor...

Birdenbire ensemin biber gibi yandığını hissettim ve gözlerimi açtım. Elimi enseme götürdüm. Hiçbir şey yok.. Derken kadifelere baktım: Küçük küçük tahtakurusu veletleri. Kadifenin üzerinde nekadar da hızlı koşuyorlar. Fakat pek te fark edilmi - yorlar. Çünkü yürüdükleri zeminle kendi renkleri bir.

Eyvah! Eyvah ki eyvah... Sabahı bulacağız galiba. Bir tanesini iki tanesini yakalamakla arkasını alamam ki, bunların. Maşallah sürü ile... Her birisi toplu iğne başı kadar. Kimisi kuru, kimisi tıknaz. Kimisi canlı. Kimisi lâgır!

Karşıdaki adama bakıyorum: Hazret, mütemadiyen uyumakla meşgul. Kâh burnundan klâkson gibi ses çıkıyor. Kâh ağzını açıp horluyor. Fakat her şeye rağmen uyuyor. Arada bir başını iki tarafa çevirdiğini görüyorum. O zaman elini ensesi üzerinde gezdiriyor. Ve âlemi menamın ufukları içinde dolaşıyor. Göbeği hâlâ trenin sarsıntılarına tempo tutmakta berdevam!

Diğer ehramlı yol arkadaşım ise o kadar rahat değil. Bir defa, içeri ben geldim keyfini bozdum. Ayaklarını istediği gibi uzatamadı. Sonra tahta kuruları, o musibet mahlûklar canını sıkıyor...

Arada sırada esniyor ve uyku için staj yapıyor. Fakat nekadar gayret etse nafile! Tahtakurusundan rahat yok!

Bir aralık gözlerini açtı ve bana baktı:

— Siz de, dedi, galiba uyuyamıyor sunuz!

— Evet. Uyumanın imkânı yok. Adam burada tahtakurusu tozu müteahhitliği yapsa hayli para kazanır!

Güldü:

— Niçin bakmazlar bu trene? Dedi. Halbuki Istanbul - Ankara treni nekadar temizdir. Diyarbekir treni üvey evlât mıdır?

— Evet, hem de birinci mevki burası... Ya ikinci mevki nasıl acaba; orada üstelik pire de bulunmasın!

— Ya üçüncü mevki? Orada pireden maada başka mahlûkata da tesadüf edilmesin!

Gülüştük ve tekrar uyku için gözlerimizle bir müsvedde hazırlamaya devam ettik.

Aradan ne kadar zaman geçti, bilmiyorum. Kapı açıldı:

— Biletler... Kontröl...

Biletleri verelim, peki amma, tahtakurularını ne yapalım?

Demincek bana gayet nâzikâne mu amele eden şimendifer memuruna sordum:

— Kuzum, dedim bu tahtakurularını niçin temizlemezler?..

— Tahtakurusu mu var? Dedi. Hayret!!..

— Evet ben de hayret ettim de... Hiç bunlar temizlenmez mi?

— Nasıl temizlenmez? Tren her büyük gara geldiği zaman süprülür yıkanır..

— Evet, onu ben de gördüm. Fakat galiba o biraz da süs temizliği.. Bu işin içine girilmiyor. Arabalar şöyle bir süprülüyor sonra siliniyor. Tıpkı kirli bir kadın suratının üstüne vurulan pudra, allık gibi bir şey...

Biletçi kontrol memuruna kontrol memuru biletçiye baktı... Bakıştılar. Sonra birisi dedi ki:

— Doğrusu hayret ediyorum, Hay di pire ne ise! Fakat tahtakurusunun ne münasebeti var onu anlıyamadım.

Bu münasebeti düşünmeye, para vermiş bilet almış bir adam sıfatile ben hiç mecbur değildim. Fakat ne yapayım ki, bunun da düşünülmesi lâzımgeldiğini görmek zaruretinde idim...

Böylece kâh ben tahtakurularını kâh tahtakuruları beni rahatsız ederek sabahı bulduk.

— Eloğlu!...

Maraşın istasyonuna geldik. Bura da ineceğiz..

— Eloğlu!...

Evet amma bu Diyarbekir trenine eloğlu muamelesi yapmak reva mı?.

Bursa Civarında Bir Cinayet

Bursa — Kestel karyesinden Arnavut Hamza, dargın bulunduğu eniştesi Ismaili, Susurluk şosesi üzerinde pusu kurup bekliyerek öldürmüştür. Hamza, attığı ilk kurşunla İsmail öldüğü halde, saklandığı yerden çıkıp cesede altı kurşun daha sıkmıştır. Katil kaçmıştır, aranılmaktadır.

Denizli Muallimleri Arasında

İKİ KANLI CİNAYET

İkisi de Zilede Oldu

Bir kumarbaz öldürüldü, bir kadını da kocası vurdu

Zile, (TAN) — Buraya bir buçuk saat ötedeki Ede köyü civarında, Garip oğlu Ismail isminde biri ölü olarak bulunmuştur. Cesedin kısmen yanmış olması, cinayete esrarengiz bir şekil vermişse de, tahkikat hakikati meydana çıkarmıştır.

Aldığım malûmat şudur:

Aslen Narmanlı olup umumî harpte Ede köyüne yerleşmiş olan Ismail, kumar düşkünüdür ve bu yüzden kardeşi Yusufla arası açıktır.

Geçen gün, üç kişi Ede köyüne gidip Kürt Bekirin evine misafir olmuşlar, biraz sonra Ismail de onlara iltihak etmiş ve sabaha kadar aşık ile kumar oynamışlardır. Ismail 70 lira kaybetmiş, 20 lira da başkasından alarak vermiştir.

Uç kişi sabahleyin köyden ayrılmışlar, Ismail de bunları takip etmiş, kırda yine kumara başlamışlar, Ismail atını ve eğerini de kaybetmiştir.

Ismail, başkasının olan eğeri yalvararak geri almış ve sırtına vurarak köye dönmüş, ertesi sabah çifte sini alıp çıkmış ve bir daha dönmemiştir.

Ismailin tekrar o üç kişiyi bularak kumar oynadığı ve bu sefer fazla miktarda para kazandığı için öldürüldüğü, sonra cesedinin köy civarına getirilip yakıldığı tahmin ediliyor.

Cesedin yalnız toprağa gelen kısmı yanmamıştır ve etrafta da bir damla bile kan yoktur.

Katillerden biri tutulmuştur. Ikisi de tutulmak üzeredir.

İkinci Cinayet

Zileye 25 kilometro uzaktaki Kasım köyünde de feci bir cinayet olmuş, Hacı Mistık kızı 25 yaşlarında Satı, kocası Ali tarafından öldürülmüştür.

Satı, daha evvel Ibrahim adında biri ile yaşamış, sonradan istemediği Aliye verilmiş imiş.

Evvelki gün köylülerin kadınlı erkekli tertip ettikleri kır ziyafet ve eğlentisinden dönüşte Ali, Satı ile Ibrahimi kol kola giderlerken görmüş, hemen biçakla Satiyi öldürmüştür.

Katil yakalanmıştır.

Sivasta Mahrukat Pahalı

Sivas, (TAN) — Bu yıl mahrukat, geçen senelerdekine nazaran çok pahalıdır.

Kışı şiddetli olan Sivas halkı, bu yüzden pek sıkıntı çekiyor.

Nazillide Bir Tarih Yadigârı

Garip türbenin bir resmi

Nazilli, (TAN) — Buraya yakın (Yazıylı) köyünün doğusunda, çok eski devirlerden kalma garip bir türbe vardır. Yerden on metre irtifaındadır. Alt kısmı açık ve altı köşeli, zirvesi bir ehram şeklindedir. Içinde bir mezar vardır. Türbenin zirvesinde mezarın üstüne doğru bir zincir sallanmaktadır. Türbenin yapısı yüzlerce yıldanberi bozulmamıştır. Köylüler bu türbeye ve türbenin bulunduğu mezarlığa dair birçok hurafeler anlatmaktadırlar.

(Yazıylı) nın batısındaki ovada bir de (Hüyük) denilen bir tepe, yuvarlak bir yığın vardır. Buranın altında da asarıâtika mevcut olduğu söylenmektedir. Ovada kanal hafriyatı icra edildiği sıralarda, buralarda bazı yapılar ve Romalılar devrine ait tuğlalar, eski paralar bulunmuştur.

Somada Yaman Bir Hırsızlık

Soma, (TAN) — Bir, iki senedenberi hırsızlık olmıyan Somada, çarşının ortasındaki bakkal Mehmet Çobanın dükkânı soyulmuştur.

Hırsız, geceleyin, arkadaki hanın avlusundan dükkânın damına çıkmış, damı delmiş, kendisini kuşağiyle aşağı sarkıtıp inmiş, kasayı kırmış, içindeki 150 lirayı ve bazı ufak tefek eşya almış, sonra sandıkları üstüste yığmış ve üzerine çıkarak ayni yoldan kaçmıştır.

Polisin eline şimdilik, o kuşaktan başka bir şey geçmemiştir.

Zile Halkevi Çalışıyor

Zile, (Tan) — Bu sene açılmış olan Halkevimiz iyi çalışıyor. İçtimaî yardım ve köycülük kollarından teşekkül eden bir heyet köylere gidek sıhhî ve zirai konferanslar vermiş, ihtiyaçları tetkik etmiştir. Sıtmalı mıntakalara fazla miktarda kinin dağıtılmıştır.

Dil ve tarih kolu, konferanslarla halkı irşat ediyor. Ar şubesi on beş kişilik keman derslerine devam eylemektedir.

Gaziantep Halkevi neşriyat sahasında birinciliği kazandı

Gaziantep (TAN) — Şehrimiz Halkevi büyük bir intizam ile çalışmaktadır. Denilebilir ki, dokuz şubenin ayrı ayrı vücuda getirdikleri âsarın mecmuu, Gaziantep Halkevini örnek bir teşekkül haline sokmuştur.

Bu verimi temin edenlerin başında saylav Ömer Asım Aksoy gelmektedir.

Gaziantep Halkevi, bilhassa neşriyat sahasında rekor kırmış, dört yıl içinde on beş büyük ve çok kıymetli eser neşretmiştir. Istanbul, Ankara ve İzmir gibi sayılı şehirlerimizdeki Halkevlerinin neşriyatı bu miktarın yarısına dahi ulaşamamıştır.

Çoğu tarih, dil ve edebiyatımıza ait olan bu kitaplar ayrı ayrı birer kıymet ifade etmektedir. Uzun ve ciddî emekler mahsulü olan Gaziantep Halkevi neşriyatından ekserisi saylav Ömer Asım Aksoy tarafından yazılmıştır. Yine onun (Bir dili öğrenmek için en lüzumlu kelimeler) adlı büyük tetkik eserinin tabı da bitmek üzeredir.

Örnek sıfatına bihakkin lâyik olan Halkevimiz, yeni başkan Bay Muhtar Göğüş'ün devamlı gayreti sayesinde ayni yolda ilerlemektedir.

Denizli, (TAN) — Maarif umumî müfettişlerinden Reşat Nuri buraya gelerek birkaç gün kalmış ve bazı tetkikatta bulunmuştur. Gönderdiğim resim, Reşat Nuriyi Denizli muallimleri arasında gösteriyor.

KÜÇÜK MEMLEKET HABERLERİ

Gaziantep şehir haritalarını yapan Alman mühendisi Hezler işini bitirmek üzeredir. Bundan sonra Profesör Yansen gidip şehir plânını kat'ileştirecektir.

*

Burdur elektrik fabrikası işe başlamıştır. Abone zamanları fiyat sekliğinden şikâyet eylediği gibi bu sebeple fakirler de elektrikten istifade edememektedirler.

*

Sıvas belediyesi, değirmen unlarından yapılan, kum ve kepekle karışık olan pide ve uzun ekmek imalini yasak etmiştir. Ikinci nevi ekmeğin de ıslahına çalışılıyor.

*

Bigada tütün kaçakçılığı yapan Emine isminde bir kadın altı ay hapse mahkûm olmuştur.

*

Bu sene Antalyada pirinç mahsulü çok iyidir.

Adapazarı Belediyesi Çalışıyor

Adapazarı, (TAN) — Belediyemiz, halkın sevinçle karşıladığı bir faaliyete başlamıştır.

Yangınlarda istifade olunmak üzere kasabanın muhtelif yerlerinde dört büyük havuz, Yaşlar mahallesinin geçilmez yolu, umumi kasaba yolları ve çarşı içindeki köhne helâların yerine de betonları yaptırılmaktadır.

Alibey ilk okulu belediyece istimlâk edilip yıktırılarak yeri parka ilâve edilmiştir.

Belediye yakında bir de arozöz alacak ve bu suretle motörlü yangın söndürme vasıtaları dörde baliğ olacaktır.

İzmit Sıhhat Direktörü Terfi Etti

Izmit, (TAN) — Sıhhat direktörü Ahmet Rıfat Dedeoğlu, Izmit mıntakası sıhhiye müfettişliğine terfian tayin edilmiştir.

Yeni vazifesi başına hareket eden mumaileyhi, istasyonda teşyi edenler arasında vali de bulunmuştur.

İzmir Sinemalarında Fıstık ve Çekirdek Yasak

Izmir, — Belediye, sinemalarda fıstık ve çekirdek satılmasını yasak etmiştir. Bunları beraberlerinde getirip yiyenlerden 5 lira ceza alınacaktır.

Sivas San'atlar Evinin Bandosu

Sivas, (TAN) — Bilhassa Sivasın meşhur olan halıcılığını ihyaya çalıştığını ve bu yolda muvaffakıyet kazandığını evvelce bildirdiğim san'atler evinin 30 kişiden mürekkep bir bandosu da vardır. Bu bando, Sivasın musiki ihtiyacını gi[illegible]'ye çalışmaktadır

BÜYÜK TÜRK İNKILÂBI

Acı Hakikatler

No. 112

Yazan : Ziya Şakir

Tevfik Paşanın Telgrafının Ankarada Uyandırdığı Heyecan Bazılarını Garip Bir Endişeye Sevketmişti

Mustafa Kemal Paşanın bu telgrafı, doğrudan doğruya şahsına çekildiği ve sadrâzama tebliği hakkında da bir emri ihtiva etmediği için Hamit Bey bu cevabı şahsına verilmiş bir talimat telekki etmiş, Tevfik Paşaya göstermemişti. Fakat, telgraf name muhteviyatını, bilvasıta beş defa sadrâzama tebliğ etmekle beraber; bir defa da, (konferansa Babıâli tarafından murahhas gönderilmiyeceğine dair) ajanslara ve gazetelere beyanatta bulunulması lâzım geleceğini tebliğ etmiş ve bu beyanatın esaslarını hâvi bir musvedde göndermişti.. Millî hükûmetin mümessili tarafından vaziyet bu derecede tasrih edildikten sonra, artık Tevfik Paşanın ikinci defa olarak -ve bilhassa resmen- Ankaraya müracaatı, çok büyük bir hata idi... Tevfik Paşanın bu telgrafı, Ankarada çok fena bir tesir husule getirmişti. derhal:

—Biz; Türk milletinin mahvine yürüyen İstanbul hükûmetini tanımıyoruz; bunu, bütün dünyaya ilân ediyoruz. Halbuki Tevfik Paşa ile arkadaşları, bize Istanbul hükûmettini tanıtmakta daha halâ israr ediyorlar... Daha halâ (ikilik) den, birleşmekten ve saireden bahsediyorlar Bugün, Türklerin mukadderatını der uhde eden ve bütün mesuliyetleri kabul eden bir tek hükûmet vardır. O da, merkezi Ankarada bulunan Türk hükûmetidir... Istanbula bövlece cevap verilmeli.. Ve artık, bu ikilik meselesi de; kat'i bir şekilde halledilmelidir.

Diye, bir heyecan yükselmişti.

Mustafa Kemal Paşa, Tevfik Paşanın bu telgrafına cevap vermeğe lüzum bile görmemişti. Yalnız; hadisatı, artık tarihin en tabiî mecrasına sevketmekle iktifa eylemişti.

*

Tevfik Paşanın telgrafının Ankarada uyandırdığı heyecan bazlarını garip bir endişeye sevketmişti. Bunlar; Mustafa Kemal Paşanın, (Saltanatı ilga) etmiye karar verdiğini hisseden muhaliflerdi.

Mustafa Kemal Paşa, (Büyük Türk inkılâbı) nın icap ettirdiği bu muazzam ve tarihî işi açıktan açığa ortıya koymadan evvel, muhalefet rüesasından bazı zevatın fikirlerini öğrenmek istemişti. Bu maksatla evvelâ (Icra Vekilleri Heyeti Reisi, Rauf Bey)in, sonra -o sırada Istanbula hareket etmek üzere olan- Refet Paşanın fikirlerini istimzaç etmişti. Bu iki zat, (Saltanatın ilgası)na taraftar görünmemişlerdi... Bu zatların muhitindekiler de, hiç şüphesiz ki aynı fikir ve zihniyettelerdi.

Mustafa Kemal Paşa, bu hakikatı iyice anlamakla beraber, başladığı (tarihî vazife) ye devamda, zerre kadar tereddüt etmemişti.. Tevfik Paşanın bu telgrafı, (büyük gaye) nin ortıya atılmasına iyi bir vesile teşkil edecekti. Işte Mustafa Kemal Paşa da bu vesileden tam zamanında istifade ederek bir hamlede (Saltanatı hilâfetten ayırmıya) karar vermişti.

Mustafa Kemal Paşa, Meclis binasına gelmiş; Rauf Beyi kendi odasına celbetmiş; kat'î bir lisanla:

—Hilâfet ve saltanatı, birbirinden ayırarak, saltanatı lâğvedeceğiz.. Bunun, muvafık olduğuna dair, kürsüde beyanatta bulunacaksınız.

Demişti... Bu sözler bu kadarla kalmış, fazla bir tek kelime bile teati edilmemişti.

Teşrinievvelin 30 uncu günü; Büyük Millet Mclisi, çok hararetli bir müzakereye girişmişti. (76) Meb'usun imzasile verilen bir takrirle:

(Taze vezinde bir hayat ile ortıya çıkan yeni (Türkiye Devleti)nin, eski Osmanlı Imparatorluğunu istihlâf ettiği; ve eski Imparatorluğu temsilen, Istanbulda başka bir heyetin vücuduna lüzum ve mana kalmadığı; ve bunun, mefsuh addi; ve Babıâlice vaki olan iddia ve müracaatın reddi) Denilmiş.. ve takrir münderecatı kahir bir ekseriyetle kabul edilmişti.

(Mustafa Kemal Paşa) kürsüye gelmişti. Tevfik Paşanın hususî ve resmî telgraflarının mahiyetleri izah edilmişti. Müzakere, birdenbire alevlenmişti. Mebuslar arasında şiddetli bir heyecan ve asabiyet başgöstermişti. Birçok mebuslar, sözü istemişlerdi. Bu mebuslar arasında Icra Vekilleri Heyeti Reisi Rauf Bey, Daliye Vekili Fethi Bey, Hariciye Vekili İsmet Paşa,, Edirne meb'usu Kâzım Karabekir Paşa, Müdafaayı Hukuk Reisi Ali Fuad Paşa, Antalya mebusu Rasih Efendi, Nafıa Vekili Feyzi Bey, Erzurum mebusu Hüsevin Avni Bey gibi muvafık ve muhalif gruplara mensup mebuslar da bulunmaktaidi.

Bilhassa, Rasih Efendi ile Hüseyin Avni Beyin çok hararetli nutuklarından sonra, müzakerenin şekli tebellür etmiş; şu karar verilmişti:

1— Büyük Millet Meclisi, Babıâlinin telgrafına cevap vermiyecektir.

2— Büyük Millet Meclisi, kavanini esasiyemize mugayir harekette bulunan, Istanbuldaki eşhas ve heyetleri, hiyaneti vataniye kanununa tevfikan tecziye edecektir.

*

Bu karar, ajans telgraflarile Istanbula akseder etmez; Yıldız Sarayının ve Babıâlinin çatıları üzerine sanki birer yıldırım inmişti... Her iki çatı altında yaşıyanlar, artık başlarının üzerindeki yaldızlı tavanların, korkunç bir inhidam tehdidile çatırdadığını hissetmişlerdi.

Ayni zamanda Ankarada çıkan gazeteler de artık son sözü söylemişler; (Istanbulda hükûmet iddiasında bulunan.. ve, millî hükûmeti tanımıyanların derhal kafaları kopartılmalıdır) diye bir volkan gibi gürlemişlerdi.

İstanbulda hiç kimse kıpırdıyacak halde değildi. Saray, Babıâli ve hattâ bunların istinadgâhı olan kuvvetler bile, artık (Buyük Millet Meclisi Hükûmeti) nin kadir, kahir, ve muzaffer ordusunun süngüleri altında başeğmişlerdi.

(1338 - 1922 senesi teşrinievvel ayının 19 uncu perşembe günü) Istanbulun havası birdenbire değişmiş; dört senedenberi Istanbulun hamiyetli ve milliyetperver halkını azap içinde yaşatan o mel'un ve kâbuslu devir, hitama ermişti. Çünkü o gün, millî hükûmetin ilk heyeti ve küçük bir asker kuvveti, Istanbul halkının candan ve ciğerlerden kopan samimî hasret acıları ve sevinç gözyaşları içinde, Istanbula girmişti.

(Büyük Millet Meclisi Hükûmeti namına) Istanbul topraklarına ilk defa ayak basan bu heyetin başında, (Refet Paşa) bulunmaktaydı... Refet Paşanın asıl vazifesi, (Trakya) yı tesellüm ve işgal etmekti. Onun için Anadoludan Istanbula gelen, ve Rumeli sahillerine geçirilen asker kuvvetlerine de (jandarma) namı verilmişti.

Senelerdenberi bu mes'ut günlere hasret çeken Istanbulun hamiyetli zümresi, kıyas kabul etmez bir coşkunluk içindeydi... Karşı yakadaki rengârenk bayraklar, birdenbire ortadan silinivermişti. En kalabalık caddelerden en hücra köşelere kadar her taraf al sancaklarla süslenmişti. Bütün bu bayrakların arasına, tefne dallarından ve çiçeklerden mürekkep çelenkler içine, (Bu büyük mucizeyi yaratan, Mustafa Kemal Paşa) nın resimleri yerleştirilmişti.

(Arkası var)

MiLLÎ TAKViM

13 senedenberi neşredilmektedir. Renkli, zarif ve muhtelif kapakları vardır. Evkatı şer'iyesi, tarihî vak'aları, darbımeselleri ve Atatürkün vecizeleri ni hâvidir. Her memleketin her kitapçısından arayınız. Basıldığı ve toptan satıldığı yer Istanbulda Hüsnütabiat matbaasıdır. Dört boyu vardır. Fiyat listelerini arayınız.

Hayat ucuzluğu tahakkuk ediyor

[Başı 1 incide]

kaç senedenberi bilhassa Klering yani karşılıklı alma ve verme usulü dairesinde ithalâta müsaade ediliyordu. .

1 kânunusani 937 den itibaren kontenjantman sistemi kaldırılarak yerine genel ithalât rejimi geçmiş bulunacak, bu suretle Türkiyede kontenjantman rejimi 6 sene bir buçuk ay devam etmiş olacaktır.

Iki rejimi mukayese

Bu iki rejim biribiriyle mukayese edildiği zaman, ikincisinin birincisine nazaran ithalâta daha fazla imkân vermekte olduğu görülür. Bu suretle Türkiyenin haricî ticaretini genişletmek, memlekette ucuzluk temin etmek ve binnetice ihracatı arttırmak gayesi takip olunmaktadır.

Genel ithalât rejimine bağlı olan V. Kl. S. listeleri kontenjan kararnamesine dahi bağlı idi. Fakat aradaki fark şudur ki :Şimdi bu listelerin muhteviyatı çoğaltılmış ve bu suretle eskiden memlekete girmesi tahdit ve takyitlere tâbi olan maddelerin Türkiyeye girmesi serbest bir hale gelmiştir

Bir hususiyet

A listesi genel ithal rejiminin bir hususiyetini teşkil eder, çünkü bunun mukabili şimdiye kadar kontenjan kararnamelerinde yoktu. Bu liste, ticaret anlaşmalariyle temin edilecek karşılıklı menfaat esası dahilinde ayrı ayrı memleketlerle olan anlaşmalara bağlanacak hususî listelerle ithal olunabilecek eşyayı ihtiva etmektedir. Bunları evvelden ticaret âleminin bilmesi ve siparişlerini ona göre idare etmesi büyük bir kolaylıktır. Kontenjan rejiminde bazı eşyanın ithali tamamen yasaktır. Ancak bu eşya kararnameye dercedilmemişti. Bir malın ithali memnu olup olmadığını anlamak için kontenjan kararnamesinin bütün listelerini ve bundan başka ne kadar anlaşma varsa hepsine merbut ikişer, üçer nüshadan ibaret listelerin kâffesini gözden geçirmek ve bu eşyanın herhangi birisinde olup olmadığını anlamak lâzım geliyordu.

Bu suretle hiç bir listede bulunmıyan eşyanın Türkiyeye ithalinin memnu olduğu manası çıkarılıyordu. Bu, bittabi kolay bir şey değildi. Bir kere bütün bu listeleri elde etmek ve bunlarda yazılı tarihlerin ve numaraların sıhhatine emin olmak lâzımdı.

Müstakil liste

Işte genel ithal rejiminin bu mevzuda temin ettiği büyük fayda, ithali memnu eşyayı müstakil bir listede toplamış olmasıdır. Şimdi artık memnu eşyayı bilmek ve öğrenmek derin bir tetkik mevzuu olmaktan çıkmış ve sadece muayyen bir liste nin çerçevesi içinde araştırılacak bir kayfiyet haline gelmiştir.

Bu listede yer alan emtia zaten Türkiyede yetişen veya imal edilen eşyadır. Bunların ithali millî mahsullerimize ve mamulâtımıza karşı yersiz bir rekabet vücuda getirecek ve büyük fedakârlıklarla tesis edilen sanayiimiz bunların ithalinden zarar görecektir.

Fakat şu da göz önünde tutulmalıdır. ki, eğer herhangi bir vaziyette noksan bir istihsal olur veya yersiz fiyatlar haddinden fazla yükselirse ithali memnu olan herhangi bir malı bu listeden çıkarmak ve bu suretle onun ithal imkânını daima temin etmek mümkün olabilecektir. Bu listenin şimdiye kadar ithali memnu eşyadan 220 tanesinin ithalini serbest bırakması, listenin çok geniş bir şekilde tanzimedilmiş olduğunu ve ithal memnuiyetinin çok zarurî maddelere inhisar ettirildiğini göstermektedir.

Güçlükler kalktı

Kontenjan kararnameleri şimdiye kadar 30 - 40 maddeli olarak çıkıyordu. Her zaman muhtelif ve birçok hükümleri ihtiva ediyor, ve bu; tatbikatta birçok güçlükler doğuruyordu. Genel ithalât rejimi kararnameleri ise sadece 11 maddeliktir. Girift karışık hükümler yerine açık ve sarih maddeler kaim olmuştur. sonra eskiden her kararname 6 aylık bir devreye inhisar ettiği halde yeni rejim kararnamesi bir senelik bir müddet için çıkmış bulunuyor, bu suretle hükümlerde istikrar temin edilmiş oluyor. Bu rejimle muhtelif listelerde yer alan maddeleri 40 gün evvel ilân etmek şartile, bir listeden diğerine alabilmek te büyük bir kolaylıktır, bu suretle daha basit bir formuliteyle ihtiyaçların karşılanması imkânı elde edilmiş oluyor.

SAGLIK ÖGÜTLERi

LOKMAN HEKİM

Kıvırcık Saçlar

İzmirde bir bayan okuyucumuzdan bir mektup aldık.

— Ben yirmi yaşında, tahsili oldukça kuvvetli bir genç kızım...

Diye kendini bildirdikten sonra en büyük derdini anlatıyor: Bu dert saçlarının düz olmasıymış. Bundan dört beş yıl öncesine varıncıya kadar saçları gayet güzel ve kıvırcık iken, hepsi dökülmüş ve yerlerine şimdiki düz saçlar çıkmış. Şimdi, gerek altı aylık ondüle, gerek haftalık ondüle, gerek kâğıt fişlerle ondüle, her ne yapsa ancak kısa bir müddet sürüyormuş. Halbuki kendisi saçlarının kıvırcık olmasını istiyormuş. Kıvırcık olmayıp ta hafif dalgalı bile olsa kendisi için büyük bir nimet olacakmış...

Bu büyük derdi öğrenen erkek okuyucularım belki, traşlı bıyıklarının altından gülecekler ve:

— Tanrı daha büyük dert vermesin, saçların kıvırcık olmaması sevilmeye bir engel değildir.

Diyecekler. Doğru amma, ben bayan okuyucumuza gene hak veriyorum. Bayanlar kendileri saçlarının kıvırcık olmasını istiyorlar. Elektrikle ondüle yaptırmaktan bu kadar sakatlıklar çıktığı halde bu işi gören kuvaförler gene hiç boş kalmıyorlar. Bunda antropoloji ilmi adamlarının da biraz kabahatleri olsa gerektir. Onlar düz saçların Asya kavimlerine ait olduğunu yaza yaza, her suretle Avrupalı güzel olmak istiyen bayanların hepsi kıvırcık saçlı olmak istediler Okuyucumuza hak verdiğim için, onun büyük dediği derdine çare bulmıya çalışacağım.

Saçların ondüle yapılmaya müsait olmaması iki sebepten ileri gelir: Saçlar ya fazla yağlı, yahut fazla kuru olurlar.

Fazla yağlı saçları geceleri tarağı kolonya suyuna batırarak birkaç defa taramalıdır.

Fazla kuru saçlara da gene geceleri pilokarpinli vazelin sürmelidir.

Bazıları saçları ondüle yapmak için bira ile ıslatırlar ve bundan hoşnutluk gösterirler.

Ondüle yapmayı kolaylaştırmak için bir de şu mahlûl vardır:

Kırk derecede alkolden 60 gram alınarak onun içerisinde 20 gram gom adragant eritilir, sonra buna 420 gram gülsuyu ilâve edilir. Bununla — hep geceleri — saçlar ıslatılır. Zaten saç ilâçları hep geceleri sürülmelidir.

Saçları çoğaltmak, dalgalı yapmak için daha ziyade yemeklere ve vücudün umumî sağlığına dikkat etmek lâzımdır: Çok et yemek saçları uzatmaz. Sebzeyle beslenen kavimlerin saçları daha gür olur. Onun için taze sebzelere, taze meyvalara, sütlü yemeklere, hele sütlü çorbalara rağbet etmelidir. İçilecek suyun içerisine biraz karbonat koymak, saçlar için, iyi gelir. Arada sırada — hekim reçetesile — iyotlu ilâçlar da saçlara hizmet ederler.

Geceleri yatmazdan önce, saçları dağıtmayı, havalandırmayı, saçları teneffüs ettirmeyi hiç unutmamalısınız.

Hürriyetin Esas Şartları

[Başı 1 incide]

ribirini yıkmağa çalışırken, hepsi için müşterek olan yurdu yıktıklarını farkedemiyorlar. Bugünkü gidiş devam ederse meselâ Fransız milleti birinci sınıf bir kuvvet vaziyetinden ikinci, üçüncü derecelere düşmeğe mahkûmdur.

Bizde hürriyet hudutları

Hürriyet bakımından memleketimizde mevcut vaziyeti, hariçte de, memlekette de pek çokları yanlış anlıyorlar.. Türkiyede geri gitmek hürriyeti yoktur. Millî inkişafı ve tekâmülü kırmak için taassubu ve cahaleti âlet diye kullanmak hürriyeti, kanunların menettiği bir cinayettir. Mülkiyet esası gibi kanunların himaye ettiği esaslara karşı yürümek ve içtimaî nizamı bozmak hürriyeti kimseye verilmemiştir .

Fakat bunların haricinde hürriyeti kullanmanın hududu takdir ve idrake bırakılmıştır. Olgunlaştığımızı isbat ettikçe hürriyete daha geniş ölçüde sahip olacağız. Tenkit hududu kendi kendine genişliyecektir.

Vakit vakit Atatürke ve İsmet İnönüne müracaatlarda bulunanlar olmuştur :

— Gazetelerde uygunsuz, taşkınca yazılar görülüyor. Gazetelerimiz ellerindeki hürriyet haddini iyi kullanamıyorlar. Matbuatı, bazı Avrupa memleketlerinde görülen sıkı kayıtlar altına koyalım .

Her ikisi bu nevi müracaatlara daima şu zeminde cevap vermişlerdir:

— Hürriyet aşkı içinde geçen gençlik günlerimizi unutmıyalım. Millet hürriyetin ne gibi bir derecesini muvaffakıyetle kullanabiliyorsa umumî hayatta daima biraz fazlası mevcut olmalıdır.

Demek ki memlekette hürriyet hududunu genişletmek için önümüzde açık bir yol vardır. Mevzun ve devamlı bir inkişafın tam bir huzur, istikrar ve güvene ihtiyaç gösterdiğini gözönünde tutarak ve memleketin bugünkü irfan seviyesini unutmıyarak hürriyeti kullanacak olursak ve tenkitlerimizde müsbet, yapıcı, samimî yoldan uzaklaşmazsak hürriyete lâyık olduğumuzu isbat ederiz. Münakaşa hürriyeti, toplanma hürriyeti, cemiyet kurmak hürriyeti de memleketimizde gittikçe fazla kök tutar.

İfrat ve Hürriyet

Akıl haddini ihmal ederek duygulara kapıldıkça ve ifratlara gittikçe hürriyet haddi daralır. Çünkü bizim gibi az zamanda çok işler yapmak, haricî emniyeti ve dahilî inkişafı için pek çok çalışmak ihtiyacında bulunan bir millet, umumî menfaat ve istikrarın zararına bir hürriyet tanıyamaz..

Türk Talebe Birliğinin evvelki günkü ifratlı hareketini, memleketin hürriyeti ve fikrî olgunluğu bakımından zararlı bir adım diye telâkki etmek icap eder. Hükûmet diyor ki: "Ben size meslek dahilinde inkişaf temini için bir cemiyet kurmak salâhiyet ve hürriyetini verdim. Siz bunu benim, vazifesinden mes'ul bir kuvvet sıfatiyle memlekete muzır gördüğüm ve mennettiğim bir siyasî maksat için kullanmağa kalkıştınız. Demek ki verilen hürriyeti kullanmağı henüz bilmiyorsunuz.,,

Gayede ne kadar hüsnüniyet bulunursa bulunsun, verilen bir hürriyete liyakatsizlik tesiri yapan her ifrat hareketi, memleketin fikrî inkişafı bakımından geriletici bir harekettir. Bilhassa münevver gençlik bunu takdir etmeli ve gençlik coşkunluğu daima akıl ve idrak freniyle takyide ehemmiyet vermelidir. Hiç bir ifrat cereyanının Türkiyede yeri ve mevcudiyet hakkı yoktur. İleriye gitmek ve umumî, fikrî ufkumuzu genişletmek için ahenkli, müvazeneli. müsbet sahalarda kalmalı ve Türk vatanmm umumî menfaatinden başka hiçbir ölçü tanımamalıyız.

Ahmet Emin YALMAN

Yeni Yapılan İtalyan Denizaltı Gemileri

Roma, 22 (A.A.) — 650 tonluk yeni Desiie ve Dagabur denizaltı gemileri bugün Taratoda denize indirilmiştir.

Almanya Japonya Sovyetler

[Başı 1 incide]

Almanyanın kollarına atılarak onunla gizli bir askeri ittifak akdetti ve Sovyet - Japon münasebetlerine vahim bir darbe indirdi. Aşikârdır ki Japon hükûmetinin pasifik teminatına Almanyanın barış arzuları kadar itimat edilebilir.

Doğu Avrupa

Binaenaleyh, Alman - Japon süel ittifakı yalnız Sovyetler Birliğini teh dit mahiyetinde değildir.

Bu iki memleket tasavvuratına göre, bu ittifak hem Japonyanın, İngivacehesindeki tehdidini ve hem de, Hitlerin köle olmıya muvafakat etmiyen bütün Avrupa müvacehesinde ki Alman tehdidini kuvvetlendirmektedir .

Bu ittifak Ingiltereyi Fransadan ayırmak ve Fransayı da Sovyetler Birliğinden ve doğu Avrupasındaki müttefiklerinden ayırmak için Hitlerin bir hilesidir.

Barış tehlikede

Alman - Japon ittifakı hiç şüphesiz bugünkü beynelmilel vaziyetin en feci unsurlarından birini teşkil etmektedir.

Bu ittifak harp kuvvetlerinin teşkilâtlanmakta olduğunu ve barışın her zamandan daha ziyade tehlikede olduğunu gösteren beliğ bir mukaddimedir. Harp kuvvetlerinin bu seferberliği, pasifik memleketlerin, kollektif emniyete taarruz edenlere karşı kendi memleketlerinin ve barışın müessir surette müdafaasını her zamankinden ziyade istilzam etmektedir .

Bu keyfiyet, şimdiye kadar olduğu gibi, bundan böyle de Sovyet diplomasisinin faaliyetine mevzu olmakta devam edecek ve bu faaliyet her hangi şartlar altında olursa olsun her türlü taarruza karşı muzaffer surette müdafaaya âmade bulunan memleketin sarsılmaz kuvvetine dayanacaktır .

Mikadonun küçük kardeşi Berlinde

Berlin, 22 (A. A.) — Salâhiyettar mahafil Japon imparatorunun kardeşinin yakında Berlini ziyaret edeceği şayiası dolayısile şu beyanatta bulunmaktadır. Mikadonun en küçük kardeşi olan prens Chicihibu, ilkbaharda Ingiltere kralı sekizinci Edvardın taç giyme merasiminde hazır bulunmak üzere Londraya gidecektir.

Prens Londradan avdetinde, Avrupanın muhtelif payitahtlarına ve bilhassa Paris, Roma ve Berline uğrayacaktır. Şu halde Mikadonun bir kardeşinin 1936 kânunuevvelinde Berlini ziyaret etmesi mevzubahis değildir.

Habeş Sefiri Avdet Etti

[Başı 1 incide]

"— Ben buraya alıştım. Epeyce türkçe öğrendim. Türkiyeyi ikinci vatan biliyorum. Ayrıldığıma müteessirim. Burada rakya da alıştım. Yolda teessürümü boğmak için bir düzine şişe rakı, küçük bir fıçı da lâkerda aldım. Türkiyeden ayrılık teessürünü bu suretle rakı ile boğmayı düşünüyorum.,,

(M. Markus, Habeşistanda uzun zaman hariciye umumî kâtipliğinde ve posta telgraf nazırlığında bulunmuştu.)

Bu Hafta çıkan kitaplar
Her Pazartesi bir liste No. 9

Simavne Kadısı oğlu Şeyh Bedrettin destan ve zeyli Fi
NAZIM HİKME 50

Çitra Roy'la Babası
SABİHA ZEKERİYYA 75

Yeni Sovyet ve esas teşkilât kanunu
SABİHA ZEKERİYYA 5(

Taşradan sipariş alınır ve gönderilir.

YENİ KİTAPÇI

İstanbul Ankara Caddesi No. 85

No. 1 YAZAN: Z. Şenay

BİZANS SARAYINDA BİR TÜRK GENCİ

Sen Bana Bir Hançer Bul. Parmaklıkları da Ellerimle Kırarım Diyordu!

İkinciteşrin ayının son günü idi. Ve, o gün de hitama ermişti.

Ortalık kararmıştı. Akşam güneşinin ölgün nurları altında, limanın suları kızarmıştı.

Demir parmaklıklı pencerenin önünde oturan Halil Beyi, gene bir hasret ıstırabı sarmıştı. Pencerenin önüne oturmş, sazını eline almıştı. Dertli dertli çalmıya; ve hazin bir sesle, söylemiye başlamıştı:

Gene alak,
Gurbet geldi.
Dalgalandı,
Taştan gönül...
Hasret oku
Sinem deldi.
Al kan ile
Doldu gönül

Odanın kapısı usul usul aralandı. İçeriye, bir baş uzandı... Güneşin son ışığı, bu başa çarptı. Bir yığın kumral saç üzerinde, rengârenk elmaslar parladı.

Halil Beyin mahzun ve müteessir çehresinde, birdenbire tatlı bir tebessüm uyandı. Elinden sazını bıraktı. Yerinden fırladı.

— Gelsene, Evdoksiya.

Diye mırıldandı.

Kapı, hafifçe gıcırdadı. Evdoksiya, bir hayal gibi içeri kaydı. Ellerini Halil Beyin omuzlarına dayadı. Derin bir nazarla, bu genç Türk beyinin gözlerinin içine baktı. Göğsü, tatlı bir heyecanla kabardı:

— Ne güzel çalıyorsun, ne güzel söylüyorsun Halil.

Diye fısıldadı.

Bu fısıltı, Halil Beyi de heyecanlandırdı. Derin derin içini çektikten sonra, bu dilber Rum kızı ile konuşmaya başladı:

— Ne yapayım Evdoksiya?.. Beni burada teselli eden, bir sen varsın. Bir de, sazım... Eğer siz de olmasanız, ben burada muhakkak çıldırırım.

— Allah göstermesin sevgilim... Aklına, böyle fena şeyler getirme... Emin ol ki, bu acı günler, çok çabuk geçecektir. Ben, her sabah kiliseye gidiyorum. Senin, bir an evvel halâs olman için azizlere dua ediyorum... Hiç şüphesiz ki yakında, azizlerin mucizesi, seni buradan kurtaracak. Fakat, o zaman benim halim ne olacak?..

— Niçin?..

— Senden ayrılmıya tanammül edemiyeceğim de, onun için.

— Şayet, Allah öyle bir gün gösterirse, mutlaka seni beraber alır giderim, Evdoksiya.

— Buna imkân yok sevgilim... Ah bu adam; bu hain Kolotetos, bana o kadar düşkündür ki... Beni kale kapısından dışarı bile çıkarmaz.

— Evdoksiya!.. İşte Allahın huzurunda yemin ediyorum ki.. ben, serbest kalırsam, seni mutlaka buradan kurtarırım... Fakat, sen de ebediyen benim olacaksın, söyle.. Buna söz veriyor musun?

— Veriyorum, Halil... Ebediyen senin olacağım. Ve senin varlığına bağlanarak yaşıyacağım.

— Evdoksiya!.. Sen bu sözü verdikten sonra, ben bu pencerelerdeki parmaklıkları, üzerime kilitlenen demir kapıları kırıp bir an evvel çıkmak isterim.

— Ah, bu mümkün olsa.

— Mümkün.. Hem de çok mümkün... Eğer sen bana biraz yardım etsen, ben buradan çarçabuk kurtulabilirim.

— Ne gibi yardım istiyorsun, Halil.

— Bana, evvelâ kuvvetli bir kılıç ile, iyi bir hançer tedarik edebilir misin?

— Bu, kolay...

— Sonra da; şu pencereden, kale burcunun dibine inecek uzunlukta bir ip.

— Bu da mümkün... Fakat, penceredeki parmaklıkları ne yapacaksın?

— Onları mı?.. Kırarım.

— Nasıl.. ne ile?..

— Bunlarla.. bileklerimle...

— Bu, mümkün değil Halil. Hiç bu demirler kırılır mı?..

— Kırılır Evdoksiya... Türkün, başı, sıkılmıya görsün. Dünyada, Türk gücünün yetişmiyeceği ne var?..

— Halil!.. Senin bu sözlerin, ümitlerimi arttırıyor. Bırak beni, düşüneyim. Eğer yapacağın işten sana bir zarar gelmiyeceğini aklım keserse, istediklerini sana getiririm... Artık bana izin ver. Eğer gecikirsem, Kaloteosun şüphesini celbedebilirim. Yemeklerini ve şarabını kendi elimle hazırladım. Hizmetçiler, kapının önünde bekliyorlar. Müsaade et te, onları çağırayım.

Evdoksiya, kapıya gelmiş; dehlizde bekliyenlere işaret etmişti. İri vücutlu genç bir kadın, elindeki beş kollu gümüş şamdanla içeri girmişti.

Halil Beyin, artık tamamne kararmıya başlamış olan odası, birdenbire aydınlanıvermişti... Iki zenci kadın da, ellerindeki büyük gümüş tepsiler içinde Halil Beyin yiyecek ve içeceklerini getirmişlerdi.

Ve sonra hepsi de, Halil Beyin önünde eğilerek sessizce odayı terketmişlerdi.

Ayakta duran Halil Bey, bir müddet öylece kalmış; uzaklaşan ayak seslerini dinlemişti. Ve sonra, derin derin içini çekerek:

— Bugün de, böylece geçti... Aşk ve hasret... Bilmem ki bu iki ateş arasında daha nekadar zaman böylece yanıp duracağım.

Diye söylenmişti.

Gözü, tepsiye ilişmişti. Halis Venedik billûrundan bir şişe içindeki şarap, mumun ışığı altında erimiş yakuta benzemişti.

Uzerine Foça tekfurlarının arması nakşedilmiş olan gümüş bir kupayı ağzına kadar şarapla doldurmuş; bir hamlede içmişti. Ve sonra sazını tekrar alarak, pencerenin önüne oturmuş, kalbinin hicranlarını dökmiye devam etmişti.

Yâr elinden,
Şarap geldi.
Içtim onu,
Coştu gönül.
Yâr söyledi,
Ben söyledim.
Coştu gönül,
Taştı gönül

*

Foça tekfuru ve Kalotet, kıymetli esirini son derecede dikkatle muhafaza ediyordu. Sarayımda bulunan meçhul bir düşmanın, Halil Beyi zehirlemesinden korktuğu için, onun yemeklerini, en emniyet ettiği gözdesi Evdoksiyaya bizzat hazırlatıyor; ve bazan da onun nezareti altında, Halil Beyin odasına gönderiyordu.

Bu suretle biribirlerile temas eden Halil Beyle Evdoksiya, pek tabiî olarak derhal biribirlerile sevişirlerdi... Halil Bey, kalbinin hasret acılarını dindirecek, kendisini biraz teselli edebilecek bir çare arıyordu. Bu çareyi, Evdoksiyanın uzun ve kıvırcık kirpikli, şahane gözlerinde bulmuştu.

Sonra.. bir korsan gemisi tarafından (Agriboz) açıklarında esir edilerek kalomete (tekfurluk hkkı) olarak verilen Evdoksiya da, o hain ve dessas ihtiyardan nefret ediyor; kendisine gençliğin leziz heyecanlarını tattıracak bir varlığa hasret çekiyordu... İşte şimdi, o da muradına nail olmuştu.

Evdoksiyanın sözleri ve vaitleri, Halil Beye coşkun bir ümit vermişti. O geceyi birçok düşüncelerle geçirdikten sonra, ertesi gün, derhal işe girişmişti.

Evvelâ, penceredeki demir parmaklıkları muayene etmişti. Biribirine geçme olan bu demirler, pencerenin alt ve üst kısımlarındaki mermerler üzerindeki deliklere geçirilmiş, ve kurşun akıtılarak perçinlenmişti.

Birçok defalar, bir mandayı boynuzlarından tutarak bir hamlede devirmiş olan Halil Bey, saatlerce uğraştığı halde, demirleri yuvalarından oynatmıya bile muvaffak olamamış; aczin verdiği acı bir ıstırapla, pencerenin önünden geri çekilmişti.

(Arkası var)

DÜNYA MATBUATINDA GÖZÜMÜZE İLİŞENLER

Plâstik Film!

Sinemacılık âleminin başlıca meselesi olan plâstik film işini profesör Kögel halletmiştir.

Sinemanın perdesi ışıkları aksettiren madeni bir perdedir. Bu sayede vücuda gelen in'ikâslar resimleri kabartma halinde göstermektedirler. Bir Alman sanayi merkezi şimdiden bu perdeleri yapmaya başlamıştır.

Kâinatta Hayat?!

Amerikalı fizyoloğ'ardan Dadd ve Karter admdaki âlimler, ,hacerisemaviler üzer'nde yaptıkları araştırma'ar neticesinde canlı bakterilere tesadüf etmişlerdir. Ayni müşahedeyi Alman nebatat fizyoloğ'arından Dr. Chibmannda yapmıştır! Bu araştırmalar sonundaki net'ce ise hayrete değer bir seydir. Hacerisemaviler üstünde görülen bakterilerin dünyamızda yakından benzerleri bile yoktur. Bunlar bambaşka seylerdir!

Cilt Tarikile Nikotin Tesemmümü

Nebatata bulaşan haşerâtı öldürmek için tütün mahlûlü yapılarak yapraklara ve dallara püskürtüldüğü malûmdur.

Böyle bir mahlûlün içine ellerini sokarak uzun müddet bu işle uğraşanların cilt tarikile Nikotin zehiri aldıkları ve husule gelen yaraların kolay kolay iyileşmediği görülmüştür.

221 Kilo Yerine 800 Gram

1842 senesinde yapılmış olan 10 beygirlik bir buhar makinesi 2210 kilo ağırlığında idi. Su hal de bir buhar beygiri kuvvetine 221 kilo bir ağırlık isa'et ediyordu. Bugünkü modern tayyare motörlerinde bir buhar beygiri kuvveti elde edebilmek için "800,, gram bir siklet kâfi geliyor.

İsterseniz Hesap Edebilirsiniz

Birden "8" e kadar a't'alta yazarak ortadaki "6,, rakamını çizerseniz bu rakamın altında ve üstünde kalan rakamların müsavi olduğunu görürsünüz. Şunu şöylece izah edelim :

1 den 5 e kadar olan rakkamların yekûnu 15, 7 ile 8 de "15,, eder.

İsin buraya kadar olan tarafı basit bir hesap fakat dahası var.

Bir Fransız riyaziyecisi birçok emek ve zaman harciyarak ortaya bir iddia atmıştır.

Diyor ki, "1,, den "1940449,, rakamına kadar olan rakamları a't-alta yazar da ortadaki "1372105,, rakamını silerseniz bu rakamın üstündeki rakamlarla altındaki rakamların yekûnu birbirine müsavi olur. Yani "1,, den "1372105,, e kadar olan yekûn "1372105,, ten "1940449" a kadar olan rakamlar yekûnunun aynı çıkar; isterseniz hesap edebilirsiniz.

Su Tazyik Edilebilir mi?

Su ötedenberi mayi olarak tanıdığımız bir maddedir. Ve tazyik edilmez. Fakat İ. Basset adındaki bir zat "100,, santimetre yüksekliğindeki bir su sütununun 25000 tazyiki nesimi ile kauçuk gibi "62,, santimetreye kadar küçültülebildiğini söylüyor.

Katlanması Mümkün Çelik Merdivenler

Şimdiye kadar katlanıp toplanması mümkün olan merdivenler iplerden ve tellerden yapılan malûm merdivenlerdi. Şimdi, bunlardan daha elverişli ve korkulukluğu katlanır, açılır çelik merdivenler de yapılmaya başlanılmıştır.

Bisiklet ve Motosikletçilere Mühim Bir Haber

Kirli ve yağlı şeylerden makineyi kurtarmak için, bilhassa temizlenmesi zor pedal ve dingil yataklarını derhal temizlemek için "Triklarathylen,, kullanılır; bu kimyevî madde 89 derecede galeyan eder yanmaz, fakat fazla miktarda teneffüs edildiği takdirde baygınlık verir. Sıcak Triklarathylen ile bisiklet temizlemek istiyenlerin bunu açık havada yapmaları lâzımdır

EKONOMİ

Buğdaylarımızda gluten azlığı iddiaları doğru değil

Kırmacıların belediyeye müracaatla çeşni değiştirmek istediklerini yazmıştık. Zahire borsasına havale olunan bu müracaate verilen cevap Sıhhiye Vekâletine gönderilmiştir. Bu hayatî işin mahiyetini araştıran bir muharririmiz, buğday, un ve ekmek işinde üç cepheli bir vaziyet karşısında kalarak incelemeler yapmış, ve bazı hakikatlerle karşılaşmıştır. Sıhhiye ve İktısat Vekâletlerinin bu işle yakından alâkalanmalarını bekleriz.

Tazelenen müracaat

Memleketimizin muhtelif Buğday mıntakalarının mallarını öğüden kırmacıların elinde arasıra kullanılan bir silâh vardır: Bu sene buğdaylar ekmeksizdir. Gluteni azdır, kalitesi de güşmeğe başlamıştır. Buna biricik çare: çeşniyi değiştirmekten ibarettir.

Bu silâhın her sene tesiri görülmete ve bu yüzden ekmek fiyatları sabit kalamamaktadır. Ekmek gibi halkımızın yüzde doksan beşinin en esaslı bir gıdası olan bir madde üzerinde vukua gelen fiyat değişmelerinden istifade eden yalnız kırmacılardır. Kırmacılar geçen sene de mahsulün kuraktan bozulduğunu iddia etmişlerdi. Bu senenin mahsulü ise, sık sık yağmurlu geçen bir iki mıntakada biraz hafif kalmış ve Ana doluda mahsul tamam teşekküllü ve iyi olduğu halde umumî bir ifade ile buğdaylar zayıftır, glûteni azdır, feryadı tekrarlamağa başlamıştır. Buğdaylarımıza karşı yapılan bu alışılmış iddialara zahire borsasının vereceği cevap kâfi gelmiyor. Kırmacıların gittikleri yolu takibe başlayan fırıncılar da aynı yoldan yürüyerek bize verilen unun kalitesi budur. Böyle undan ancak bu türlü ekmek yapılır, diyorlar.Bu karşılıklı iddiaları tahlil edersek; menfaat gayesile ortaya atılan glüten azlığı meselesinin tevlit edeceği çirkin vaziyetler derhal gözümüzün önünde canlanabilir. Dış piyasalara gidecek buğdaylarımızın kıymetini düşürmek için bundan daha iyi propaganda olamaz. Kendi kendimizi sarsarak propağanda sahası hazırlamağa vesile olabilen bu iddiaların memleketçilik bakımından önüne geçmek ve kırmacıların ulu orta yürüttükleri mütalaaya karşı hemen tedbir almak buğday siyaseti noktasından lüzumlu bir iştir.

Halbuki

Bu seneki buğday mahsulümüzün yalnız bir kısmı yağmurlardan müteessir olmuştur. Bu kısım da Trakyanın kızılcası ve biraz da sert buğdayıdır. Bu cinslerin zaten glüteni yüzde dokuz nisbetindedir. Bu nisbet yaz yağmurlarile yüzde 1-2 kadar azalmış olabilir. Zaten Trakya cinsleri kalite itibarile daha aşağıdır. Verdiği unların dahi o nisbette kalitesi düşüktür. Bundan dolayıdır ki "Trakya" mallarını iyi mallarla karıştırarak ve harmanlı olarak kullanmak usuldendir. Fakat memleketin diğer mıntakalarının iyi malları meydandadır. Anadolunun mahsulü hiç te fena olmamıştır. Ankara, Konya, Eskişehir mıntakalarının buğdayları da kat'iyyen evsafını değiştirmiş değildir. Glüteni tamam, kalitesi sağlam ve kuvvetli buğdaylarımızdır. Mevzii küçük farkların ehemmiyeti olamaz. Iyi bir harmanla bu farklar izale edilebilir, telafi olunabilir. Dünyanın hiçbir yerinde görülmiyen böyle iddiaları yalnız İstanbulda işitiyoruz. Buğdaylarımızın dejenere old ğunu bile iddia edenler türemiştir. Bu ise tamamen bir iftiradır. Böyle bir hadiseyi iddia edebilmek için söz kâfi değildir. fennî sebeplerle, ilme, tecrübe ve tahlillere müstenit raporlarla tevsik edilemiyen bu gibi manasız sözlerin karşısında alâkadar makamların nazarı dikkatini celbetmek bir vazifedir.

Buğday cephesi

Millî Buğday siyasetinin icabâtı olarak Ziraat bankasının toplayıp silolarda, depolarda muhafaza ettiği buğdayların iyi randmanlı, kalitesi yüksek olduğuna şüphe yoktur. Bankanın bu iyi mallardan piyasaya pek az miktarını çıkarttığı iddia olunuyorsa da bu da doğru değildir. Piyasada iyi mal belki az olabilir. Fakat bu azlık şüphesiz ki talebin az olmasından dır. Trakyanın aşağı kalite buüdayları piyasada boldur. Kırmacıların asıl dokundukları nokta budadır. piyasada hangi nevi malı bulıyorsak alıyoruz diyorlar, başka iyi mal bulunmadığında ısrar ediyorlar. Fakat ne fiyat farkı taşıyan piyasada ki buğdaylardan ne de Bankanın anbarlarındaki mallardan almak istiyen var.. Pahalı mal alıp ucuzuna karıştırmaktan ise: glüten azlığı silâhını kullanmayı tercih ediyorlar. ticaret işi bu.. En kestirme yolun kestirmesini de buluverirler.... Netekim elde ucuz mal kalmayınca ve zengin kaliteli mallar da pahalı olunca; iş uluorta glütenini indirmek, çeşnisini değiştirmek şekline geçiyor. Eğer açıkça söylemek lâzımgelirse fiyatı narhla mütenasip olsa bile işin vereceği kâr fazla oldukça, bu yolda müracaatlar devam edip duracaktır. Çünkü işin içyüzü kâr perdesile örtülmüştür.

[Bu meselenin ön cephesini de ayrıca tahlil edeceğiz.]

italya ile Ticaretimiz

Anlaşmanın Bir Müddet Daha Temdidi Muhtemel

Son defa bir ay uzatılan Türk - Italyan ticaret anlaşmasının müddeti bu ayın sonunda bitecektir.

Italya ile münasebeti olan ihracatçı tüccarlar, bugüne kadar Italyan anlaşmasının uzatılıp uzatılmıyacağı hakkında hiçbir haber gelmediğinden Türkofis ve takas komisyonuna başvurmuşlar, bu hususta kendilerinin tenvir edilmesini istemişlerdir.

Türkofise bu hususta henüz hiçbir malûmat gelmediğinden derhal vaziyet Vekâlete aksettirilmiştir. Tacirlerin endişesi şudur: Anlaşma uzatılmadığı takdirde paralarının bloke kalmasından korkmakta, mevcut işlerinin bitmesinden evvel tasfiye edilmesini istemektedirler.

Diğer taraftan Japon anlaşmasının müddeti de pek yakında sona erdiğinden bu memleket ile alâkası olan tüccarlar da bu hususta malûmat almak üzere alâkadar makamlara müracaat etmişlerdir.

Haber aldığımıza göre, Türk - Italyan anlaşmasının esasları ikmal edilincive kadar eski anlaşma 40 gün daha uzatılacaktır.

Fransa İle Yugoslavya Arasında Ticarî Müzakereler

Fransa ile Yugoslavya arasında yapılmakta olan yeni iktısadî ve ticarî müzakerelerin iyi bir şerait dahilinde devam ettiği bildirilmektedir.

Fransa, Yugoslavyadan 20 bin vagon almak arzusunda olduğunu ve bu ithalât için gümrük resimlerini yüzde kırk nisbetinde indirmiye hazır bulunduğunu bildirmiştir.

Yugoslavya Hükûmeti bu hususta henüz bir cevap vermemiş olduğundan anlaşmanın akti bir müddet sonraya kalacağı umulmaktadır.

Türk - Irlanda Ticaret Anlaşmasının En Mühim Esasları

15 Birinciteşrinde mer'iyet mevkiine giren Türk - Irlanda ticaret anlaşması Vekiller Heyeti tarafından tasdik olunmuştur.

Bu anlaşmanın en mühim noktaları şunlardır:

1 — Irlanda ile yapılacak takas muameleleri umumi hükümler ve anlaşma çerçevesi dahilinde kalmak şartile Türk - Fransız modüs vivendisinin hususi takasa ait talimatnâmesi dairesinde tekemmül ettirilecektir.

2 — Hususi takas suretile Irlandaya ihraç olunacak Türk mallarına mukabil bu memleketten ithalâtta bulunabilmek için Irlandaya sevkolunan Türk malları bedellerinin yüzde ellisinin serbest döviz olarak satıldığı, alâkadar tüccar tarafından Merkez Bankasından alınacak vesika ile takas tetkik heyetine gösterilmesi icap etmektedir.

Bulgaristanın İhracatı

Bu yılın son üç ayı için mutebere olmak üzere Fransa Hükûmeti Bulgaristana 60 kental kümes hayvanatı, 485 kental yumurta, 140 kental peynir ve 265 kental kuru fasulye için kontenjan vermiştir.

İtalyada Koyun ve Keçi Postları

Italya Hükûmeti yeni verdiği bir karar ile, 40 kilodan aşağı ağırlıkta olan koyun ve keçi postları ihracatını menetmiştir.

BORSA

21 İKİNCİTESRİN CUMARTESİ

Paralar

	Alış	Satış
Sterlin	612,—	616,—
1 Dolar	122,—	126,—
20 Fransız fr.	112,—	116,—
20 Liret	125,—	130,—
20 Belçika fr.	82,—	85,—
20 Drahmi	20,—	23,—
20 İsviçre fr.	565,—	575,—
20 Leva	20,—	23,—
1 Florin	62,—	66,—
20 Çekoslovak kurunu	73,—	78,—
1 Şiling	20,—	22,—
1 Pezeta	Tescil edilmemiştir	
1 Mark	23,—	26,—
1 Zloti	19,—	20,50
1 Pengö	20,—	23,—
20 Ley	12,—	14,—
20 Dinar	47,—	50,—
1 Yen	Tescil edilmemiştir	
İsveç kurunu	30,—	32,—
Altın	982,—	983,—
Banknot	240,—	242,—

Çekler

Londra	613,25	613,—
Nevyork	0,7974	0,7980
Paris	17,1745	17,155
Milâno	15,1525	15,16
Brüksel	4,7166	4,7185
Atina	89,035	89,07
Cenevre	3,47	3,4550
Sofya	65,225	65,2525
Amsterdam	1,4745	1,4750
Prag	22,5325	22,5425
Viyana	4,2592	4,2610
Madrid	7,4194	7,4225
Berlin	1,9820	1,9825
Varşova	4,2282	4,23
Budapeşte	4,3538	4,355
Bükreş	109,2550	109,2975
Belgrat	34,6525	34,665
Yokohama	2,7894	2,79
Moskova	24,75	24,75
Stokholm	3,1625	3,1640

Tahvilât

Kıbrıs		10,40
Anadolu I ve II kupon kesik		42,70
» III		42,70
» Mümessil	45,70	45,80

Mısır tahvilleri

1903 II	111,—	112,—
1911 III	102,—	103,—

Esham

İş Bankası	81,—
- - N	10,—
- - Hamiline	10,—
Anadolu % 60	23,35
» % 100	42,85
Şirketi Hayriye	16,—
Tramvay	20,50
Bomonti Nektar	9,45
Terkos	12,—
Aslan Çimento	13,75
Merkez Bankası	68,50
Osmanlı Bankası	29,—
% 7 Sivas	99,50

Istikrazlar

Türk Borcu I	24,05
» » II	22,375
» » III	22,375
Ergani A. B. C.	97,—
Istikrazı Dahili	99,25
Sivas — Erzurum I	99,75

YÜN DAĞLARI

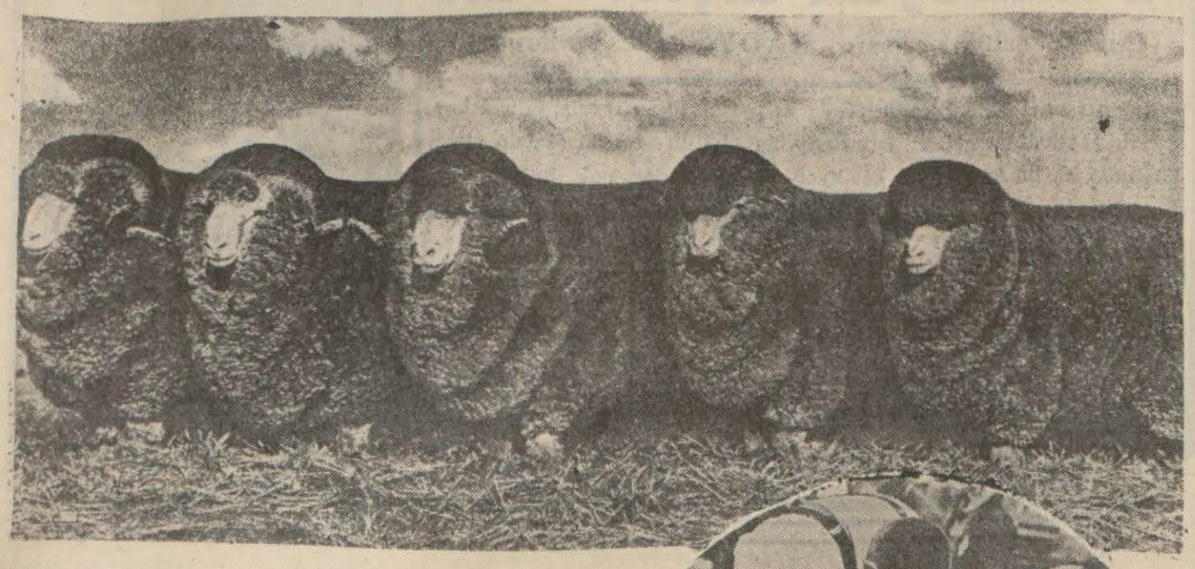

Merinos koyunları yün hazinesidir

İhtimamla yetiştirilen Avustralya Merinosları

Biz de "Merinos" cinsi koyun yetiştirmeğe başladık. İstikbalde yün endüstrimizin anayasası olan ince ve uzun elyaflı yün demetlerini Merinos koyunlarmdan alacağız. Memlekette Merinosçuluk gayretleri olurken biz bu münasebetle Avustralya Merinosçuluğu hakkında malûmat vermeği faydalı bulduk.

Burada resimlerini gördüğünüz Merinos koyunları Avustralyada yetiştirilmektedir.

Avustralyanm kaynar sıcağında, donacakmış gibi kalın bir yün dağına gömülen bu koyunlar, her sene bir fabrika faaliyeti ile yün çıkartmakta, devam ederler. Koyunun bu hassası üstünde emek ve zekâ harcıyan insanlar, muhtelif istifa usulleriyle nihayet Merinosları bir harika haline sokmuşlardır.

Bu sayede Merinoslar o kadar fazla yün vermektedirler ki koyun olduklarını nihayet çıplak kalan burunlarından bir de boynuzlarından anlamak mümkün olabiliyor.

Bu koyunlarda yünün üste gelen kısmı kir, toz ve saire yüzünden bayağı meşin gibi görünürse de yün tüccarları bu kirli tüyleri aralık ederek, cilde doğru gittikçe bir ipek halini alan hazineyi kontrol eder, uzunluklarını ölçerek yüne baha biçerler.

Avustralya bu verimli hayvanlar sayesinde mühim bir hazine elde etmiştir ve bunlarla yaşar. Avustralyada hava ve iklim şartları bu hayvanların alabildiğine gelişerek çoğalmasına çok elverişlidir.

Merinoslardaki değeri takdir eden her devlet bunları yetiştirmek ve çoğaltmak için uğraşmağa koyulmuştur.

Bereketli Anadolumuzun günün birinde verimli bir Merinos kaynağı olacağını kabul etmekte kendimizi haklı görmekteyiz.

Türkiye, senelik yün ithalâtını gittikçe daha fazla düşünerek hesaba katmak mecburiyetinde olan bir vaziyettedir.

Zara - Sıvas yolunda kamyon kazası

Devrilen kamyon

Sivas (TAN) — Zaradan buraya gelmekte olan bir kamyonun devrildiğini ve şoför muavininin öldüğünü bildirmiştim. Aldığım tafsilâta göre, kamyonun şoförü Mustafanın ehliyetnamesi yoktur.

Ustasının ehliyetnamesiz olduğunu bilen şoför muavini Osman oğlu Durmuş, bir kaza olursa kendisini atıp kurtulmak için daima çamurluk üstünden gider gelirmiş. Halbuki kaza esnasında atlıyamadığından kamyonun altında kalıp ölmüş ve o civarda defnedilmişse de, muayenesi için cesedi çıkarılmıştır. Şoför tevkif edilmiştir. Gönderdiğim resim, kamyonun devrildikten sonraki halini gösteriyor.

Sındırgıda Kaçak Tütün

Sındırgı (Tan) — Taşköyünden İbrahim oğlu Bayramın evinde 57 İlçeli köyünden Mehmet oğlu Ismailin evinde 139, Koca Osman Eminde 62, Deli kız Oğlu Mustafada 107, Ali oğlu Eyübün evinde de13 kilo kaçak tütün bulunmuş ve bunların hepsi Adliyeye teslim edilmişlerdir.

ACELE SATILIK EV

Beyoğlu, Hüseyinağa mahallesinde Feridiye sokağında 70 No. lu 3 katlı ve 11 odayı muhtevi bir kâgir ev ehven fiyatla acelen satılıktır. İsteklilerin Galata Bahtiyar han 53 No. da Avukat Jak Mizrahi'ye müracaat etmeleri.

KAYIP: — Seyrüseferden aldığım arabacılık ehliyeti, muayene kâğıdı, kazanç vergi makbuzları, hayvan muayene kâğıdı ile birçok hususuî evrakım ve içinde dokuz lira bulunan cüzdanımı kaybettim. Içindeki para bulanın olmak üzere aşağıdaki adresine gönderilmesi rica olunur.

Çenberlitaş Taşdirek çeşme sokağı No. 9 hanede Sucu Halil.

KANZUK MEYVA TUZU

Kanzuk meyva tuzu en hoş meyva usarelerile hazırlanmıştır. Hazmı kolaylaştırır. İnkıbazı izale eder. Kanı temizliyerek vücuda tazelik ve canlılık bahşeder.

İNGİLİZ KANZUK ECZANESİ

Beyoğlu - İstanbul

Radyo

Bugünkü program

İstanbul

Öğle neşriyatı — Saat, 12,30: Plâkla Türk musikisi; 12,50: Havadis; 13,05: Plâkla hafif müzik; 13,25 - 14: Muhtelif plâk neşriyatı.

Akşam neşriyatı — Saat, 18,30: Plâkla dans musikisi; 19,30: Çocuklara masal: İ. Galip tarafından; 20: Rifat ve arkadaşları tarafmdan Türk musikisi ve halk şarkıları; 20,30: Müzeyyen ve arkadaşları tarafmdan Türk musikisi ve halk şarkıları; 21: Orkestra:

1 — Suppe:: (Güzel Galata) uvertür.
2 — Tchaikovski: (Divertimente).
3 — Jensen: (Serenat).
4 — Gabriel - Dupont: (Anter operasmdan Gelin Alayı ve dans havası).
5 — Tagliaferi: (Amore Canta) İtalyan şarkısı.
6 — Buzzi - Peccia: (Lolita).

22: Plâkla sololar; 22,30: Ajans ve borsa haberleri. 23: S O N.

Günün program özü

Senfonik konserler:

Viyana: Richard Wagner, Franck. 21,10 Budapeşte: Debusoy, Francis; 22

Hafif konserler:

16,30 Paris — Kolonyal: Orkestra, piyano; 17 Kolonya: Küçük orkestra; 17,10 Bratislava: Orkestra; 17,30 Varşova: Mandolin orkestrası; 18 Kot Dazür: Orkestra konseri; 18,15 Roma: Karışık konser; 18,35 Roma (2 Ro): Çift piyano konseri; 19 Lâypzig: Halk musikisi; 19,15 Bükreş: Radyo orkestrası; 19,15 Budapeşte: Çigan musikisi; 20,35 Prag: Hafif musikisi; 21 Varşova: Balet musikisi; 21,10 Lâypzig: Büyük orkestra konseri; 22 Berlin: Eğlenceli konser; 22,45 Bükreş: Motzoi orkestrası; 23 Varşova: Orkestra, koro; 23,30 Viyana: Hafif musiki; 23,30 Breslav: Orkestra, klarinet.

Operalar:

21 Belgrat: Operadan nakil.

operetler

21,10 Prag: Çek operetlerinden parçalar; 21,40 Roma: Lombardo'nun "Si,, isimli opereti.

Oda musikisi :

18 Budapeşte: Salon kenteti; 21,15: Romen sarayı kuarteti (Bükreş); 22,35 Prag: Çaykovski; 23 Stokholm: Oda musikisi.

16 Prag: Piyano - keman; 18,15 Varşova: Keman - şarkı; 18,35 Prag: Piyano resitali (Janacek); 18,40 Viyana: Piyano solo; 20 Lâypzig: Şarkılar.

Plâk konseri :

13,15: Bükreş; 13,35: Prag; 18,15: Bükreş (İngiliz musikisi); 20: Kolonya; 24,05: Bükrer (dans); 24,50: Viyana.

22,30: Varşova; 23,15: Kolonya; 24,15: Roma.

YENİ NEŞRİYAT

Kırkgelin Pınarı

Yunus Nüzhet Umatın yazdığı (Kırkgelin Pınarı) çıkmıştır. Eser, manzumdur, temiz bir türkçe ile yazılmıştır. 104 sayfadan ibarettir. Basılışı da itinalıdır. Eserin diğer bir hususiyeti, anlattığı vak'anın en büyük kısmının Anadoluda geçmiş olmasıdır. Evvelâ, Avrupada tahsil etmiş bir genç ile annesi arasında, evlenmek meselesinden çıkan ihtilâf ve bu hususiaki fikir ayrılıkları anlatılıyor. Sonra, bir köyde geçen aşk macerası tasvir ediliyor. Görülüyor ki vak'alar hakikî hayattan alınmıştır. Buna temiz türkçeli nazım ve güzel tabı da ilâve edilince eserin kıymeti kendiliğinden anlaşılır.

Türkiye Genel Kimyagerler Kurumu Dergisi

Türkçeden başka almanca, fransızca, ingilizce yazıları ile beynelmilel bir ilim âlemine hitap eden ve Türkiyemizde yapılan kimya çalışmalarını dünyaya yaymaya hizmet eden bu derginin ikinci cildinin ikinci sayısı, kimyagerlerden başka, kimya ilminin tatbiki sahalarından olan hekimlik, eczacılık, baytarlık, ziraatçiliği alâkadar edecek bir zenginlikte çıkmıştır.

Lokman Hekim — Bu sıhhî ve faydalı mecmuanın 5 inci numarası da çıkmıştır

Rafael — Halit Fahri Ozansoyun dilimize çevirdiği bu eser kitap halinde neşrolunmuştur.

Graziella — Yine Halit Fahri Ozansoyun tercüme ettiği bu kitap çıkmıştır.

Çocuk Bakımı — Doktor Münir Ahmedin bu faydalı eseri intişar etmiştir.

Hastalıklardan Korununuz

Nezle, Grip, Difteri gibi bulaşıcı hastalıklar insana ağız ve boğaz yolile girer.

AKRİDOL

bu yolları mikroplardan temizler, hastalıkların almması - na mâni olur, Boğaz ve bademcik iltihaplarını tedavi eder. Her eczanede bulunur. Kutusu 35 kuruştur.

Edirne Kültür Direktörlüğünden:

Cinsi ve evsafı	Miktarı metre mr.	Tahmin Tutarı	Teminatı Lira	Tarihi
DLW Extra Walton Ca. 2,2 mm. ayar ve evsafında (Linoleum) olacaktır. 40 lık mukavva ile mukavvalanarak döşenecektir. Linoleumun ek yerleri soğuk tutkalla tutkallanacak ve faslı müştereklerde hiç aralık kalmıyacaktır.	827,50	2000Lr.	150Lr.	27/11/936 Cuma günü saat 14 de Kültür Direktörlüğünde.

Linoleum açık düz renkte ve okuldaki nümunesinin ayar ve evsafında olacaktır. Döşenen sathın bütün kenarlarına 25×25 maktaında ve bir tarafı yuvarlak çıta ile çevrilecektir.

Nümune ve şartnamesi Okuldadır.

Edirne San'at Okulu için alınacak olan cins evsaf ve miktarı yukarıda yazılı olan (Linoleum) 11/11/1936 tarihinden itibaren açık eksiltmeye konulmuştur. 27/11/1936 tarihinde ihalesi yapılacağından isteklilerin dipozit akçalarını yatırdıktan sonra Kültür Direktörlüğünde Orta Okullar alım komisyonuna gelmeleri ilân olunur.

(2967)

HALİHAZIRDA Erkek kadın ve çocuklar için
En mükemmel İngiliz fabrikaları mamulâtından
Trençkot ve Gabardinlerinin
Zengin ve müntehap çeşitlerini en müsait şartlarla ve her yerden ucuz fiyatlarla Beyoğlunda

B A K E R

den başka HİÇBİR MAĞAZA takdim edemez
Sizi son derece alâka dar edecek
Vitrinlerimize lûtfen bir göz gezdiriniz

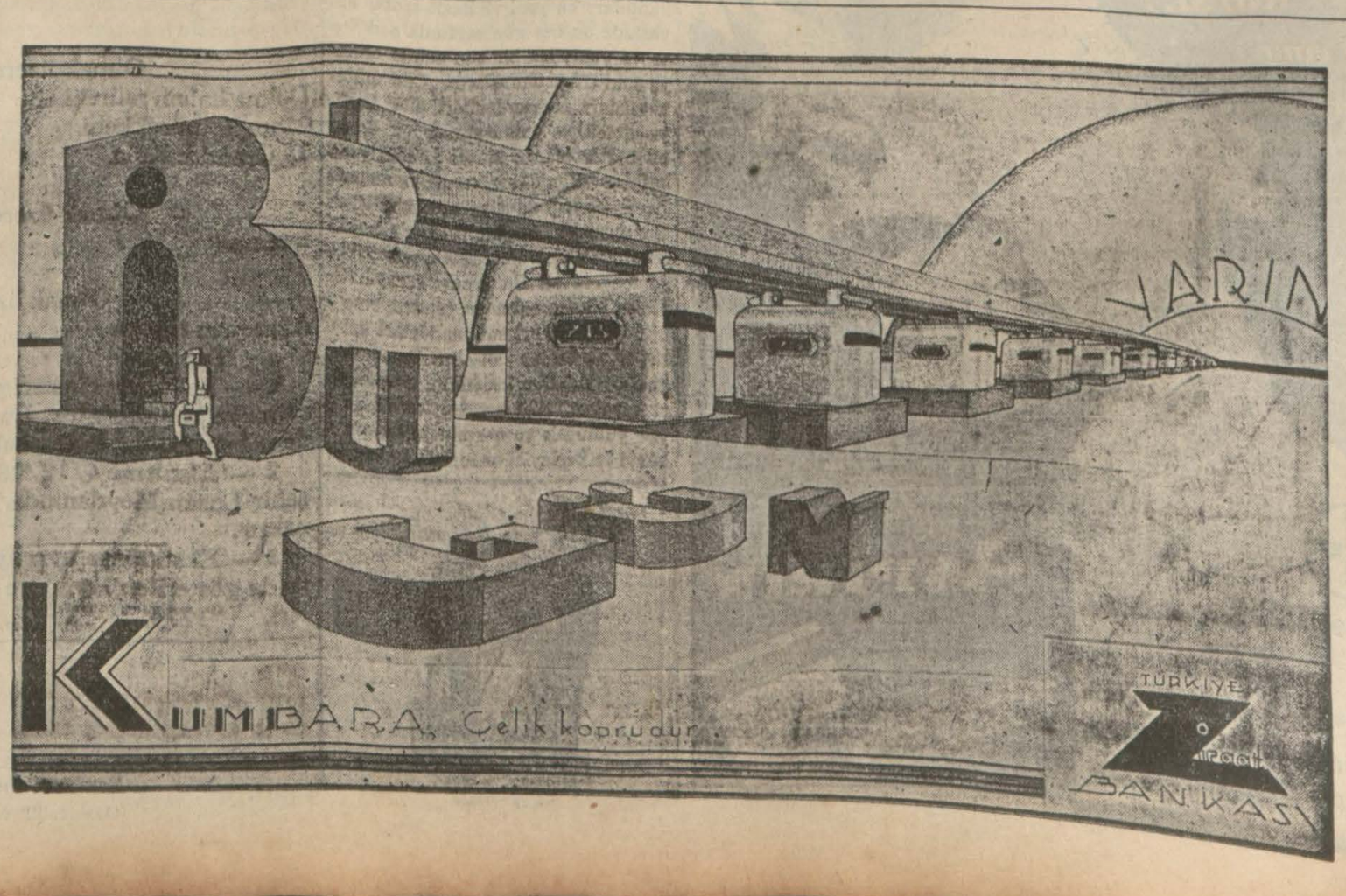

BLAUPUNKT

1937

RADYOLARINI

GELİP

DİNLEYİNİZ

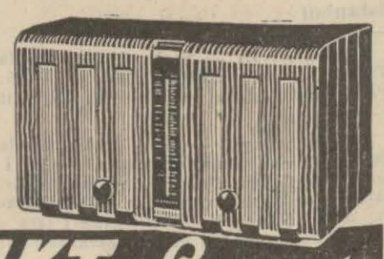

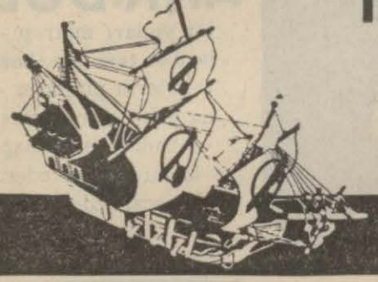

BLAUPUNKT Super

N. ve S. Nihat. Galata - Karaköy - Palas 16 Tel. 42023

Sigara içtiği halde ne bembeyaz dişleri var!

Çünkü sabah, akşam RADYOLİN kullanıyor

Hayran edici bir tebessüm temiz ve parlak dişler, sağlam diş etleri, tatlı, rayihalı bir nefes... İşte Radyolin bütün bunları temin ettiği içindir ki, bu kadar çok seviliyor ve bu kadar çok kullanılıyor.

RADYOLİN

Dişlerin Abıhayatıdır

Devlet Demiryolları ve limanları işletme U. idaresi ilânları

Muhammen bedelleri, miktarları, eksiltme saatleri aşağıda yazılı malzeme 8/12/1936 Salı günü kapalı zarf usulü ile Ankarada İdare binasında satın alınacaktır.

Bu işe girmek istiyenlerin hizalarında yazılı muvakkat teminat ile kanunun tayin ettiği vesikaları, Resmî Gazetenin 7/5/1936 ve 3297 No.lı nüshasında intişar etmiş olan talimatname dairesinde alınmış vesika ve tekliflerini ayni gün saat 14, 14.15, 14.30 ve 14.45 şe kadar Komisyon Reisliğine vermeleri lâzımdır.

Şartnameler parasız olarak Ankarada Malzeme Dairesinden Haydarpaşada Tesellüm ve Sevk şefliğinden dağıtılmaktadır. (3139)

İsmi	Miktarı Ton	Muhammen bedeli Lira	Muvakkat teminat Lira	Saati
1 — Rezidü	700	70.000	4750	15
2 — Sürşoför	120	22.800	1710	15.15
3 — Petrol	210	48.027)	3861.35	15.30
Pisgaz	60	4.200)		
4 — Benzin	210	69.069	4703.45	15.45

* * *

Muhammen bedeli (51904) lira olan muhtelif cins küçük yol malzemesi 4/1/1937 Pazartesi günü saat 15,30 da kapalı zarf usulü ile Ankarada İdare binasında satın alınacaktır.

Bu işe girmek istiyenlerin (3845) lira 20 kuruşluk muvakkat teminat ile kanunun tayin ettiği vesikaları, Resmî Gazetenin 7/5/936 gün ve 3297 numaralı nüshasında intişar etmiş olan talimatname dairesinde alınmış vesika ve tekliflerini ayni gün saat 14,30 a kadar Komisyon Reisliğine vermeleri lâzımdır.

Şartnameler (259) kuruşa Ankara ve Haydarpaşa Veznelerinde satılmaktadır. (3029)

Yalnız 5 kuruştur.

Bütün vilâyetlerin nufusunu gösteren İstatistikli, Siyasî, 7 Renkli

Türkiye Haritası

çıktı. Maarif Kitaphanesinde 5 kuruş.

Göz hekimi

Dr. MURAD RAMİ AYDIN

Beyoğlu, Mis sokağı No. 15

Telefon: 41553

D. İHSAN SAMİ

Bakteriyoloji Laboratuarı

Umumî kan tahlilâtı frengi noktai nazarımdan (Wasserman ve Kahn teamülleri) kan küreyvatı sayılması. Tifo ve ısıtma hastalıkları teşhisi. idrar, balgam, cerahat, kazurat ve su tahlilâtı, Ültra mikroskopi, hususi aşılar istihzarı. Kanda üre, şeker, Klorür, Kollesterin miktarlarının tayini. Divanyolu No.113

Tel. 20981

GÜLÜNÇ REKLÂMLAR!

Hakikate mügayır ve halkımızı aldatıcı gülünç ve yalan reklâmlara inanarak paranızı israf ve cildinizi tecrübe tahtasına çevirmeyiniz, yazıktır. Fransa, Almanya, Ingiltere ve Amerikanın milyonlarca halkı bu gün umumiyetle Venüs formülü krem kullanıyorlar. Iyi biliniz ve inanınız ki, dünya yüzünde Venüs kreminden daha güzel ve daha üstün bir krem yoktur. Ve keşfedilmemiştir.

Cildinizi besleyici bütün unsurlar krem Venüs terkibinde mevcuttur. Bu hususta mütehassıs cildiye doktorlarımızdan izahat alınız. Bir tecrübe bin nasihattan evlâdır.

Şimdi ise,
cildim şayanı hayret bir derecede açık ve tazedir.

Çirkin bir tene malik olan binlerce kadınlar; bu yeni ve basit tedbir sayesinde on beş gün zarfında açık, taze ve yumuşak bir cild sahibi olmaya muvaffak olmuşlardır. Cild mütehassısları, senelerdenberi, cildi tasfiye etmek, ve yumuşatmak için en tabii tedbir olarak sureti hususiyede istihzar edilmiş taze krema ve musaffa zeytinyağı tavsiye etmektedirler. Bu unsurlar, bugün (yağsız) beyaz rengindeki Tokalon kreminin terkibinde mevcuttur. Bu krem mesamata nüfuz ederek sabunun temizliyemediği bütün gayri saf maddeleri eritir, siyah benler zail olur. Beyaz rengindeki Tokalon kreminin, mesameleri kapatan, cildi gençleştirerek beyaz yumuşak ve nermin kılan mukavvi ve besleyici unsurları da vardır

2 ve 20 komprimelik ambalajlarda bulunur.

Ambalaj ve komprimelerin üzerinde halisliğin timsali olan ⊕ markasını arayınız.

KUPONLU · VADELİ · MEVDUAT

İŞLETİLEN PARA

FAİZ GETİRİR

ADAPAZARI

TÜRK · TİCARET · BANKASI

Maliye Vekâletinden:

Cinsi	Miktarı	Tahmin olunan bedeli. Lira	Ku.	Muvakkat teminat Lira	Ku.
Yazıldıktan sonra siyah olan mürekkep	10,000 Kilosu bir litrelik.	5600	00	420	00
	2,500 kilosu yarım litrelik				
	750 kilosu çeyrek litrelik.				
Olmak üzere	"13250,, kilo.				
Dolma kalem mürekkebi	3,000 Şişe	360	00	28	00
İstampa mürekkebi.	10,000 ,,	700	00	52	50
35 Gramlık Kola.	10,000 kutusu 150 gramlık	4500	00	337	50
	6.000 kutusu 75 gramlık				
Olmak üzere	"16,000,, kutu				
İstampa	12,000 adet 2 No.	2190	00	164	25
	3,000 adet 3 No.				
Olmak üzere	"15,000,, adet				
Ağaç yazı takımı	500 adet	1300	00	97	50
,, Tampon	1500 adet	225	00	16	88

1 — Yukarıda cinsleri yazılı yedi kalem kırtasiye levazımı kapalı zarf usulile eksiltmeye konulmuştur. Bunlara ait şartnameler Ankarada Kırtasiye Müdürlüğünden, İstanbulda Dolmabahçe Kırtasiye deposundan alınacaktır.

2 — Eksiltme 4/12/936 tarihine müsadif Cuma günü saat 14 te Ankarada Yenişehir Lozan Meydanında Kırtasiye Müdürlüğünde müteşekkil Komisyonda yapılacaktır.

3 — Eksiltmeye ayrı ayrı veya hepsine birden iştirak edecek İsteklilerin hizalarında gösterilen kıymette teminat mektupları ile birlikte Komisyona müracaat etmeleri. "1774,, "2988,,

Romatizma Pimanol ile derhal geçer. Üşütmekten, bel, diz ve arkaya giren ağrıları hemen keser.

Sahibi: **Ahmet Emin YALMAN** - Umumî Neşriyatı idare eden: **S. SALIM**
Gazetecilik ve Neşriyat Türk Limitet Şirketi. Basıldığı yer **TAN** matbaası